

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezető	4
1.1 Névadónkról és az alapítóinkról	4
1.2. A nevelőtestület bevezetője	7
1.3. Az alapító okiratban szereplő legfontosabb információk	9
1.3.1. Az iskola alapadatai	9
1.3.2. Iskola alaptevékenysége	9
1.3.3. Alapfeladatként ellátandó tevékenységek	10
1.4. Egyéb megállapodások a fenntartóval	10
2. Nevelési program: Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai	11
2.1. Az iskola küldetése	11
2.2. Az iskola jövőképe	11
2.3. Általános elvek	11
2.4. Célok és feladatok	14
3. Az iskola képzési rendje	16
3.1. A képzés szakaszai, képzési idő, a képzés jellemzői	16
3.1.1. Képzési, szakképzési irányok	16
3.1.2. Az osztályba és csoportba sorolás elvei és rendje	16
3.1.2.1. A tanulók osztályba sorolásának elvei	17
3.1.2.2. A csoportbontás szempontjai	17
3.1.3. A képzés szakaszai	17
3.1.3.1. Az alsó középfokú szakasz	17
3.1.3.2. A felső középfokú szakasz	18
3.1.3.3. A szakképző szakaszok	18
3.1.3.3.1. Alsó szakképző szakasz	19
3.1.3.3.2. Felső szakképző szakasz	19
3.1.3.3.3. Felsőfokú szakképző szakasz	19
3.1.3.4. A szakaszváltás (nem szaktárgyi) követelményei, elérendő készségek és képességek	20
3.1.3.5. Elérendő készségek és képességek a 10. évfolyam végén	24
3.1.3.6. Elérendő készségek és képességek a 12. évfolyam végén	25
3.1.3.7. Követelmények, elérendő készségek és képességek a szakképző szakasz végén	26
3.1.3.8. Követelmények, elérendő készségek és képességek a felsőfokú szakképző szakasz végén	26
3.1.4. Az alapképzést kiegészítő, tanórai foglalkozások	27
3.1.5. A tehetséggondozást segítő tevékenység (Az alapképzést kiegészítő választható – nem tanórai – foglalkozások, tevékenységek)	27
3.1.6. Tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatása, tanulási nehézségek enyhítésének programja	27
3.1.7. Képességkibontakoztató felkészítés a hátrányok ellensúlyozása céljából	28
3.2. Tanulói jogviszony, átjárhatóság	29
3.2.1. Belépés az iskola induló évfolyamára	29
3.2.1.1. A 9. évfolyamra való jelentkezés és a felvételi eljárás szabályai	29
3.2.1.1.1. A belépés feltételei	29
3.2.1.1.2. A tanulók kiválasztásának elvei és módja	29
3.2.1.1.3. A beiratkozás módja, fellebbezési lehetőségek, eljárások	29
3.2.2. Belépés felsőbb évfolyamra	30
3.2.2.1. Szakközépiskola esetén	30
3.2.2.2. Szakiskola esetén	31
3.2.3. Az 1/11. évfolyamra való jelentkezés és a felvételi eljárás szabályai	31
3.2.4. 1/13. évfolyamra való jelentkezés és a felvételi eljárás szabályai	31
3.2.5. Felsőfokú szakképzésre történő jelentkezés és felvételi eljárás szabályai	32
3.2.6. Kilépés, a tanulói jogviszony megszűnése	32
3.2.7. Átjárhatóság	33

4. Az iskola belső életével, a képzési tevékenységével kapcsolatos főbb folyamatok	34
4.1. Jutalmazás és kitüntetési rendszer, fegyelmezés	34
4.1.1. A tanulók jutalmazása	34
4.1.2. A tanulók fegyelmezése	34
4.2. A tanítás folyamata	35
4.3. A pedagógusok értékelése	36
4.3.1. A tanári munka értékelésének szempontjai	36
4.3.2. Az értékelés fokozatai	37
4.3.3. Az értékeléshez szükséges információk forrásai	37
4.3.4. Az értékelés folyamata	37
4.4. Az iskola élet- és munkarendje	38
4.4.1. Általános munkarend	38
4.4.1.1. Az intézmény tanulóinak munkarendje	38
4.4.1.2. A tanév helyi rendje	38
4.4.2. Közösségfejlesztés	38
4.4.3. Szabadidős tevékenység, tanulmányi kirándulás	39
4.4.4. Hagyományok	39
4.4.5. A könyvtár használata	40
4.5. Egészségmegőrzés, egészségnevelési program	41
4.5.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai	41
4.5.2. Az iskolai egészségnevelést szolgáló tevékenységformák	41
4.6. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok	42
4.7. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	43
4.8. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	44
4.9. Közoktatási esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések	45
4.9.1 A Közoktatási esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések általános célja	45
4.9.2 A Közoktatási esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések konkrét céljai	46
4.9.3 A Közoktatási esélyegyenlőséget szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos felelőségek	46
4.9.4 A Közoktatási esélyegyenlőséget szolgáló konkrét intézkedések	47
4.10. Az iskola környezeti nevelési programja	47
4.10.1. Helyzetelemzés, helyzetkép	47
4.10.2. Erőforrások	47
4.10.3. Alapelvek	49
4.10.4. Hosszú távú célunk, jövőképünk	49
4.10.5. Konkrét célok	50
4.10.6. Tanulásszervezési és tartalmi keretek	50
4.10.7. Módszerek	51
4.10.8. Taneszközök	51
4.10.9. Kommunikáció	51
4.10.10. Továbbképzés	51
4.11. A képzés egyedi vonásai	52
4.11.1. Integrált oktatás	52
4.11.1.1. Az integrált tananyagok szerinti oktatás lényegének leírása	52
4.11.1.2. Az integrált tananyagok szerinti oktatás alkalmazásának célja	52
4.11.1.3. A szakközépiskola 9-12. évfolyamon, az integrált tantárgyi modulok keretében fejlesztendő legfontosabb kompetenciák moduljai	52
4.11.2. Multimédia készítés	53
4.11.3. Tantárgyak integrált oktatása tanirodai gyakorlatok keretében, különböző képzési formákban. A taniroda működési rendje	53
4.11.3.1. Szakközépiskola (vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoportban)	53
4.11.3.2. Szakiskola (pályaorientáció), szakképzés	54
4.11.4. A szakiskola 9-10. osztályai projektszemléltetési tanítási foglalkozásairól	54
4.11.4.1. A projektszemléltetési tanítási foglalkozások meghatározása	54
4.11.4.2. A projektszemléltetési tanítási gyakorlat alkalmazásának célja	54
4.11.4.3. A 9-10. évfolyamon fejlesztendő kompetenciák főbb moduljai a vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoport bemeneti kompetenciái alapján	54
4.11.5. Kompetencia alapú tananyagok használata a szakiskola 9-10 évfolyamán	55
4.10.5.1. A kompetencia alapú tananyagok használatának meghatározása	55

4.10.5.2. Kompetencia alapú tananyagok használatának célja	53
4.10.5.3. A 9-10. évfolyamon adaptálásra kerülő kompetencia alapú tananyagok (pályázatban és önként vállalt területek együttesen)	53
4.11.6. A projekt módszer alkalmazása a szakiskola 11. és 12. évfolyamán	54
4.10.6.1. A szakmai projekt meghatározása	54
4.11.6.2. A szakmai projektek alkalmazásának célja	54
4.11.6.3. A 11-12. évfolyamon fejlesztendő kompetenciák moduljai	54
4.11.7. Felzárkóztató évfolyam működtetése a szakiskolában	55
4.11.7.1. A felzárkóztató oktatás meghatározása	55
4.11.7.2. A felzárkóztató oktatás alkalmazásának célja	55
4.11.7.3. A felzárkóztató évfolyamon fejlesztendő kompetenciák moduljai	55
5. Iskolahasználók az iskolai közéletben	57
5.1. Szülői részvétel	57
5.2. Tanulói részvétel	58
5.3. Az iskola és a kollégiumok kapcsolata	59
6. Helyi tanterv	60
6.1. Szakközépiskola	60
6.2. Szakiskola 2006. szeptemberétől életbe lépő óraterve a közismereti képzés 9.-10. évfolyamaira	61
6.3. A felnőttoktatás programja	62
6.4. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei	67
6.5. Továbbhaladás	67
6.5.1. A továbbhaladás, a magasabb évfolyamra lépés feltétele	67
6.5.2. A tanulmányi követelmények egy tanévnél rövidebb idő alatti teljesítése.	66
6.5.3. A szakmai képzési idő rövidítésének feltételei	68
6.6. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje	68
6.7. Az otthoni felkészülés	68
6.8. A tanulói teljesítmények értékelésének alapelvei és formái	68
6.9. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei	68
6.10. Belső vizsgarendszer	69
6.11. Az egyes tantárgyi modulok értékelése és minősítése	70
6.12. A középszintű érettségi témakörei	70
6.13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	70
6.13.1. Az általános fizikai teherbíró képesség mérésének fő célja	71
6.13.2. Az általános fizikai teherbíró képesség mérésének lehetőségei	71
6.13.3. Az általános fizikai teherbíró képesség mérési módszere	71
6.13.4. Általános vizsgálati szempontok	72
6.13.5. A testnevelők által elvégzendő feladatok	72
7. Szakmai programok	74
7.1. A szakiskolai szakképző évfolyamok szakmai programja	74
7.1.1. A szakmai képzés szervezésének általános elvei	74
7.1.2. Szakács, cukrász, pincér szakképesítés központi programjai (2005/2006. tanévtől valamennyi szakiskolai szakmában alkalmazott)	75
7.1.3. Óraterv a szakképző évfolyamok számára a 2006/2007-es tanévtől kezdődően, felmenő rendszerben	75
7.1.4. Szakács, cukrász, pincér szakképesítés központi programjai (2008/2009. tanévtől mindhárom szakiskolai szakmában alkalmazott)	77
7.1.5. Óraterv a szakképző évfolyamok (szakács, cukrász, pincér szakmák) számára a 2008/2009-es tanévtől kezdődően, felmenő rendszerben	77
7.1.6. A Protokoll- és utazás ügyintéző/Utazás ügyintéző leágazás szakmai programja	79
7.1.7. Óraterv a Protokoll- és utazás ügyintéző/Utazás ügyintéző leágazású szakma számára a 2008/2009-es tanévtől kezdődően	79
8. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	81
9. Záró rendelkezések	81
9.1 A felülvizsgált pedagógiai program érvénybe lépése	81

9.2 A pedagógiai program felülvizsgálata

81

1. Bevezető

„A pedagógus hit kettőt tételez fel: hogy az emberek (az eddigénél különbbé) nevelhetők, s hogy (az eddigénél többre) taníthatók.”

Németh László

1.1 Névadónkról és az alapítóinkról

Hansági Ferenc, iskolánk névadója 1902-ben Baján született szegény sváb-magyar családba. Eredeti neve Haasz volt. A szakács mesterség alapjaival a katonaságnál ismerkedett meg a század elején Szegeden. Mesterségbeli tudását Budapesten a Hungária Szálló éttermében tökéletesítette, amely akkor a főváros egyik legrangosabb vendéglátóhelye volt. Szegeden konyhafőnöke volt a Hági étteremnek, továbbá a Hungária és a Tisza szálló éttermeknek. Amikor a vendéglátóiparban megindult a szervezett iskolai szakoktatás, vállalta a jövő szakembereinek képzését. Sok kiváló szakács és cukrász került ki a kezei alól. Kivételes tehetséggel áldotta meg a sors, úgy adta át tudását, hogy közben a szakma iránti rajongását is beletáplálta tanítványaiába. Szigorú volt és következetes, ugyanakkor szerette a gyerekeket, értett a nyelvükön. Szinte élete végéig oktatott, legendássá vált tanítványai körében, akik büszkén vallották és vallják ma is Hansági Ferenc tanítványainak magukat. 1968-ban Szegeden az elsők között kapta meg a mesterszakács címet. A Tisza Szállóból ment nyugdíjba. 1979-ben 77 évesen halt meg.

A Hansági Ferenc Szakiskola és Szakközépiskola létesítője és fenntartója a Csongrád Megyei Bíróságnál 139. sorszámú, Csongrád Megyei Bíróság Pk.60.157/1991./1. ügyiratszám /1991. május 31./ alatt nyilvántartott Hansági Ferenc Oktatási Alapítvány / 6725 Szeged, Kálvária sgt. 87./

Az alapítvány létrehozói :

Csiszár István Szakács szakmai gyakorlatát Hansági Ferenc tanítványaként a Hági étteremben végezte, majd itt is dolgozott. A későbbiekben a Szeged étteremben konyhafőnök, a Hideg-konyha üzletvezető-helyettese, majd üzemvezető, 1989-től üzletcsoport igazgató. A mesterszakács címnek 1978-tól birtokosa. Több nemzetközi gasztronómiai versenyen vett részt Európa szerte. Jelenleg a Csiszár Mesterszakács BT. tulajdonosa, ahol szakács tanulók oktatásával is foglalkozik.

Frank Sándor Tanulóéveit a Hági étteremben töltötte Nagy Endre konyhafőnök mellett, az elméleti képzést Hansági Ferenctől kapta. Már tanulóként is eredményesen szerepelt szakmai versenyeken, később több színvonalas versenyt nyert meg. 1980-ban mesterszakács címet kapott. A Szeged, majd az Egyetem étterem munkatársa, majd 1977-től a Kék Csillag étterem konyhafőnöke, később üzletvezetője. Családjával együtt működteti a Sellő kisvendéglőt, a Szeri csárdát és a Kék Csillag éttermet, tulajdonosa a Fehértói Halászcsermák.

Kálmán József A szakács szakmát a vásárhelyi Vendéglátóipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskolában sajátította el. Pályáját is Vásárhelyen, a Fekete Sasban kezdte. Szegeden előbb az újszegedi Egyetem étteremben helyezkedett el, később az IMBISZ hidegkonyhai üzletet és cukrászdát vezette. Közben tanított a hódmezővásárhelyi Vendéglátóipari Szakközépiskolában, majd felsőfokú áruforgalmi szakvizsgát tett. Foglalkozik munkahelyi gyakorlati tanulóképzéssel. 1991-től a Gulyáscsárda tulajdonosa, 1992-től az Égő Arany Sörbárt üzemelteti Steak-house-ként.

Kiss Antal 1955-ben a Hági étteremben kezdte tanulni Hansági Ferenc mellett a szakács szakmát. 1962-ben részt vett az első ifjúsági gasztronómiai versenyen, ahol a magyar csapattal első helyezést értek el. Több szegedi étteremben és bisztróban - Búbos étterem, Boszorkánykonyha, Napsugár bisztró - dolgozott, 1981 és 1993 között a Hági étterem konyhafőnöke volt. Mesterszakács. Több külföldi út után 1992-ben a sevillai világiállításán a Jas Camponas étteremben képviselte a hazai ízeket a világ előtt.

Kiss Tamás

A Csongrád megyei Vendéglátó Vállalatnál cukrásztanulóként kezdte pályáját. Tanulóként és később cukrász szakmunkásként számos szakmai versenyen vett részt. Közben folyamatosan képezte magát. 1972-ben fejezte be tanulmányait, és mint vendéglátó-ipari technikus tevékenykedett a vállalat központjában. 1985-ben cukrász szakoktató képesítést szerzett. 1984-től 1992-ig a cukrász tanulók képzésével foglalkozott. 1992-ben kezdett önálló vállalkozásba. Adri névre keresztelt üzeme mellett Orsi néven cukrászdát is működtet.

Koha Csaba (1946-1991)

1946 augusztusában született Ócsanádon. 1960-ban került Szegedre szakácstanulónak. A szakma rejtelseibe Hansági Ferenc szakácsmester vezette be a szegedi Hungária Szálló éttermében. A szakácsvizsga letétele után itt folytatta nagy-nagy szeretettel és odaadással mesterségét. Később átkerült az Alföldi Vendéglátó Vállalat által üzemeltetett Debreceni étterembe konyhafőnöknek, majd rövid ideig Budapesten dolgozott. 1971-ben került Jászberénybe az Alföldi Vendéglátó Vállalat áthelyezésével. Itt létrehozta a már tanuló korában megálmodott éttermet, a Lehel Gyöngyét. Szakácsként megfordult Németországban, Franciaországban, Olaszországban, Belgiumban, Romániában és Lengyelországban. Egy évig vendégszakácsként dolgozott Svájc fővárosában, Bernben. 1985-ben megnyitotta az étteremhez kapcsolva a Hotel Lehel Gyöngyét. Éttermében kiszolgálta a Hűtőgépgyár valamennyi vendégét, Európa szinte összes országának képviselője megfordult itt. Saját receptje alapján készült a legendás Koha étteremben a „Pandúr leves, a Sertésmáj Koha-módra” - és sok más ételféleség. Koha Csaba neve szorosan összefonódott a Jászberényi Lehel SC jégkorongcsapatával. " Volt egy sportvezető Magyarországon, aki pontosan tudta, hol a helye, mi a teendője - nem szidta a játékosokat, az edzőt, a bírát a lelátóról, hanem csendesesen megbújt egy irodában, ahonnan létrehozott egy bajnokcsapatot, szórakoztatott egy várost." - írta róla halálakor Bellai Attila újságíró. Szeretett éttermében dolgozott, alkotott szíve utolsó dobbanásáig. Emlékét megőrizzük!

Puskás László

1973-ban felszolgálóként végzett a szegedi Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképzőben, majd a szegedi Hági étteremben dolgozott szakmájában. 1975-ben szerzett üzletvezetői képesítést, s a Móravárosi vendéglő üzletvezetője lett. Később a Felsővárosi vendéglő, majd a Kék Fekete söröző üzletvezetője. Jelenleg a Botond étterem tulajdonosa. Az iskola létrehozásával szívügyét, a vendéglátós dinasztiák kialakulását kívánja támogatni.

Rapcsányi Ferenc

1967-ben szerzett felszolgáló szakmunkás-bizonyítványt. 1977-ig a szegedi "rég" Hungáriában dolgozott szakmájában, később a Hági étteremben lett üzletvezető-helyettes, miközben elvégezte a vendéglátó-ipari szakközépiskolát, majd szakirányú felsőfokú képesítést szerzett. 1983-tól 1995-ig (az üzlet privatizációjáig) üzletvezetőként, illetve üzletcsoport-igazgatóként tevékenykedett. Magyar gasztronómiai rendezvények vezetőjeként rendszeresen vett részt külföldi rendezvényeken is. Szakoktatóként közreműködött a szakma utánpótlásának biztosításában. A kamarai munkában a vendéglátás szakmacsoport munkáját segíti. Az alapítvány kuratóriumának kezdetektől elnöke, majd titkára.

Schaff Gyuláné

A Szegedi Éliker Vállalat, majd a Szegedi Vendéglátó Vállalat pénztárosaként kezdte pályáját, majd üzletvezető-helyettes, üzletvezető, 1967-től üzletigazgatói beosztásban dolgozott. 1959-től folyamatosan szerezte meg a felszolgálói, az üzletvezetői, a technikus vizsgát, később felsőfokú áruforgalmi szakvizsgát tett. A hódmezővásárhelyi Vendéglátó Szakközépiskola levelező tagozatán óraadóként szakmai tárgyakat tanított, közben a Csongrád Megyei Vendéglátó Vállalat áruforgalmi osztályán dolgozott csoportvezetőként 1987-ig. Nyugdíjazása után sem szakadt el a vendéglátástól. 1993. óta az alapítvány titkára, 1995-től elnöke.

Szabóné Szuhai Mária

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola matematika-rajz szakán végzett 1976-ban. Oktatási előadóként dolgozott a Csongrád Megyei Vendéglátó Vállalatnál, közben üzemgazdász képesítést szerzett. Részt vett a Magyar Szakács és Cukrász Szövetség sejtjeként működő Gasztronómiai Társaság létrehozásában, s a társaság titkáráként tevékenykedett. Az alapítvány és az iskola létrehozásának gondolata tőle származik, s rendkívül sokat tett azért, hogy az elképzelések megvalósuljanak.

Török József (1938-1994)

1938. április 28-án született Tápén. Szülei gazdálkodók voltak, a családban két fiú volt. Iskoláit Tápén, illetve Szegeden végezte. A Radnóti gimnáziumban érettségizett 1956-ban. Elhelyezkedett a MÁV-nál, majd 1957 tavaszán a Szegedi Vendéglátó Vállalathoz kerül, előbb adminisztrátori, majd felszolgáló, üzletvezetői, üzletigazgatói munkakört töltött be. Dolgozott Szegeden a Liget étteremben, Gulyás csárdában és a Birkacsárdában felszolgálóként, majd üzletvezetőként az öreg Kőrössy Halászcárdában. Részt vett az újjáalakított Szeged étterem munkájában, mint fizető felszolgáló. Elvégezte a Vendéglátó Főiskolát Budapesten. Majd üzletvezetőként kinyitotta a Lila Akác éttermet-presszót. Évekig itt dolgozott; közben tanított a Kisteleki Gimnáziumban. A Módszertani Továbbképző Intézet Oktatójaként tevékenyen részt vett a vállalat dolgozóinak, főleg a fiatal szakmunkások "szakmai" továbbképzésében. Később

megbízta a Szeged Nagyáruház étterem-bár, Egri borozó, Szőke Tisza Hajó étterem-bár üzletgazdái teendőivel. 1982-ben kilépett a Csongrád Megyei Vendéglátó Vállalatból - magánkezdemenyezésre létrehozta a Favilla vendéglőt. 1991-ben első között kezdeményezte az Alapítványi Iskola létrehozását. Az új dolgokra fogékony volt - kezdeményezte és létrehozta a szegedi illetve megyei vendéglátás szakembereinek részvételével a Dél-alföldi Vendéglátók Szövetségét, segítve a kisvállalkozások szakmai munkáját. 1994 őszén a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamarában elvállalta a "vendéglátó" szekció vezetését. Úgy társadalmi funkcióinak, mint üzleti tevékenységének alárendelte lényét, idejét, munkáját a szakma szeretete jellemezte. 1994. október 29-én elragadta körülből a halál. Emlékét kegyelettel megőrizzük!

Veres János Éttermi felszolgáló, majd szakács szakmunkásvizsga után érettségizett, 1983-ban felsőfokú vendéglátó-ipari szakvizsgát tett. A Dél-Tisza Menti Áfész jogelődjénél előbb üzletvezetőként, majd több beosztás után kiemelt üzletcsoport igazgatóként dolgozott. 1981-ben szerződéses vendéglátó-ipari üzletek üzemeltetésére PJT-t alakított, s több éttermet, vendéglőt működtetett e formában, illetve később kft.-ként. 1992-ben hozta létre családi vállalkozásban a Hús Kft.-t Csanyteleken. 1991-től Csanytelek polgármestere.

Vörös László Tanulóéveit 1963 és 1966 között a Virág cukrászdában töltötte. A Szegedi Áfész dolgozójaként 1972-ben bízták meg a cég deszki cukrászdájának vezetésével. A szegedi Kék Csillag cukrász termelőüzemét 1978-tól 1981-ig vezette. A mestervizsga letétele után 1981-ben lett önálló cukrász kisiparos Deszken. Jelenleg a Vörös Szegfű cukrászda tulajdonosa, felnőtt gyermekei is a családi vállalkozásban dolgoznak.

Az alapítók - maguk is jeles vendéglátós szakemberek - a kiváló szakács- és cukrászmester, Hansági Ferenc munkálkodásának szellemében hívták életre a Hansági Ferenc Oktatási Alapítványt. A következő célokat tűzték maguk elé:

- Alapot adni és lehetőséget teremteni a vendéglátás területén dolgozó szakembereknek és a tanulóifjúságnak céljaik megvalósításához.
- Elősegíteni vendéglős dinasztiák kialakulását, fennmaradását.
- Középfokú oktatási intézmény létrehozása, fenntartása és üzemeltetése.
- Többirányú szakképesítéssel, idegennyelv-ismerettel rendelkező, a korszerű gazdasági igényeknek megfelelő munkaerő képzése, továbbképzése és átképzése az alapítvány által működtetett középfokú oktatási intézményben.
- A vendéglátás és idegenforgalom színvonalának növelése érdekében történő tapasztalatcserék, tanulmányutak, szakmai versenyek, az ezeken való részvétel megszervezése, lebonyolítása és elősegítése.
- A tanulmányi és szakmai munkában kiemelkedő tanulók részére ösztöndíj folyósítása.

A Hansági Ferenc Oktatási Alapítvány döntéshozó szervezete a Kuratórium.

A kuratórium jelenlegi tagjai:

Elnök: Schaff Gyuláné
 Titkár: Rapcsányi Ferenc
 Tagok: Birgésné Bujdosó Aranka
 Dobó István
 Fritz Péter
 Gila Ferenc
 Kiss Mihály
 Mészárosné Gyöngyösi Éva
 Vörös László

Felügyelőbizottsági tagok

Elnök: Domonkos László
 Puskás László
 Szilágyi János

Az alapítók által meghatározott célok megvalósítása érdekében pedagógusközösségünk céltudatosan alakítja szokás- és hagyományrendszerünket, miközben tudása legjavát adva tanítja és készíti fel az életre diákjainkat.

Néhány év alatt a térség gasztronómiai kultúrájának fontos része lett iskolánk.

1.2. A nevelőtestület bevezetője

Az iskolánk közel másfél évtizedes fennállása alatt mind méreteiben, mind ismertségében jelentős eredményeket ért el köszönhetően a hatékony fenntartói közreműködésnek, tantestület kitartó munkájának. Büszkék vagyunk arra, hogy sikerült kialakítanunk iskolánk arculatát, elérnünk, hogy a városban és a régióban képzési ajánlataink népszerűvé váltak, hogy jelentős szerepet tudunk vállalni Szeged szakképzési, közoktatási és átképzési feladataiból a vendéglátás területén.

Számos pályázat eredményeként sikerült fejleszteni a szakmai és közismereti képzés tárgyi feltételeit. Az elnyert támogatások segítségével új képzési programokat indítottunk el, amelyek sikeres működtetése érdekében a tantestület tagjainak jelentős része vett, illetve vesz részt át- és továbbképzéseken.

Az iskolánkat választók egy sokszínű, egyben kipróbált és sikeresnek mondható képzési formákban vehetnek részt. Képzési kínálatunk lehetővé teszi, hogy tanulóink szakács, cukrász, pincér szakmai képesítést szerezzenek, vagy vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoportban működő szakközépiskolában érettségit tegyenek, ezt követően felsőfokú szakmenedzseri (vendéglátó, idegenforgalmi) képzésbe kapcsolódjanak be.

A nálunk végzett szakmunkás tanulókra is gondolva működtetjük a felnőttek szakközépiskoláját nappali és esti tagozatos rendszerben.

Az iskolai képzések skáláját akkreditált intézményként szakács, cukrász, pincér, vendéglátó üzletvezető, mestervizsga előkészítő, számítógép – kezelő (használó), idegenforgalmi ügyintéző tanfolyamokkal tesszük még színesebbé.

A fősorolt képzési formák biztosítják azon alapítói szándék megvalósítását, miszerint jól felkészült, szakmáját értő, szerető, kiváló elméleti és gyakorlati ismeretekkel is rendelkező vendéglátó-ipari szakembereket kerüljenek ki az iskola falai közül.

Eredményeink számba vétele mellett azonban a ránk váró feladatok mellett sem mehetünk el szó nélkül. Három, az iskola arculatát jelentősen formáló terület határozható meg, amelyeken megjelenő problémákat megítélésünk szerint a tantestületnek kezelnie kell.

- A. A hazai gyakorlat szerint – és ez alól az iskolánk sem jelent kivételt – a szakiskola jelenlegi állapotában jórészt eleve a máshonnan kipotyogók gyűjtőhelye, vagy azoké, akik máshová nem nyertek fölvetelt gyenge tanulmányi eredményeik miatt. A korábbi tananyagot, a korábbi módszerekkel és körülmények között oktatva eleve kódolt a 9-10. évfolyamon a magas bukási arány (olykor 50%, vagy a feletti), továbbá a nagy arányú a lemorzsolódás. Erre a kihívásra az iskola a Szakiskolai Fejlesztési Program C komponensébe való bekapcsolódással, valamint egy korábbi pályázat keretében sikeresen alkalmazott megtanító stratégia alkalmazásával igyekszik adekvát választ adni.
- B. Komoly gond, hogy különösen a szakiskolát választók körében nem kellően megalapozott a szakmaválasztás. A szakiskolába bekerült tanulók számára sokoldalú pályaaorientációs felkészítést kell szerveznünk, amely során tanulmányi projektek keretében manuális tevékenységek megismerésével kell bemutatni minél több szakmacsoport szakmáit a résztvevőkkel. Ezáltal lehetőséget kell biztosítanunk arra, hogy 14 éves kor helyett közvetlenül a szakmai képzésbe való bekapcsolódás előtt döntsenek a tanulók arról, hogy milyen szakmában képzelik el sikeresnek magukat. A fölvezetett feladat megoldása érdekében különböző keretek között általános és középiskolák együttműködésével iskolai konzorciumok kialakítását kezdeményezzük, továbbá részt veszünk a Szakiskolai Fejlesztési program B komponensében és az integrált tartalmú tantárgyi képzést kiterjesztjük a szakiskolára is.

- C. A harmadik fontos terület a szakmai képzés megújítása. Mára ugyanis teljesen nyilvánvalóvá vált, hogy a tanulók hagyományos tananyaggal, hagyományos keretek között és módszerekkel nem taníthatók eredményesen. Ennek érdekében a szakmai képzés keretében a projekt módszert kívánjuk az oktatás középpontjába állítani. Cél, hogy a tanulók valódi szakmai feladatok megoldása közben ismerjék meg és sajátítsák el szakmájuk alapfogásait. Kiemelten szerepel elképzeléseinkben az az elvárás is, hogy az elméleti ismereteket szintén minél inkább a gyakorlati környezethez kötve tanulhassák meg tanulóink. Ennek érdekében fölül kell vizsgálni a tanítandó tananyagot, értelmezni kell az új OKJ-s követelményeket, vizsgakövetelményeket. A résztvevők fölkészítését követően pedig ki kell alakítani azokat a projekteket, amelyek alapján 2004 őszétől a szakképzés a 11. és 12. évfolyamon elindulhat.

A tanulók jobb boldogulásának, a vendéglátás iránt még inkább elkötelezett, magas szakmai fölkészültségű tanulók kibocsátásának megvalósíthatóságát várjuk a fenti feladatok eredményes elvégzésétől.

A siker érdekében az eddigiekhez hasonló jó együttműködés szükséges a tantestület tagjai, az iskola vezetése és a fönntartó között. Reményeink szerint sikerül majd olyan megoldásokat találnunk, amelyek lehetővé teszik, hogy iskolánk megőrizze eddig kivívott pozícióját az oktatási piacon.

Bízunk benne, hogy jó úton indultunk el és terveinket megvalósíthatjuk; ebben a tudatban erősít bennünket az a tény, hogy az iskolánk 2003-ban a közszolgáltató kategóriában Regionális Minőségi Díjat nyert.

1.3. Az alapító okiratban szereplő legfontosabb információk

1.3.1. Az iskola alapadatai

Az intézmény teljes neve:	Hansági Ferenc Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakiskola és Szakközépiskola
Az intézmény székhelye:	6725 Szeged, Kenyérgyári út 8.
Az alapító szerv neve:	Hansági Ferenc Oktatási Alapítvány
Felügyeleti szerve:	Hansági Ferenc Oktatási Alapítvány
Az intézmény jogállása:	alapítvány által fenntartott szakiskola és szakközépiskola
Az alapítás éve:	1991. (Hansági Ferenc Vendéglátóipari Szakmunkásképző Iskola)
Az iskola alapító működési engedélyének száma, kelte:	807-28/1991. nyilvántartási szám.
Az intézmény típusa:	szakiskola és szakközépiskola

1.3.2. Iskola alaptevékenysége:

A Hansági Ferenc Szakiskola és Szakközépiskola összetett iskola. Két iskola típust működtet. Négy, általános műveltséget megalapozó középiskolai évfolyammal és a középiskola befejezését és az érettségi vizsgát követően szakképzési évfolyamokkal működő vendéglátó-ipari és idegenforgalmi szakközépiskola.

Két általános műveltséget megalapozó évfolyammal (9-10. évfolyam) és az alapvizsgát követően szakképzési évfolyamokkal működő vendéglátó-ipari szakképzőiskola. Az intézmény a két iskolatípus feladatait az általános műveltséget megalapozó évfolyamokon iskolatípus szerint elkülönülő tananyag és követelményrendszer alkalmazásával látja el.

Az iskola feladata: biztosítani a középfokú oktatást, ennek keretében felkészíteni a tanulókat az érettségi vizsgára, valamint felsőfokú iskolai továbbtanulásra. A szakképzési évfolyamokon az OKJ-ben meghatározottak szerint a középiskolai végzettséghez, vagy az alapvizsgálathoz (10 évfolyam elvégzése) kötött szakképesítések körében szakmai képzést folytat, felkészít a szakmai vizsgára.

Az iskola alaptevékenysége: általános középfokú oktatás, szakmai középfokú oktatás, felnőtt-, egyéb oktatás, sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása.

A fenntartó engedélyével a Budapesti Gazdasági Főiskolával kötött külön megállapodás keretében felsőfokú akkreditált vendéglátó szakmenedzser, valamint a Szolnoki Főiskolával kötött megállapodás alapján felsőfokú akkreditált idegenforgalmi szakmenedzser képzés folyik az iskolában.

Kiegészítő tevékenységek: diákétkeztetés, egyéb számítástechnikai tevékenység, tanórán kívüli oktatási ellátás, oktatást kiegészítő egyéb szolgáltatás.

1.3.3. Alapfeladatként ellátandó tevékenységek

Szakterület megnevezése	TEÁOR szám
Általános középfokú oktatás	8531
Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása ezen a szinten	8531
Szakmai középfokú oktatás	8532
Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása ezen a szinten	8532
Felnőtt és egyéb oktatás	8532
Máshová nem sorolt egyéb oktatás: Iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás, vizsgáztatás	8559
Máshová nem sorolt egyéb oktatás: Iskolarendszeren kívüli nem szakmai oktatás vizsgáztatás	8559
Máshová nem sorolt egyéb oktatás: Tanórán kívüli oktatási ellátás	8559
Máshová nem sorolt egyéb oktatás: Oktatást kiegészítő egyéb szolgáltatás	8559
Egyéb számítástechnikai szolgáltatás	6209
Diákspport	8551
Egyéb vendéglátás	5629

1.4. Egyéb megállapodások a fenntartóval

Az Oktatási Minisztérium, a Nemzeti Szakképzési Intézet, az iskolát fenntartó Hansági Ferenc Oktatási Alapítvány által aláírt együttműködési megállapodás keretében iskolánk részt vesz a 2006. végéig tartó Szakiskolai Fejlesztési Program „A” és „C” komponensében, nevelőtestületi döntés alapján ehhez kapcsolódóan részt veszünk a mérés – értékelés, pályaorientáció, informatika és nyelvi projektekben is.

A fenntartó engedélyével a Budapesti Gazdasági Főiskolával kötött külön megállapodás keretében felsőfokú akkreditált vendéglátó szakmenedzser, valamint a Szolnoki Főiskolával kötött megállapodás alapján felsőfokú akkreditált idegenforgalmi szakmenedzser képzés folyik az iskolában.

A képzés során fontosnak tartjuk, hogy tanulóink külföldi tapasztalatokat is szerezhessenek. Ennek érdekében törekszünk nemzetközi kapcsolatok kialakítására az Európai Unióban működő hasonló célú intézményekkel közös programok működtetésére.

2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ – OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, EZEK MINŐSÉGÉVEL KAPCSOLATOS ELVEK, TEENDŐK

2.1. Az iskola küldetése

Az iskola - a fenntartó elvárásaival összhangban- többszintű képzés keretében vendéglátós szakemberek felkészítését végzi iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli formában a dél-alföldi régióban. A munkaerő-piaci és az iskola szolgáltatásait igénybevevők igényeihez igazodva rugalmas, átjárható, gyakorlatorientált képzési struktúrát alakít ki.

Megteremti a diákok önismereti, tanulási készségeinek fejlesztési lehetőségét, hogy ezzel állandó önfejlődésre képes, alkalmazkodni tudó, önmagára és környezetére igényes felnőtté válhasson.

2.2. Az iskola jövőképe

A vendéglátás szakmái iránti érdeklődés, az iskolai elkötelezettség tanulókban való kialakítását kiemelten fontos célként kezeljük. Tanáraikat és társaikat elfogadó, nyitott tanulókat szeretnénk nevelni, akik az adott környezetnek, élethelyzetnek megfelelő viselkedést tudnak tanúsítani és az alapvető viselkedési normák megtartása mellett kommunikációs kultúrájuk is a szakma elvárásainak megfelelő.

A tanulók lexikális tudásának növelése helyett az alkalmazható tudás elsajátítására, készségek kialakítására helyezük a hangsúlyt, beleértve az önálló tanulás képességét is, ezért kiemelt szerepet szánunk az egyénre szabott oktatásnak és felzárkóztatásnak, a gyakorlatorientált képzésnek. Az előbbieket, valamint az önállóan és csoportban dolgozni tudás kialakítása érdekében a szakiskolában és a szakközépiskolában egyaránt elsődlegesnek tekintjük a tantárgyi modulok és projektek alkalmazását.

A megfogalmazottak megvalósítása érdekében alapelveként deklaráljuk, hogy tanáraink nyitottan, innovatívan végzik és fogják végezni munkájukat, a tanulók irányában be- és elfogadóak maradnak. Az iskola világnézetileg semlegesen működik, a tantestülete a közös döntéseket egységesen szándékozik képviselni. A kitűzött nevelési és oktatási célok valóra váltásának segítésére hatékony, együttműködő szakmai csoportokat hoz létre és működtet a tantestület.

Fontosnak tartjuk, hogy nevelési-oktatási feladataink megoldásához, az iskola belső életének kultúraltabbá tételéhez megfelelő helyiségeket alakítsunk ki, azokban a mindenkori műszaki színvonalnak megfelelő berendezési tárgyak, technikai eszközök álljanak rendelkezésre.

A tudatos környezeti nevelés részeként hangsúlyt kívánunk fektetni az iskola környékének tisztán tartására, a szelektív hulladékgyűjtés megvalósítására, az iskola udvarának rendbe tételére, fák növények ültetésére.

2.3 Általános elvek

Képzési alapelvünk, hogy gyereket tanítunk, nem tantárgyakat. A tanítás szakmai rendezőelvei: az iskola pedagógiai programja, a tanulók életkori sajátosságai, az adott tantárgy speciális szakmai közvetítési igényei, valamint a tanulók személyes motivációi, adottságai. A hangsúly a tanulók iskolai tanulásán, a tanulói aktivitáson van. A képességfejlesztés legfontosabb eleme, hogy az egyes tantárgyblokkok, tantárgyak, tevékenységformák tananyag-kiválasztási szempontjaiban elsősorban a személyiségfejlesztési célok dominálnak, s csak másodsorban a megszerezhető lexikális ismeret.

Nem definiáltuk általában a tanulót, hanem mindenkinél a neki szükséges feladatokat igyekszünk kialakítani és megoldását elősegíteni. A személyközpontúság ezért azt is jelenti,

hogyan az iskola szocializáló, ismeretközvetítő, képességfejlesztő, érték- és normaközvetítő feladatra egyaránt vállalkozik.

Megőrizve az iskola hírnevét és hagyományait, egészséges, szabad légkört biztosítunk a tanulók fejlődéséhez, ahol a tanulói öntevékenység és a kreativitás sokoldalúan kibontakozhat. Olyan iskolaként működünk továbbra is, ahová a tanuló szívesen jön, a szülő szívesen adja gyermekét, ahol a középpontban a gyermek áll, vagyis ahol a nevelés oktatás tanulókörpontú és teret ad a tehetség sokoldalú kibontakozásának, ahol rend és fegyelem uralkodik.

Munkatársi és tanár-diák viszonyban a nyíltság, tapintat, őszinteség, türelem és a másság elfogadása érvényesüljön. Az iskola legfontosabb célja, hogy a diákok iskolája legyen. A tanulók által választott, igényelt programok szerves részét képezik a hétköznapi működésnek.

Az iskola olyan képzési programokat is megszervez, amelyekre a szülők, illetve a tanulók bejelentik igényüket és megfelelő létszámban jelentkeznek.

Az iskola szakmai programjának kialakítása során figyelembe vette az alapítók, a vendéglátás szakmai érdekeit.

A Hansági Ferenc Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakiskola és Szakközépiskola az ismeretközvetítés mellett képességfejlesztő, érték- és norma közvetítő, szocializáló, valamint személyiségformáló funkciókat is el kíván látni.

Az iskola nevelési célja a társadalmi életre való felkészítés nagy hangsúlyt fektetve a tanulók jellemfejlesztésére, arra, hogy az erkölcsi értékrend egyre inkább belső törvényük legyen, hogy kialakuljon érzékeny lelkiismeretük. Neveljük egészséges és egészségesen élni tudó, kulturáltan viselkedő fiatalokat.

Az iskola pedagógiai célja, hogy a fiatalok érett, stabil autonóm személyiségként jussanak el a felnőttkor küszöbére, birtokában legyenek azoknak a szociális képességeknek, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy etikusan társas lényvé váljanak, s rendelkezzenek a felelős állampolgárrá váláshoz szükséges ismeretekkel, készségekkel és képességekkel. Olyan szaktudást sajátítsanak el, amely széleskörű, mobilizálható, konvertálható. Legyenek képesek az új ismeretek befogadására, a munkaerőpiac diktálta változásokra, a reálisan felmért, idejében végrehajtott pályaorientációra. Munkájukban legyenek igényesek, kreatívak, vállalkozó szelleműek, önmaguk menedzselésére, érdekeik érvényesítésére alkalmasak. Legyenek képesek a demokrácia megteremtésére és működtetésére, törődjenek szűkebb és tágabb környezetük védelmével.

Iskolánknak talán a legfontosabb sajátossága, hogy nem általában fogalmazta meg céljait, hatásmechanizmusát. Alapelveink közös motívuma, hogy az iskola pedagógiai programjának középpontjába állította azt a nyilvánvaló ténytet, hogy **minden gyerek más**. Megpróbáljuk úgy kialakítani az iskolai élet mindennapjait, hogy az iskola minél közelebb kerüljön az egyes gyerekekhez. Ezért igazodik a képzés, az élet- és munkarend az életkorokhoz, ezért tesszük lehetővé a tanulók által választott saját képzési programokat.

A két pedagógiai szakasz:

A képzési idő alatt igen jelentős változások alakulnak ki a gyerekekben. Az a legalább négy év, amit iskolánkban töltenek, egyben a gyerekkorból a felnőtt korba való átmenet ideje is, biológiai és szociális szempontból egyaránt. Ezért szükségesnek látszott az **életkori sajátosságokhoz, változásokhoz igazodva**, az általában egységes - azonos típusú tevékenységformákban megjelenő - középiskolát, **két, egymástól viszonylag jelentősen eltérő szakaszra különválasztani**. Úgy gondoljuk, hogy sem pedagógiai, sem képzési szempontból nem szabad egy 14-15 éves gyermeket ugyanolyan módon tanítani, mint egy 16-19 éves ifjú embert.

1. Az **alapképzésben** (alsó középfokon, 9-10. évf.) mind a **szakközépiskolában**, mind a **szakiskolában** általános és orientáló képzést nyújtunk. Az iskolai életet a gyakorlatias, problémacentrikus megközelítés, a projektek, a differenciált, de mindenki számára előírt tevékenységformák, dominánsan iskolai, gyakorlatorientált közös tanulás jellemzi. A tanítás során a tapasztalatokon alapuló ismeretszerzésre törekszünk – ennek részleteit „4.10. A képzés egyedi vonásai” című fejezetben mutatjuk be részletesen –, de a munka nem nélkülözi az egyéni, otthoni tanulási feladatokat sem.
2. A **szakközépiskolai** képzésben (felső középfokon 11-14. évfolyam) differenciált, alternatívákat kínáló képzést nyújtunk. Az érettségi vizsgaszabályzat értelmében a helyi tantervben megjelölt tantárgyakból emelt szintű érettségire való felkészítést szervezünk. A képzést az önálló tanulás, a tárgyaként, programként többszintű képzés, az érdekeltség, a szaktudományos specializációk, a célorientált programok, a nagyobb lélegzetű egyéni alkotások jellemzik.
A **szakképzés** során a tanulók önálló tevékenységére építő projekt módszer szerinti oktatását kívánjuk az előtérbe helyezni. A tanulók valódi körülmények között, kézzel fogható projekt-terméket állítanak elő, amely tevékenység során sajátítják el a szükséges kompetenciákat és lehetőség szerint minél több elméleti ismeretet. A szakmai kompetenciák kialakítása mellett kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a kommunikációs készség – beleértve az idegen nyelvit is –, valamint a reális értékelő és önértékelő képesség kialakítására. A projekt-módszerrel kapcsolatos elveket „4.10. A képzés egyedi vonásai” című fejezetben mutatjuk be részletesen.

Bár a két pedagógiai szakaszban a módszerek, viszonyok - az életkortól, csoportnormáktól, szubjektív elemektől függően - különbözőek, a pedagógiai alapelvek, célok, hagyományok, iskolai rendezvények az együttműködés alapformái természetesen egységesek.

2.4. Célok és feladatok:

CÉLOK	FELADATOK
<p><i>A diákok szakmai elkötelezettségének erősítése (Sikerkritérium: a végzett diákok legalább 30%-a maradjon a pályán)</i></p>	<p>Az elkötelezettség mérése az iskolába kerüléskor, közben és a képzés végén. Szakmai orientációs foglalkozások megszervezése iskolai konzorciumban. A szakmai orientációs és alapozó tárgyak vonatkozó részeinek hangsúlyos, életszerű helyzetben való oktatása. (Vendéglátóhelyen) Évente meghatározott számú szakmai rendezvényeken való tanulói részvétel megszervezése.</p> <p><i>A szakma gyakorlati munkahelyen, „életközeli” bemutatása.</i></p> <p><i>Neves, sikeres vendéglátós szakemberek rendszeres meghívása az iskolába előadások megtartására.</i></p> <p>Évente állásbörze szervezése, a végzett tanulók évenkénti meghívása a rendezvényre</p> <p>A végzett tanulók elhelyezkedését és bevételeit nyomon követve javítjuk képzésünket a szükséges területeken.</p> <p>Új hagyományok teremtése az iskolában, alapítványi bálak, bemutatók, versenyek szervezése</p>
<p>A tanulók lemorzsolódásának csökkentése: (Sikerkritérium: a beiratkozott diákok közül 20%-nál ne legyen nagyobb a lemorzsolódás aránya a nappali tagozaton)</p>	<p>A tanulók bemeneti szintjének vizsgálata valamennyi tárgyból.</p> <p>A lemorzsolódások okainak elemzése, az iskola esetleges változtatási irányainak megnevezése.</p> <p>Egyénekre, kiscsoportokra megfogalmazott felzárkóztatási programok összeállítása.</p> <p>A tanulók rendszeres óralátogatásának javítása ((Sikerkritérium: az órák 81%-án való aktív részvétel)</p>
<p><i>A nyelvi képzés színvonalának emelése, különös tekintettel a szakmai képzésbe bekapcsolódott tanulóira (Sikerkritérium: a pincér tanulók legalább 80%-a, a többi szakma tanulóinak legalább 50%-a minimum közepesre vizsgázzon a szakmai vizsgán)</i></p>	<p>A tanuló érdeklődésének felkeltése újszerű pedagógiai módszerekkel. (Pl.: <i>a választott nyelv életszerű helyzetben való oktatása.</i>)</p> <p>Modulok, projektek alkalmazása a közismereti és szakmai képzésben.</p> <p>Szakmai csoportok kialakítása a szakképző évfolyamokon.</p> <p>Külföldi utak szervezése a tanulók számára, <i>kiemelten külföldi szakmai gyakorlat lehetőségének biztosítása.</i></p>

<p><i>A modern technikai eszközök (Multimédia, számítógép alkalmazása az oktatásban a képzés színvonalának emelése érdekében. (Sikerkritérium: a tantestület legalább 50%-a a napi gyakorlat szintjén legyen képes használni a számítógépet.)</i></p>	<p>Belső és külső tanfolyamok szervezése tanároknak.</p>
<p><i>Személyiségfejlesztés, tanulók ízlés és viselkedéskultúrájának, empatikus képességének pozitív fejlesztése</i></p>	<p>Tanórán kívüli, megfelelő elfoglaltságok biztosítása tanulók számára: Dráma – pedagógiai, tánc, iskola újság szerkesztő, idegen nyelvi, környezetvédelmi szakkörök működtetése Tanulmányi kirándulások szervezése (Nem csak osztálykeretben) Klubok, teadélutánok, előadások szervezése.</p>
<p>Közösségfejlesztés, vendéglátáshoz kapcsolódó multimédiás oktatási anyagok készítése</p>	<p>Az iskola arculatának egyedi vonását tükröző integrált tananyagok szerinti oktatás folytatása, meglévő integrált anyagok továbbfejlesztése, aktualizálása és újak készítése. Aktív részvétel a „Fedezd fel Magyarországot!- Rockenbauer Pál emlékmozgalom”-ban. Részvétel oktatási anyagok fejlesztését támogató pályázatokban és projekteknél. További szoros kapcsolat ápolása az iskola külföldi partnereivel.</p>
<p>Az egészséges életmódra nevelés lehetőségének megteremtése. (Sikerkritérium: A tanulók 90%-a minden évben hall egészségmegőrzéssel, drogprevencióval kapcsolatos tájékoztatót, vagy részt vesz ilyen programban)</p>	<p>Előadások szervezése a szülők és a tanulók számára. <i>A szakma érdekében fokozott odafigyelés a drogkérdésre. A helyi tantervek célirányos összeállítása.</i> Internetes lelki-, drogsegély szolgáltatás megszervezése Szoros együttműködés az érintett szakmai szervezetekkel.</p>
<p><i>Szorosabb együttműködés az iskola külső partnereivel</i> (Sikerkritérium: A megszólított partnerek legalább 60%-a véleményt nyilvánít a feltett kérdésekben)</p>	<p>A munkahelyek tanárok, szakoktatók általi látogatása. Iskolai tájékoztatók rendszeres szervezése <i>Találkozók, véleménycserek szervezése.</i> A partneri vélemények évenkénti kikérése.</p>
<p>A tanulók felkészültségének javítása a modern technológiák naprakész megismertetésével</p>	<p>Szakmai kiállításokon, versenyeken való részvétel biztosítása. Modern technikával rendelkező üzemek látogatása. A szaktanárok továbbképzésen való részvételének biztosítása. <i>Iskolai labor kialakítása és működtetése.</i></p>
<p><i>A szülők iskolai életbe való fokozottabb bevonása</i></p>	<p>A hagyományos keretek (SZMK) életszerű működtetése. Évenkénti, teljes körben meghirdetett tájékoztató a szülők részére az iskola életéről. A szülők véleményének rendszeres kikérése az iskola dolgairól.</p>

3. AZ ISKOLA KÉPZÉSI RENDJE

3.1. A képzés szakaszai, képzési idő, a képzés jellemzői

3.1.1. Képzési, szakképzési irányok

- Szakközépiskolában egy szakmacsoportban - vendéglátás és idegenforgalom - képezünk tanulókat. A középiskolai négy év fontos oktatási feladata a tanulók közép- vagy emeltszintű érettségi vizsgára történő felkészítése. Ezeken az évfolyamokon nagy hangsúlyt fektetünk az idegen nyelv (angol, német, igény szerint olasz), illetve az informatika (számítástechnika) csoportbontásban való oktatására. A négy évfolyamos középiskolai képzés során diákjaink a közismereti tárgyak mellett szakmai orientációs és szakmai alapozó tantárgyakat tanulnak. Az érettségit követően vagy tovább tanulnak valamilyen felsőoktatási intézményben, esetleg más szakképző iskolában, vagy a saját iskolánkban szakmai végzettséget szerezhetnek
- A szakiskolában 9.-10. évfolyamon a közismereti tárgyak oktatása mellett szakmai orientációs és előkészítő ismereteket sajátíthatnak el a tanulók. A 10. osztályt követően szakács, cukrász, pincér szakmák valamelyikét választhatják továbbtanulási irányként. Azok, akik más iskolában végezték el legalább a 10. évfolyamot (A kötelezően előírt alapvizsga időpontjáig – 2008-ig – a 8 általánost végeztek és 16 éves kort elérték) szintén csak ekkor kapcsolódhatnak be a szakmai képzésbe. Fontosnak tartjuk, mind az orientációs, mind a szakképzési szakaszban, hogy a tanulók életközeli körülmények között ismerkedhessenek meg a szakma legfontosabb ismereteivel, tudásukat meghívott gyakorló szakemberek átadott tapasztalataival gyarapíthassák. Mivel a vendéglátós szakmák mindegyikénél jelentős szerepet játszik az idegen nyelv ismerete, így ezek hatékony oktatását itt is kiemelt feladatként kezeljük. A végzett tanulók végzésüket követően vagy új szakmát szerezhetnek nálunk, egyedi elbírálás alapján történő beszámítást követően rövidebb képzési idő után, vagy a felnőttek szakközépiskolájában érettségi vizsgát tehetnek.
- Felsőfokú szakképzés keretében a Budapesti Gazdasági Főiskolával kötött külön megállapodás keretében felsőfokú akkreditált vendéglátó szakmenedzser, valamint a Szolnoki Főiskolával kötött megállapodás alapján felsőfokú akkreditált idegenforgalmi szakmenedzser képzés folyik az iskolában.
- A felnőttek szakközépiskolája alapvetően az egyedi elbírálás alapján történő beszámítást követően két illetve három éves. Kimenete érettségi.
- A Szakiskolai Fejlesztési Program C komponense keretében 2004. őszétől speciális tananyag felhasználásával a 9. évfolyam keretében lemorzsolódott tanulók reintegrációja folyik a szakmai képzésbe való sikeres bekapcsolódásuk érdekében.

3.1.2. Az osztályba és csoportba sorolás elvei és rendje

Az egyes években felvett tanulók létszámát és a kialakított osztályok számát a mindenkori beiskolázási terv, a jelentkezők létszáma és az iskola személyi és infrastrukturális lehetőségei együttesen határozzák meg.

Iskolánkban minden évfolyamon és valamennyi nappali képzési formában legalább egy osztály működik szándékaink szerint, így azok száma összesen legkevesebb 13 lesz.

3.1.2.1. A tanulók osztályba sorolásának elvei

- tanulók életkora megfelelően a törvényi előírásoknak,
- az osztályba sorolás fő szempontja, hogy a tanuló milyen képzési irányt választott.

3.1.2.2. A csoportbontás szempontjai

- Idegen nyelv tanításánál a 9. évfolyamokon a csoportbontás a választott idegen nyelv szerint valósul meg felmenő rendszerben. Kezdő és haladó nyelvi csoportokat hozunk létre az osztályokon belül (Optimális létszám: min. 6, max. 14 fő, ettől eltérni csak rendkívül indokolt esetben lehet.).
Továbbra is megvalósítjuk amennyiben ez szükséges az évfolyam szintű idegen nyelvi csoportbontást a nagyobb hatékonyság és az igények jobb kielégítése érdekében. A szakképző évfolyamokon aszerint kerül sor csoportbontásra, hogy milyen szakmát tanul a tanuló.
- A tantervben meghatározott egyes szakmai és közismereti tárgyak oktatása szintén csak csoportbontásban valósítható meg, ezen tárgyaknál osztályonként két csoportot szervezünk.
- A 11-12. évfolyamokon a tanulócsoporthoz kialakítása tantárgyanként aszerint történik, hogy a tanuló milyen szintű érettségi vizsgát kíván tenni.

3.1.3. A képzés szakaszai

A Hansági Ferenc Szakközép és Szakképző Iskolában több fokozatú, rugalmas képzés folyik, ahol az egyes tananyagok, tevékenységformák igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, személyes adottságaihoz.

Képzési idő: 4-6 év, függően a tanuló által választott képzési formától, szándékaitól. (A szakmai képzés ideje korábbi képzés alapján történő egyedi elbírálás alapján lerövidíthető.)

A képzés szakaszai:

I.	Alsó középfokú szakasz:	9-10. évfolyam közismereti képzési és orientációs szakasz
II.	Felső középfokú szakasz:	11-12. évfolyam kétszintű érettségi vizsgára felkészítő szakasz
III.	Alsó szakképző szakasz:	1/11-2/12. évfolyam szakképző évfolyam
IV.	Felső szakképző szakasz:	1/13-2/14. évfolyam szakképző évfolyam
V.	Felsőfokú szakképző szakasz:	13., 14. felsőfokú szakképző évfolyam vendéglátó szakmenedzser vendéglátó idegenforgalmi szakmenedzser

3.1.3.1 Az alsó középfokú szakasz

A szakasz az *általános képzés* ideje. A szakiskolában a kerettanterv alapján, a szakközépiskolában a világbanki tantervek alapján készített helyi tantervek alapján folyik az oktatás. (A világbanki tantervek alkalmazásának engedélyeztetését az oktatási miniszter 4/2001. (I.26.) OM rendelete 23.§ (5) pontja alapján az iskola vezetésének 2003. szeptember 1-ig el kell végeznie)

Az időszak során a szakiskolában lezár, a teljes kultúraközvetítő szakaszt végigvivő képzést adunk. A szakközépiskolai tapasztalatokra építve 2004-től ebben az iskolatípusban is

alkalmazzuk az integrált tartalmú oktatási anyagokat, valamint nagy hangsúlyt fektetünk a konzorcium keretében megvalósított széleskörű pályorientációs felkészítésre.

Tanulóink - amennyiben kívánják -, alapműveltségi vizsgát is tehetnek. A vizsga letétele 2008-ig nem feltétele a továbbhaladásnak.

A szakközépiskola nem folyik alapvizsgára történő felkészítés.

Az iskolában gyakorlat- és tevékenységorientált képzés folyik. Törekszünk arra, hogy a tanulás domináns része az iskolában, közös, csoportos alkotómunka során valósuljon meg. Így sajátítják el már az alapképzés során a számítógép-használatot, háztartási, gazdálkodási ismeretek alapfogásait (főzés, háztartásvezetés, vállalkozások), de így kerül a képzésbe a kommunikáció, viselkedéskultúra oktatása is

Az idegen nyelvek tanítása már az első évtől kezdve tanulói szintektől függő nyelvi csoportokban, mindennapos gyakorlással történik. Az idegen nyelv az angol, német, de megfelelő létszám esetén olasz nyelv tanítása megszervezhető.

3.1.3.2. A felső középfokú szakasz

A szakasz teljes, lezárt képzést nyújt, érettségi vizsgával zárul.

Annak ellenére, hogy a szakközépiskolai szakasz általános célja a pályorientáció, az érettségire, képesítő-vizsgára, a felvételire való felkészítés, az iskola az ebben a szakaszban végzett tanulmányokat is öncélként, a tudás, a kultúra megszerzésének örömeiként fogja fel. Ezért az érettségi, felvételi felkészítő kurzusok mellett speciális, szaktudományos és gyakorlatorientált, illetve szakköröket is tart. (integráció, multimédia készítés)

A 11-12. évfolyamon vendéglátó és idegenforgalmi képzés folyik, egyidejűleg többszintű tantárgyi csoportban, a szakközépiskolai képzés keretei között. Egyéni program alapján lehetővé tesszük a gyorsabb ütemű haladást, amely elővizsgával akár a két év anyagának egy év alatt történő elvégzését is jelentheti.

Az iskola mindenekelőtt a vendéglátó-ipari és idegenforgalmi pályákra készít fel jó eséllyel.

Az iskola, igazodva az érettségi, felvételi követelményekhez, a tanulói igények szerint az érettségi, (felvételi) tárgyakból emelt szintű kurzusokat indít.

A csoportok beindításának minimális létszámhatára általában 8 fő. Az iskola ez alatt a létszám alatt is indíthat kurzusokat ez esetben azonban a költségek arányos részét a szülői háznak kell fedeznie. Fontos cél, hogy a tanulóknak ne kelljen különórákra, felvételi előkészítőkre, más érdeklődési körüket érintő tárgyakra iskolán kívül járniuk. Szeretnénk, ha mindezeket az iskolán belül végezhetnék.

3.1.3.3 A szakképző szakaszok

A szakmai képzés ebben a szakaszban az önálló tanulói tevékenységre építő projekt-módszer szerint zajlik. A képzés a korábbi gyakorlattal szemben lényegesen több gyakorlatot biztosít az egyes feladatok valós körülmények közötti végrehajtására, mivel a korábbi két hetenkénti 1 nap helyett 3 napot töltenek az oktató-kabinetben a tanulók. Minden második héten pedig 5 napon keresztül, valóban működő vállalkozásokban, a szakma által elismert üzletekben folyik az oktatás, melyeket megállapodás alapján az iskola biztosít. A kurzus végén a tanulók az OKJ (Országos Képzési Jegyzék) előírásának megfelelő képesítő vizsgát tesznek. A képzési program kialakítása során az általános követelményeken túl figyelembe vettük alapítóink, a szülők, a tanulók és a vendéglátás szakmai szempontjait is.

A konkrét szakképzés mellett a tanulók intenzív szaknyelvi, - a később belépők - számítógép-használó képzést is kapnak.

Az iskola indít iskolarendszeren kívüli képzést is azoknak, akik már megszerezték az első szakmájukat.

Mindkét szakaszon a képzés fontos része a tanulók tanrendjébe illeszkedő munkaerő piaci tréning.

Az iskola profiljába illeszkedő szakmák:

3.1.3.3.1. Alsó szakképző szakasz

Alapfokú iskolai végzettségre épülő szakképesítések

31 7822 01	Falusi vendéglátó	2297/97.III.23.
31 7822 02	Gyorsétkeztetési eladó	1897/97.III.23.
33 7826 01	Cukrász	631/97.III.23.
33 7826 02	Szakács	631/97.III.23.
33 7822 01	Pincér	631/97.III.23.
33 7822 02	Vendéglátó eladó	1897/97.III.23.

Jelenleg a szakács, cukrász, pincér és vendéglátó eladó szakmák képzését tervezzük. Megfelelő igény esetén azonban a másik két szakmában is indítunk képzést. A képzésben résztvevők a vendéglátó üzletvezető szakma megszerzéséhez is vehetnek fel tárgyakat.

3.1.3.3.2. Felső szakképző szakasz

Középiskolai végzettségre épülő szakképesítések

51 7822 02	Szállodai portás	1857/97.III.23.
52 7822 02	Vendéglátó technikus	631/97.III.23.
54 7872 02	Idegenvezető és hostess	1429/97.III.23.
51 7872 01	Idegenforgalmi ügyintéző	1429/97.III.23.
52 7872 02	Idegenforgalmi technikus	631/97.III.23.

Az alsó szakképző szakaszon 2004. év végéig döntünk a szakács-pincér, illetve a cukrász-pincér párosítás bevezetésének lehetőségéről. A felső szakképző szakaszon jelenleg megfelelő érdeklődés hiányában az idegenforgalmi ügyintéző főkészítést preferáljuk, amelyet a felnőttek szakközépiskolája keretében folyó oktatás keretében sajátíthatnak el a résztvevők.

3.1.3.3.3. Felsőfokú szakképző szakasz

Érettségire épülő – felsőoktatási intézményekkel kötött együttműködési megállapodás alapján induló – felsőfokú szakképesítések

55 7822 01	Vendéglátó szakmenedzser
55 7872 01	Idegenforgalmi szakmenedzser

Iskolánk az érettségire épülő felsőfokú szakképzést helyezi előtérbe, mivel az együttműködési megállapodások alapján továbbtanulás esetén a két felsőoktatási intézmény (a mindenkor életben lévő vizsgaszabályzat szerint) beszámítással él.

3.1.3.4. A szakaszváltás nem szaktárgyi követelményei, elérendő készségek és képességek

I. Alsó középfokú szakasz: 9-10. évfolyam

Ez az időszak a szakiskolában majdan az alapvizsgára felkészítő periódus, a szakközépiskolában nem jelentkezik ilyen élesen a választóvonal, azonban a pedagógiai munka során törekedni kell a leírt készségek és képességek folyamatos kialakítására és művelésére.

A kiemelt fejlesztési feladatok az iskolai oktatás valamennyi elemét áthatják, elősegítik a tantárgyközi kapcsolatok erősítését, a tanítás-tanulás szemléleti egységét, a tanulók személyiségének fejlődését.

A műveltségi területek közös követelményei:

A. Énkép, önismeret

A személyiség fejlődését azzal segíthetjük elő, ha önmaguk megismerésére motiváló **tanulási környezetet** szervezünk a tanulók számára. Énképük és önismeretük gazdagodásához ezért olyan tanulási környezetet célszerű biztosítanunk, amely **fokozza az** őket körülvevő személyek és dolgok egyre tágabb körei iránti érzékenységet, illetve kialakítja bennük az alapvető **erkölcsi, etikai normák** iránti fogékonyságot. Fontos szempont, hogy a nevelés és oktatás pedagógiai szervezését a **tanuló ember szempontjából** közelítsük meg, és törekedjünk a tanulók ön- és világszemléletének folyamatos formálására.

B. Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók megismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, **nemzeti kultúránk** nagy múltú értékeit. Mélyedjenek el a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységének, munkásságának tanulmányozásában. Ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét, a magyar vendéglátás múltját és jelenét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Alapozzuk meg tanulóinkban a nemzettudatot, mélyítsük el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek (pl. gasztronómiai kultúrájuk) és eredményeinek megbecsülését.

C. Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel.

Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóink már az Európai Unió polgáraiként fogják felnőtt életüket leélni, ezért arra kell törekednünk, hogy iskolás éveik alatt olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal gazdagodjanak, amelyek birtokában meg tudják majd találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Nem kevésbé fontos az sem, hogy európai identitásuk megerősödésével legyenek nyitottak és elfogadók az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az **egyetemes emberi civilizáció** legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Ismerkedjenek meg más országok gasztronómiájával,

vendéglátáshoz kapcsolódó szokásaival. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről

D. Környezeti nevelés

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók **környezettudatos magatartásának**, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a **társadalmak fenntartható fejlődését**.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Mindez úgy valósítható meg, ha a különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív egyénre gyakorolt hatásait a környezeti következmények tükrében.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés válják meghatározóvá. Magatartásukban alakuljon ki és erősödjön meg a személyes biztonságra való törekvés. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

E. Információs és kommunikációs kultúra

Az információs és kommunikációs kultúra a megismerést, az eligazodást, a tanulást, a tudást, az emberi kapcsolatokat, az együttműködést, a társadalmi érintkezést szolgáló információk megtalálása, felfogása, megértése, szelektálása, elemzése, értékelése, felhasználása, közvetítése, alkotása.

Kiemelt feladat a **megismerési képességek fejlesztése**, különös tekintettel a megfigyelési, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre, amelyek az információs és kommunikációs kultúra szerves részét képezik. Kommunikációs kultúránk szerves része az anyanyelv tudatos és igényes használata, valamint az idegen nyelvű, illetve a különböző kultúrák közötti információcsere.

A közoktatás egész időszakában minden műveltségi területen nagy gondot kell fordítani a kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztésére. Az iskolának az **elektronikus média** hatásmechanizmusainak megértésére, általában a különböző médiumokban való eligazodásra, az igényelt információ megtalálására, szelektív használatára kell nevelnie, figyelembe véve az információt befogadó egyén személyisége, lelki egészsége védelmének elősegítését. Olyan fiatalokat kell kibocsátania, akik sikeres tanulási stratégiákkal használják ki az információs világháló lehetőségeit és eszközeit az élethosszig tartó tanulás során.

Az információs és kommunikációs kultúra részben az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának, megbecsülésének döntő tényezője.

F. Tanulás

A tanulás a pszichikum módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretszerezés és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden nevelő teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon annak szerkezetével, hozzáféréssel, elsajátításával kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. A tanulók tegyenek szert fokozatos önállóságra a tanulás tervezésében. Vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. Az **eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása**, gyakoroltatása főleg a következőket foglalja magában: az előzetes tudás és tapasztalatok mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, a kooperatív csoportmunka; az emlékezet erősítése, a célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra művelése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása; az alapkészségek kialakítása (az értő olvasás, az íráskészség, a számfogalom fejlesztése).

A tanulás fontos színtere és eszköze az **iskola könyvtára és informatikai bázisa**. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulás lehetőségei, amelyhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A **könyvtár használata** minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. A könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit – mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használatával – az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk. Ismerjék a könyvtárban való keresés módját, a keresést támogató eszközöket, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. Sajátítsák el az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technológiáját, az interneten való keresés stratégiáját és alakuljon ki bennük a rendszerezett tudás megszerzésének, átadásának képessége. Váljanak rendszeres könyvtárhasználóvá, tanulják meg az iskolai könyvtár, az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer, az elektronikus könyvtárak és a teljes könyvtári rendszer szolgáltatásainak igénybevételét, a könyvtári adatbázisok használatát. Ennek érdekében ismerjék az országos szakkönyvtárakat is.

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az **informatikai eszközök** és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos **tanulási módjait, stratégiáit, stílusát**, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és ruházza fel azokat életszerű tartalommal. Törekedjen a **gondolkodási képességek**, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, a mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes nagy hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk

sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb lehetőségek kiválasztásának területeire. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

G. Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a **pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak** a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit. Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani továbbá a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Segítsék a krízishelyzetbe jutottakat. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az **iskolai környezet** is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

H. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire – pályaorientáció

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak tevékenységek és tapasztalatok útján történő megismerése; a lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolása. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször pályamódosításra kényszerülhetnek.

Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a **munka világról**. Ennek érdekében olyan feltételek, tevékenységek biztosítására van szükség, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődéseiknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.

A pályaorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. A pályaorientáció területén található kulcskompetenciák közül kiemelt figyelmet igényel a

rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a **szociális és társadalmi kompetenciák** tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetenciák fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos területek erősítése. Ezzel párhuzamosan szükséges a **társadalmi-állampolgári kompetenciák** körét is meghatározni, nevezetesen a jogukat érvényesítő, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzéséről van szó. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség, szoros összefüggésben az ún. **cselekvési kompetenciák** fejlesztésével.

I. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének és oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű – a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, az autista, a halmozottan fogyatékos, a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott – tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni.

Ennek során a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek alkalmazandók:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van;
- szükség esetén sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítsék ezeket a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz viszonyított fejlődésüket értékelve.

A fogyatékoság egyes típusaival összefüggésben felmerülő sajátos feladatokról a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

3.1.3.5. Elérendő készségek és képességek a 10. évfolyam végén:

Értelmi képességek

- Legyenek képesek önállóan véleményt alkotni, amely összefüggésben áll a kapott nézetek bírálatával.
- Rendelkezzenek a kételkedés képességével, valamint a bizonyítás iránti elvárással.
- Kerülve a felületességet és a túlzott általánosítást, tudják gyorsan kiválasztani a lényegét.
- Gondolkodásuk jusson el a formális szintre és legyenek képesek elvonatkoztatni a jelenségek konkrét tulajdonságaitól.
- Tudjanak absztrakt-logikai módon gondolkodni, illetve elvont fogalmakkal, feltevésekkel, lehetséges ítéletekkel műveleteket végezni.
- Az új fogalmakat tudják elhelyezni egy fogalmi rendszerben a meghatározások tartalma, a felosztások logikai szempontja, elvont jegyek alapján.
- Legyenek képesek a jelenségeket kettő vagy több viszonyítási rendszerben is elképzelni és ezek alapján következtetni.

- Tudjanak lehetséges (és nem valóságos) problémákból kiindulva megoldási hipotéziseket felállítani.
- Rendelkezzenek az elvont műveletek végzésének képességével, de tudjanak egyaránt konkrét és absztrakt jellegű feladatokat megoldani, amelyekben a konkrét és az elvont szintet össze tudják kapcsolni.
- Rendelkezzenek az életben elengedhetetlenül szükséges problémamegoldó képességgel.

Önálló ismeretszerzés

- Legyenek képesek önállóan jegyzeteket készíteni, amelynek során tudják megkülönböztetni a lényegest a lényegtelentől.
- Ismeretszerzésük során tudják használni a különféle audiovizuális technikai eszközöket, valamint feladataik megoldásához használják az informatikai eszközöket.
- Ismerjék azokat az információforrásokat, amelyek igénybevételével feladataikat megoldhatják
- Kísérjék állandó figyelemmel a legújabb technikai vívmányokat, legyenek nyitottak az új befogadására.

Kommunikációs készségek és képességek

- Tudjanak tájékozódni a különféle beszédhelyzetekben, rugalmasan és gyorsan alkalmazkodjanak az adott szituációkhoz, a beszédpartnerhez és a témához.
- Alkalmazzák helyesen az információt és a gesztusokat, illetve értelmezzék a személyközi helyzetekben, valamint a tömegkommunikáció, a film, a színház műfajában.
- Tudjanak együttműködni a beszédpartnerrel, valamint legyenek képesek érvelésre, vitára, állásfoglalásra, érvek felkutatására, rendszerezésre és álláspont kialakítására.
- Tudják alkalmazni a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit.
- Ismerjék a kommunikáció etikájának alapelemeit.
- Legyenek képesek kommunikációs zavarok, konfliktusok felismerésére, kezelésére és azok feloldására.

3.1.3.6. Elérendő készségek és képességek a 12. évfolyam végén

Ez az az időszak, amikor a tanulónak fel kell készülni a középszintű, vagy az emeltszintű érettségire, illetve a továbbtanulásra. A követelmények megfogalmazása két - egymással összekapcsolódó szinten történik.

A középszint a középiskolai tanulmányok végére elérendő általános műveltség elsajátításának a követelményeit foglalja magában. Ezek megalapozhatják a középiskolai végzettséget igénylő munkakörök ellátását, a szakmatanulást és a mindennapi életben történő eligazodást, aktív helytállást.

Az emelt szintű követelmények, a középszintet elmélyítve, kiegészítve, bonyolultabb, nehezebb teljesítményeket megállapítva a felsőoktatásra felkészítés igényeit állítják előtérbe és mutatják a felsőfokú továbbtanulásra való alkalmasságot. Az általános követelmények folytatják, tovább építik, kiszélesítik, elmélyítik a kerettanterv általános és részletes fejlesztési követelményeit, különös hangsúllyal az értékekre, általános és részletes fejlesztési célokra. A középiskola felső szakaszának és az érettséginek a céljai közép- és emelt szinten egyaránt összetettebbek, magasabb szintűek lehetnek. Ez elsősorban a következőkben nyilvánul meg:

- a) A tudatosság, az értelmi megalapozottság megnövekedett szerepe.

- logikus, összefüggésekben, folyamatokban, rendszerekben történő gondolkodás
  - problémák iránti érzékenység, nyitottság, problémamegoldó, alkotóképesség
  - eligazodás a különböző információforrások között, azok tartalmainak, eszközeinek felhasználása,
  - az önálló tanulás, ismeretszerzés igényének, képességeinek kifejlesztése
  - tudásra épülő, önálló vélemény, álláspont kialakítása, érvelő megvédése
  - szóbeli és írásbeli kommunikációs képességek
  - az anyanyelv árnyalt használata,
  - alkalmasság idegen nyelv(ek)en történő kommunikációra,
- b) Az életvitel, magatartás, szociális képességek rendszerének kiépülése
- megalapozott, cselekvő hazaszeretet, magyarságtudat
  - nyitottság más etnikumok, népek, országok hagyományai, szokásai, fejlődése, gondjai iránt
  - a tanuló felelősségérzetének kialakítása önmaga, társai, szűkebb és tágabb környezete iránt
  - felelősség a társválasztásban, a barátságban
  - felkészülés a mindennapi életben történő eligazodásra, a társadalmi életben való aktív részvételre, megfontolt döntéshozatalra
  - a szép felismerése, megbecsülése, ápolása a művészetekben, a természetben, a mindennapi életben
  - az ember és a természeti környezet sokrétű, érzékeny kapcsolatának belátása, aktív környezetvédelem folytatása
  - egészséges életvitel
  - megalapozott pálya- és szakmaválasztás, készülés további tanulmányok folytatására, képesség és igény az önművelésre
  - erkölcsös magatartás
  - felelősségtudat, fegyelmezett munkavégzés
  - a szabadidő tartalmas eltöltése
- c) Tudatos, önálló személyiségfejlesztés
- önismeret
  - képességek felismerése, fejlesztése
  - reális énkép kialakítása
  - megalapozott önbizalom
  - kezdeményező-, vállalkozókészség
  - törekvés pozitív értékrendszerre épülő világkép kialakítására
  - értékes, belső motivációs rendszer

3.1.3.7. Követelmények, elérendő készségek és képességek a szakképző szakasz végén

A szakképző szakasz végén elérendő készségeket és képességeket a szakmai program tartalmazza.

3.1.3.8. Követelmények, elérendő készségek a felsőfokú szakképző szakasz végén

A felsőfokú szakképzés követelményeit, a szakképző szakasz végén elérendő készségeket és képességeket az együttműködésben résztvevő felsőoktatási intézmények által kiadott tanulmányi és vizsgaszabályzat tartalmazza.

3.1.4. Az alapképzést kiegészítő, tanórai foglalkozások

A nem kötelező tanórai foglalkozásokra fordítható időkeret terhére tervezett tárgyak óraszámait a helyi tantervben található óratervekben tüntettük fel.

A szakközépiskolába 9-10. évfolyamokon ezen órákat szakmai orientációra, a 11-12. évfolyamokon a második idegen nyelv oktatására, az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez használjuk.

A felvételi tájékoztatóban és az iskolába történő jelentkezéskor fel kell hívni azonban az oktatási miniszter 28/2000. (IX.21.) OM rendelete 7.§ (2) pontja alapján a tanulók és szüleik figyelmét arra, hogy az iskola helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, követelmények teljesítése csak a nem kötelező tanítási órákon való részvétellel teljesíthető. Így az iskolába való beiratkozás a nem kötelező tanórákon való részvétel vállalását is jelenti.

3.1.5. Tehetséggondozást segítő tevékenység (Az alapképzést kiegészítő választható - nem tanórai – foglalkozások, tevékenységek)

Szándékaink szerint az iskola nem csak „kész” lehetőségeket kínál a tanulók számára, hanem az iskola lehetőségeihez mérten igyekszik a tanulói igényeknek is megfelelni.

Ezért az új tanulók között - szaktanárok, osztályfőnökök segítségével - felmérjük a tehetséges, valamilyen téren kiemelkedő teljesítménnyel, képességgel rendelkezőket, a főlsőbb évfolyamosokat folyamatosan figyelemmel kísérjük.

A felmérések eredményének ismeretében az érintettek a szükséges anyagi források előteremtése érdekében tanári csoportok szükség szerint a szülőkkel, diákokkal karöltve pályázatokat készítenek. A tanártovábbképzések közül kiemelten támogatott az iskola profilja szerint a tehetség, kibontakoztatását elősegítő továbbképzések.

- A fentiek mellett az iskola minden tanév elején, az előző évi tapasztalatokat figyelembe véve szakköröket indít.
- Az iskola tanárai a legjobb tanulókat kiscsoportos illetve egyéni oktatással készítik fel a közismereti és szakmai versenyekre.
- A tehetséges tanulók nyelvi és szakmai fejlődése érdekében az intézmény külföldi szakmai utakat szervez.
- A számítástechnika iránt érdeklődő tanulóinkat tanfolyami keretek között juthatnak számítógép-kezelő (használó) szakmai végzettséghez.
- A tanulók mozgásigényének kielégítésére és egészséges életmódra nevelése érdekében az iskola sportkört működtet.
- A 4,5 és a feletti átlagú tanulóink nem fizetnek tanulmányi hozzájárulást.

Az elvégzett munka eredményét iskolán belül a foglalkozáslátogatások, véleménycserék mérik, a külső visszajelzések közül a versenyeredmények elemzése lényeges a következő évi tevékenységek megtervezésében.

3.1.6. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása, tanulási nehézségek enyhítésének programja

Napjainkban sajnos egyre több olyan tanulóval találkozni, akik valamilyen ok miatt tanulási problémákkal küzdenek, s ebből kifolyólag nagy valószínűséggel kudarcnak vannak kitéve. Az ilyen tanulók felmérésében a szaktanárok, az osztályfőnökök, az ifjúságvédelmi felelős, az osztálytársak, a szülők, a védőnő és az iskolaorvos nyújthat segítséget. Amennyiben az okok, problémák tisztázása nem sikerül, vagy a probléma túlnő a tanárok lehetőségein, akkor külső szakember (pszichológus, logopédus, családsegítő központ stb.) segítségét kell kérni.

Az iskola osztályfőnökei minden év első szülői értekezletén ismertetik az iskola nyújtotta felzárkóztatási lehetőségeket.

A felzárkóztatás történhet egyénre szabottan egyéni foglalkozás, vagy hasonló problémával küszködő tanulóknál kiscsoportos foglalkozás keretében. A foglalkozásokon mindenképpen úgy kell a tanulókat motiválni, vagy egy olyan részterületet szükséges keresni, ahol a tanulók viszonylag hamar sikereket tudnak elérni, ami a további munkájuk szempontjából nagyon fontos.

A tanulási siker elérése céljából, valamint a lemorzsolódás csökkentése érdekében változatos tanítási módszerek – első sorban kiscsoportos, páros, egyéni foglalkozások – alkalmazásával minden diákot igyekszünk eljuttatni a tananyag elfogadható szinten történő elsajátításához. (Phare pályázat keretében – „Egyre jobban” – programban konzorciumi tagként tapasztalatokat gyűjtöttünk. Nevelőtestületi döntés és fenntartói támogatás mellett a program folytatásában az eddigi eredmények felhasználásával, fejlesztésével segítjük tanulóinkat. Erről részletesebben a „4.10.3 **Megtanító stratégia alkalmazása: a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása**” című fejezetben esik szó!)

Tapasztalatok szerint elengedhetetlenül szükséges, hogy az egyes kötelező vagy a kötelezően választható alapvizsga, érettségi vizsga, szakmai vizsga tantárgyakból a vizsga évének második félévében legalább heti egy korrepetálási órát biztosítson az iskola.

Amennyiben szükséges, önismereti, tanulás-módszertani tréningeket szervez az iskola számukra, az osztályfőnöki feladatok között hangsúlyos szerepet kell kapnia az értelmes célok megfogalmazásának, a tanulási igény kialakításának.

Az egyéni felzárkóztatásra - és a tehetettséggondozásra - fordítható időkeretet az igények szerint, a Köznevelési törvény 52.§ (7)-es bekezdése alapján megállapított időkeret terhére kell megállapítani. Az igényelt, az egyéni és a nem kötelező tanórai foglalkozásokra fordítandó időkeret az említett 52. § (7)-es bekezdése d., e., f., pontjaiban megállapított értéknél csak az esetben lehet több, amennyiben erre az iskola fenntartója az engedélyt megadta. Az időkeretet ugyanezen paragrafus 13. pontja szerint a csoportbontásra felhasznált órák számával csökkenteni kell.

A Szakiskolai Fejlesztési Program C komponense keretében külön programra alapozva 2005. őszétől lemorzsolódottak reintegrációját segítő képzést indítunk, amelynek hasznos tapasztalatait át kívánjuk ültetni a hagyományos képzési formákba is.

3.1.7. Képességbontakoztató felkészítés a hátrányok ellensúlyozása céljából

Iskolánk a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 39./D. §-a szerint képességbontakoztató felkészítés folyik valamint ugyanezen rendelet 39./E. § szerint a szakiskola 9. évfolyamán integrációs felkészítésben vesznek részt az arra rászoruló tanulók. Pedagógusaink rendszeresen vesznek részt módszertani továbbképzésben és külső szakembereket is bevonnak a fejlesztő tevékenységbe.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységeket a 4.4.2.; 4.4.3. és 4.4.4. fejezetekben részletezzük. A jogszabály hangsúlyozza, hogy az iskolának a tanulói kudarcnak kitett tanulók számára felzárkóztatást segítő programot kell összeállítani, ennek alapelveit a 3.1.6. fejezetben rögzítettük. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek a 4.7. részben kerültek leírásra.

3.2. Tanulói jogviszony, átjárhatóság

3.2.1 Belépés az iskola induló évfolyamára

Az intézményben folyó képzési formák alapján kerül meghatározásra a belépéshez szükséges iskolai végzettség ill. előképzettség.

A felvételnél döntő szempont a belépéshez szükséges végzettség ill. tanulmányi eredmény, s a szakmai alkalmasság. A fentiek mellett a tanulói jogviszony létesítésének további feltétele, hogy a szülő (vagy nagykorú tanuló) vállalja a tanulmányi hozzájárulás fizetésének kötelezettségét a képzés ideje alatt.

3.2.1.1 A 9. évfolyamra jelentkezés és felvételi eljárás szabályai

Az iskolánk országos beiskolázású.

Minden tanévben többször és több formában (börze, kóstolóval egybekötött nyílt napok, személyes tájékoztatás az általános iskolákban, szóróanyag eljuttatása, újsághirdetések stb.) próbáljuk képzési kínálatunkkal megismertetni minél szélesebb körben a szülőket és a diákokat.

Az intézmény adottságainak s mindenkori feltételeinek figyelembevétele mellett az igények alapján határozza meg az induló osztályok számát, mely általában egy vagy két vendéglátás-idegenforgalmi szakközépiskolai illetve pályorientációs szakiskolai 9. évfolyam.

Jelentkezés:

- a 8 osztályos tanulók az általános iskolán keresztül, továbbtanulási jelentkezési lappal.
- a 9. évfolyamot más középiskolában sikertelenül végzők az iskolánkban rendszeresített jelentkezési lappal s ezzel egyidejűleg benyújtott általános iskolai bizonyítvánnyal ill. arról készített fénymásolattal kérhetik felvételüket.

3.2.1.1.1 A belépés feltételei

A belépés alapvető feltétele mind a szakközépiskolai mind a szakiskolai évfolyamra alapfokú iskolai végzettség és szakmai alkalmasság.

3.2.1.1.2 A tanulók kiválasztásának elvei és módja

A tanulók kiválasztása

- a tanulmányi eredmény valamint,
- a felvételi elbeszélgetésen (melyen nem tantárgyi ismeretanyag kerül számonkérésre, hanem a szakmaszeretet, rátermettség felmérése történik) szerzett pozitív tapasztalatok
- és az egészségügyi alkalmasság alapján történik.

A felvételi bizottság tagjai: igazgató, igazgatóhelyettesek, az alapítvány kuratóriumának elnöke és a titkára.

3.2.1.1.3 A beiratkozás módja, fellebbezési lehetőségek, eljárások

A beírás a tanév rendjét meghatározó OM rendelet figyelembevételével elkészített iskolai munkatervben meghatározott napon, iskolatípusonként illetve osztályonként történik. Ennek időpontjáról és a szükséges iratokról a szülőt a beiratkozást megelőzően legalább 7 nappal értesíti az iskola.

A beiratkozáson kiskorú tanuló esetén a szülő jelenléte feltételül szükséges.

A beírást végző tanárok /lehetőség szerint a leendő osztályfőnökök/ill. ügyintézők kiállítják a beiratkozás tényét tanúsító nyomtatványt, valamint a tanulmányi hozzájárulás fizetésére vonatkozó szerződést.

A kollégiumi igények véglegesítése is a beiratkozáskor történik.

A tanulók kollégiumi elhelyezése több középiskolai kollégiumban is lehetséges. Ezt a szülő igénye valamint a kollégium férőhelye határozza meg

A felvételt nyert, de be nem iratkozott diákok szüleinek felszólítása pótbeiratkozásra, a beírást követő 10 napon belül történik.

A felvételt nem nyert diákok illetve szülei az iskola fenntartójának címzett, de az igazgatóságon leadott fellebbezéssel élhetnek. Ennek lehetőségéről, a benyújtás határidejéről (melyet a mindenkori tanév rendjét szabályozó OM rendelet határoz meg) a beiskolázási döntésről szóló értesítésben tájékoztatást ad az iskola. A fellebbezések elbírálásánál döntő az indítandó osztályok létszámkerete, ennek figyelembevétele mellett a szempontok megegyeznek a felvételi döntésnél alkalmazottakkal.

Az iskola minden esetben írásban jelzéssel él az általános iskola felé, amennyiben a felvételt nyert tanköteles tanuló nem jelenik meg a beiratkozáson illetve tanév elején nem kezdi meg tanulmányait.

A tanulói jogviszony a beiratkozás napjától kezdődik.

3.2.2 Belépés felsőbb évfolyamra

3.2.2.1 Szakközépiskában

A szakközépiskola 10. és 11. évfolyamára való jelentkezés és a felvételi eljárás szabályai az intézményünk – igazgatói engedély alapján - lehetőséget biztosít azon diákok felvételére is, akik tanulmányaikat más középiskolában kezdték meg, de időközben iskolánk képzése keltette fel érdeklődésüket.

A szakközépiskola 10 és 11. évfolyamára jelentkezni tanév közben (a következő tanévre) a beiskolázás időszakában ill. azt követően maximum a tanévkezdésig lehet (kivételesen szeptember 20-ig).

A jelentkezéshez szükséges:

- a felvételre vonatkozó kérelem (kiskorú tanuló esetén szülői kérelem)
- a tanuló által kitöltött és aláírt iskolai jelentkezési lap
- a 9. és 10. osztály sikeres elvégzését – bármely középiskolában – igazoló iskolai bizonyítvány leadása (évközben történt jelentkezéskor másolat az elvégzett évfolyamokról)
- egészségügyi alkalmassági orvosi vizsgálat

A jelentkezés elfogadását befolyásolja az adott osztály létszáma.

Az előzetes tanulmányok alapján, ha szükséges az iskola különbözeti vizsga (augusztus hónapban a javítóvizsga napján ill. rendkívül indokolt esetben tanév közbeni felvételt követő 2 hónapon belül) sikeres letételéhez köti a végleges felvételt. A felvételi döntésről és az esetleges különbözeti vizsga tantárgyairól és a vizsga időpontjáról az iskola írásban értesíti a szülőt, illetve a tanulót.

Beiratkozás a 9. évfolyamra történő beiratkozással azonos módon, azzal egyidőben vagy az augusztusi pótbeiratkozáson történik. A tanév közbeni felvétel (szept.20-ig) esetén a szükséges dokumentumok leadásának napján. Ekkor kerül sor a diákigazolványt igénylő nyomtatvány kiállítására is. Az általános iskolai bizonyítvány helyett a 9-10. évfolyam sikeres elvégzését dokumentáló bizonyítványt kell leadni.

3.2.2.2 Szakiskolában

A szakiskolában a pályaorientációs felsőbb évfolyamra történő belépés módja megegyezik a szakközépiskola 10, 11. évfolyamára történő jelentkezéssel és felvétellel.

3.2.3. Az 1/11. évfolyamra történő jelentkezés és felvételi eljárás szabályai

Jelentkezés a beiskolázási időszakban a tanév megkezdéséig (kivételes esetben szeptember 20-ig).

Az indítandó osztályok számát az iskola adottságai mellett az igények határozzák meg.

Jelentkezni:

- az iskola által rendszeresített jelentkezési lap kitöltésével, aláírásával (tanuló ill. kiskorú esetén szülői aláírás is szükséges)
- azok a tanulók, akik más iskolában végezték el a 9-10. osztályt e két évfolyam sikeres elvégzését igazoló bizonyítvánnyal
- amennyiben tanév közben jelentkeznek, akkor a 9. évfolyamról és a 10. évfolyam I. félévi bizonyítványáról, illetve ellenőrzőről készített fénymásolattal lehet.

A döntés szempontjai:

- az előző két év tanulmányi eredménye
- a szakmára való alkalmasság (egészségügyi vizsgálat, valamint a pozitív személyes benyomás)

Azok a tanulók, akik az intézményben kezdték és sikeresen befejezték a 9., 10. osztályt felvételt nyernek – a szülők ill. a tanulók által írásban megjelölt - szakmai képzésre.

A szülő ill. a tanuló értesítése, valamint a beiratkozás a 9. illetve a 11. évfolyamra történő beiratkozással azonos módon és kötelezettségvállalással történik.

3.2.4 1/13. évfolyamra történő jelentkezés és felvételi eljárás szabályai

Jelentkezhet az a tanuló, aki iskolánkban vagy más

- vendéglátó-idegenforgalmi szakközépiskolában sikeres érettségi vizsgát tett
- más középiskolában (gimnázium, nem szakirányú szakközépiskola) sikeres érettségi vizsgát tett vagy
- mindkét esetben, amennyiben a 12. évfolyamot sikeresen befejezte, de a tanév végi érettségi vizsgája sikertelen, azonban a tanulmányait csak akkor folytathatja, ha a jelentkezést követő vizsgaidőszakban sikeres érettségi vizsgát tesz.

A képzési idő különböző, szakirányú előtanulmányok esetén egyéni mérlegelés alapján ennél lehet rövidebb.

Jelentkezni a beiskolázási időszakban, márciustól augusztus végéig ill. kivételes esetben szeptember 20-ig lehet.

Jelentkezés módja:

- az iskola által rendszeresített jelentkezési lap kitöltése, tanuló aláírása (kiskorú tanuló esetén szülő aláírása is szükséges)
- a középiskolai évközi bizonyítvány, évközbeni jelentkezés esetén arról készített fénymásolat, valamint az érettségi bizonyítvány

A felvételi döntés szempontjai:

- tanulmányi eredmény, sikeres érettségi vizsga
- szakmai alkalmasság (egészségügyi ill. szakmai rátermettség)

Az a jelentkező, akinek sikertelen az érettségi vizsgája feltételesen nyerhet csak felvételt az őszi javító érettségi vizsgáig. Tanulmányait csak sikeres érettségi vizsga esetén folytathatja.

Az értesítés valamint a beiratkozás azonos módon és a tanulmányi hozzájárulás fizetésének kötelezettségvállalása mellett történik, mint a 9. évfolyamra felvételt nyert tanulók esetén. A beiratkozáskor az érettségi bizonyítványt is le kell adni.

3.2.5 Felsőfokú szakképzésre történő jelentkezés és felvételi eljárás szabályai

Az együttműködési eljárást kötött felsőoktatási intézmények által kiadott és érvényben lévő tanulmányi és vizsgaszabályzat és az iskolák által készített kiegészítő szabályzat alapján. Jelentkezhet az a tanuló, aki:

- bármely középfokú intézményben sikeres érettségi vizsgát tett.

Jelentkezés módja:

- az iskola által rendszeresített jelentkezési lap kitöltése, tanuló aláírása
- a középiskolai bizonyítvány, évközbenei jelentkezés esetén arról készített fénymásolat és az érettségi bizonyítvány fénymásolata

A felvételi döntés szempontjai:

- tanulmányi eredmény, az érettségi vizsga eredménye

Az értesítés valamint a beiratkozás azonos módon és a tanulmányi hozzájárulás fizetésének kötelezettségvállalása mellett történik, mint a 9. évfolyamra felvételt nyert tanulók esetében. A diákigazolványt kérő nyomtatvány kiállítása a beiratkozáskor történik.

3.2.6. Kilépés, a tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanulói jogviszony, ha

- a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásban bejelenti, a tanév során bármikor megszüntetheti, kivéve, ha a tanuló tanköteles. Ez utóbbi esetben csak akkor, ha írásbeli nyilatkozatot hoz abból az iskolából, ahol a diák a tankötelezettségét teljesíteni fogja. A tanulói jogviszony a másik iskolába történő átvételt megelőző napon szűnik meg.
- egészségügyi okból
- a Köznevelési törvényben előírt esetekben (jogerős fegyelmi büntetés: kizárás az iskolából, áthelyezés másik iskolába, igazolatlanul 30 tanítási órát meghaladó mulasztás)
- a tanulmányi hozzájárulás fizetésére vonatkozó szerződésben ill. annak mellékletében foglalt esetekben.

Az a tanuló aki a tanév megkezdésének napján nem jelenik meg az iskola a tanév kezdetétől számított három napon belül felszólítja a tanulót (kiskorú esetén a szülőt is) a tanulmányok folytatására. Amennyiben 15 napon belül semmiféle visszajelzés nem érkezik akkor a harminc tanítási órát meghaladó nappal megszűnik a tanuló jogviszonya.

Tanköteles tanuló esetén a szülői felszólítással egyidőben az iskola írásban jelez az illetékes Önkormányzat Jegyzőjéhez.

A nem tanköteles tanuló esetén a bejelentés napjával szűnik meg az iskolával fennálló jogviszony.

A tanulói jogviszony megszűnésekor minden esetben a tanuló köteles az iskolával szemben fennálló tartozásaival (könyvtári könyv, stb.) hiánytalanul elszámolni, s az átvett munkaruhát leadni.

A szülő vagy a tanuló a tanulói jogviszony fennállásáig (a szerződésben foglaltaknak megfelelően) köteles a tanulmányi hozzájárulás fizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tenni.

3.2.7. Átjárhatóság

A kerettantervek bevezetése, az egységes követelményrendszer kialakítása lehetőséget teremt az átjárhatóságra.

Iskolánkban is mód van arra, hogy mind a szakközépiskolai mind a szakiskolai tanulók képzési formát váltsanak. A szakközépiskola 9-10. évfolyamán az alapvető tantárgyakból többször gyengén teljesítő tanulók szülei kérésére vagy az iskola javaslatára igazgatói engedély alapján a pályaorientációs valamint szakmai képzésbe kapcsolódhatnak be.

A szakiskola 9 vagy 10. évfolyamán négyes tanulmányi eredményt elért diákok szülei kérésére vagy iskolai javaslatra átléphetnek a vendéglátás-idegenforgalmi szakközépiskola 10. vagy 11. évfolyamára, amennyiben a tanterveknek megfelelően a nem tanult tantárgyakból sikeres különbözeti vizsgát tesznek.

Az átlépésre csak a tanév befejezését követően van mód, vagy rendkívül indokolt esetben az igazgató engedélyezheti azt félévkor is.

Más középfokú iskolából történő átvételről, az ott szerzett ismeretek beszámításáról, ha szükséges, a különbözeti vizsgáról az igazgató dönt (szülő előzetes írásbeli kérelme alapján).

Az átvételre csak a megkezdett tanév befejezését követően van mód.

4. AZ ISKOLA BELSŐ ÉLETÉVEL, A KÉPZÉSI TEVÉKENYSÉGÉVEL KAPCSOLATOS FŐBB FOLYAMATOK

4.1. Jutalmazási és kitüntetési rendszer, fegyelmezés

4.1.1 Jutalmazás

A tanulói közösséget vagy a tanulókat jutalmazni lehet, ha magatartása, szorgalma, tanulmányi eredménye kiváló, az iskolai közösségi munkában (kulturális, sport, egyéb) kiemelkedő teljesítményt ért el.

A jutalmazás egyéni vagy közösségi lehet, ennek tanév közbeni formái:

- - osztályfőnöki, szaktanári, szakoktatói dicséret
- - igazgatói dicséret
- - nevelőtestületi dicséret.

A tanulóközösség erről hirdetmény formájában kap tájékoztatást.

A dicséretről a szülőt írásban, az ellenőrző útján tájékoztatja az osztályfőnök.

Tanév végén az egész évben kiemelkedő teljesítményt nyújtó, példamutató magatartás és szorgalmat tanúsító tanulók

- - tantárgyi teljesítményért
- - példamutató magatartásért
- - példamutató szorgalomért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet kapott tanulók könyvjutalomban is részesíthetők.

A képzés befejezésének évében a teljes képzési idő folyamán kiemelkedő tanulmányi eredményt, kiváló közösségi munkát végző, példás magatartású tanuló az „Év diákja” kitüntető címet és az ezzel járó arany medált kapja, melyet a diákönkormányzat és a nevelőtestület szavaz meg.

Ezt az elismerést iskolatípusonként (szakközépiskola, szakiskola) egy-egy diák kapja.

A kiemelkedő teljesítményt (tanulmányi, az iskola érdekében kiválóan elvégzett munka) nyújtó osztály, tanulócsoport közös dicséretben ill. jutalomban részesíthető. Ennek formái lehetnek: tanulmányi kiránduláshoz való hozzájárulás, kulturális rendezvény díjának vagy a díj egy részének kifizetése.

A jutalmazásra az iskola közössége előtt kerül sor.

4.1.2. Fegyelmezés

Az a tanuló, aki házirend előírásait megsérti, a kötelezettségeit súlyosan és vétkezen megszegi vagy a károkozó tanuló fegyelmező intézkedésben ill. fegyelmi büntetésben részesíthető.

A fegyelmező intézkedés ill. a fegyelmi büntetés kiszabásánál figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a kötelezettségzegés súlyát

Fegyelmező intézkedések:

- szaktanári figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)
- osztályfőnöki figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)
- osztályfőnöki intés
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés

Fegyelmi büntetések:

Igazgatói hatáskörben:

- - megrovás
- - szigorú megrovás

Nevelőtestületi határákörben:

- - tantestületi figyelmeztetés
- - tantestületi intés
- - tantestületi megrovás

Fegyelmi eljárást az osztályfőnök kezdeményezi a tanuló súlyos és vétkes kötelezettségzegése esetén. A fegyelmi bizottság tagjai az osztályban tanító tanárok, elnöke az általános igazgatóhelyettes. A fegyelmi tárgyaláson jelen vannak még az ifjúságvédelmi felelős és a diákönkormányzat képviselője és a jegyzőkönyvvezető.

A fegyelmi tárgyaláson kiszabható büntetéseket a Köznevelési törvény határozza meg, ezek:

- - megrovás
- - szigorú megrovás
- - meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése ill. megvonása
- - áthelyezés másik osztályba, tanulócsoporthoz vagy iskolába
- - eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
- - kizárás az iskolából.

E két utóbbi büntetés tanköteles tanuló esetén nem szabható ki.

A fegyelmező intézkedésről a szülőt és a tanulót az iskola minden esetben írásban tájékoztatja. A fegyelmi büntetésről hozott határozatot az iskola a kihirdetést követő hét napon belül írásban megküldi a szülőnek és a tanulónak, illetve az adott esetben a gazdálkodó szervezetnek.

4.2. A tanítás folyamata

A tanári munkacsoportok, illetve szaktanárok minden tanév elején áttekintik az adott tantárgy helyi tantervének adott évfolyamra szóló tartalmi részét, a rendelkezésre álló tananyagokat, eszközöket, az esetlegesen bevonandó külső személyeket és helyszíneket. A szaktanár az év végi osztályzatok, illetve új osztály esetén az év eleji felmérés eredménye alapján megállapítja a megtanítandó tananyag minimumát és a legjobbakhoz rendelhető optimumot.

A helyzetelemzés alapján a tanév elején a szaktanárok elkészítik a tanmeneteket, amelyekben órákra bontják le a megtanítandó tananyagot, rögzítik benne szakmai észrevételeiket, megjegyzéseiket, a felhasználandó eszközöket. A tanmenet alapján folyamatosan elkészítik óra- vagy foglalkozásterveiket, amely tartalmazza a soron következő órára vonatkozó legfontosabb elképzeléseiket. Úgy mint a megtanítandó anyag, a foglalkozás egyes részében alkalmazandó didaktikai, pedagógiai módszerek, az egyes részekhez rendelhető időkeret, szükséges eszközök, esetleg külső közreműködők személyek megjelölése. Amennyiben szükséges a szaktanár esetleg egy munkacsoport elkészíti az adott foglalkozáshoz szükséges tananyagot. (Például integrált oktatás) A foglalkozás jellegétől függően a foglalkozást vezető szaktanár(ok) az informatikus, oktatástechnikus esetleg külső szakember segítségével előkészíti a szükséges anyagokat, eszközöket, helyszíneket.

A konkrét tanítási tevékenység foglalkozás keretében, vagy üzemlátogatás, tanulmányi kirándulás meghatározott részében, az előre elkészített foglalkozási terv szerint indul és zajlik. Mivel a tanítás folyamata legalább két résztvevős és a tanulók önálló személyiségek, ezért az oktatás folyamata sztochasztikus folyamat. A tanár fontos feladata a tanítási tevékenység során, hogy kellő módszertani kultúrával rendelkezve, a tervbe nem vett eseményeket, körülményeket megfelelően kezelje és egy nem várt, új helyzetben az óra legfontosabb célkitűzéseit az elvárt szinten és minőségben teljesítse.

A tanítási folyamat ellenőrzése kétirányú. Az egyik a tanulók által elsajátított tudás mérése, amely történhet a házi feladatok ellenőrzésével, dolgozatok, feleletek szóbeli és jegy általi értékelésével. Ugyancsak a tanulók tanulási – és ez által a tanítási folyamat - eredményét mérik a tanulmányi versenyek és a vizsgák. Ez utóbbiak esetében az ellenőrzés és

értékelésben külső személyek is részt vesznek. A tanári munka ellenőrzése és értékelése a tanítási folyamatban több szinten történhet. Közvetlenül, óralátogatással, amely során rögzített szempontok szerint ellenőrzik, értékelik a látogatók az óra menetét. Történhet közvetve, a tanítás dokumentumainak vizsgálatán keresztül, a szülők, tanulók véleményének kikérésével. A tanulókhöz hasonlóan a tanulmányi versenyek és vizsgák is adalékul szolgálnak a tanítási folyamat hatékonyságának a megállapításához.

A ellenőrzések, értékelések tapasztalatait a szaktanárok, munkacsoportok beépítik tervezés egyes elemeibe, az egyes tanárok különösen a foglalkozások megtervezésébe. A pozitív tapasztalatok egyik jó megosztási lehetősége a bemutató órák szervezése. Amennyiben ezt a tapasztalatok szükségessé teszik, vagy igény merül fel a szaktanárok részéről, úgy egyéni, csoportos továbbképzések, konzultációk segítségével lehet az elemzési, előkészítési, végrehajtási, ellenőrzési szakaszok hatékonyságát javítani a tanítás folyamatában.

4.3 A pedagógusok értékelése

A tanítási folyamat hatékonyságát nem csupán a tanulói, hanem az ezzel szoros kapcsolatban lévő tanári teljesítmények is fémjelzik. Az iskola nevelőtestülete 2003 november 4-én fogadta el azt az értékelési rendszert, amely 11 szempont alapján minősíti a tanári tevékenységet. Az értékelésben használt viszonylag sok szempont lehetőséget teremt a pedagógus munkájának alapos feltérképezéséhez és reális értékeléséhez.

4.3.1. A tanári munka értékelésének szempontjai :

1. Szakmai felkészültség, eredményesség
  - A pedagógus végzettsége beosztásának megfelelő
  - Mobilizálhatósága végzettségei alapján
  - Jártassága a szakirodalomban
  - Publikációs tevékenysége
  - Adminisztráció, dokumentumok vezetése
2. Tanulásirányítás
  - Megfelelő vezetési formák, módszerek alkalmazása
  - Az órák előkészítettsége, szerkezeti formája
  - Több információs csatorna alkalmazása
  - Motiváció, pozitív támogató környezet
  - Hatékonyság
  - Szemléletesség
  - Ellenőrző, értékelő munka
3. Együttműködés, kapcsolattartás
  - A rábízott gyerekekkel
  - Az osztályban tanító kollégákkal
  - A tantestülettel
  - A szülőkkel
  - A munkáját segítő szakemberekkel
4. Tanítványok ismerete
  - Név szerinti ismerete, megszólítása
  - Adottságok, képességek, érdeklődési kör, egyéni problémák ismerete
  - Családi, szociális körülmények ismeret
5. Közösségalkító tevékenység, nevelői munka
  - Szabadidő szervezésében
  - Mikro közösségben (csoport, osztály)
  - Makro közösségben (intézmény gyermekközössége)

- Tantestületben
  - Részvétel a közösség konfliktusainak kezelésében
6. Képzés, önképzés
- Továbbképzéseken való részvétel
  - Újítások
  - Pályázatírás
7. Tehetséggondozás, felzárkóztatás
- Differenciált foglalkozás a tanítási órán
  - Szakköri foglalkozás
  - Versenyekre való felkészítés
  - Felzárkóztató tevékenység
8. Személyes tulajdonságok
- Megbízható
  - Pontos
  - Következetes
  - Kiegyensúlyozott
  - Feladatvállalásban aktív
  - Empátiás készséggel rendelkezik
9. Tanórán kívüli tevékenység
- Részvétel az ügyeleti teendők elvégzésében
  - Részvétel a helyettesítésekben
  - Iskolai rendezvényekben
  - Képviselő, tevékenység más szervezetekben
  - Részvétel a település kulturális, sport életében
10. A pedagógusok tanulók általi értékelése (kétévenként)
11. Önértékelés
- Ismeri adottságait, lehetőségeit
  - Ismeri saját korlátjait, hibáit
  - A bírálatokat pozitívan hasznosítja munkájában
  - A pedagógus tevékenység és a családi élet összeegyeztetése, személyes problémák

4.3.2. Az értékelés fokozatai

Az értékelésnél azt vizsgáljuk, hogy a tanár mennyire felel meg az egyes szem-pontoknak. A szempontoknak való megfelelés mértékét fokozatok fejezik ki:

1. Fejlesztésre szoruló
2. Az elvárásoknak megfelelő
3. Kiemelkedő

4.3.3. Az értékeléshez szükséges információk forrásai

- Tanulmányi eredmények
- Óralátogatás
- A tanári adminisztráció ellenőrzése
- Tanmenetek elemzése
- Tanulók véleménye
- Kollégák véleménye
- Szülők véleménye

4.3.4. Az értékelés folyamata

Az értékeléshez adottak a szempontok, a fokozatok és az információs források. Hogyan történik az értékelés? A komplex értékelésnek két szakasza van:

A. Célkitűző (tervező) szakasz: A munkatárs és a vezető a tanév megkezdése előtt (augusztus második felében) célkijelölő megbeszélést tart. Tisztázzák a munkatársra váró feladatokat, az ezek végrehajtásához szükséges feltételeket (továbbképzés, információk), és azt, hogy mikor és hogyan történik az értékelés. Megegyeznek a feladatokról, és ezt írásban rögzítik.

B. Értékelő szakasz: A tanév végén (június végén, július elején) a vezető és a munkatárs értékelő megbeszélést tart. Mindketten kitöltik az értékelési szempontokat tartalmazó értékelő lapot (a munkatárs önmagát értékeli, a vezető a munkatársat), majd megbeszéli az értékelést. Megállapítják a munkatárs erősségeit gyengeségeit (fejlesztendő területeit). Megállapításait írásban rögzítik. Ha van véleménykülönbség, azt is dokumentálják. Az erősségek és a gyengeségek megállapításával a folyamat nem ér véget. Vezető és munkatárs közös feladata az, hogy meghatározzák azokat a fejlesztéseket, amelyek hozzásegíthetik az értékelt tanárt az eredményesebb munkavégzéshez. A fejlesztésnek több lehetséges módja van, például: továbbképzés, óralátogatás más kollégáknál.

Minden pedagógus megkapja a saját értékelését, a többi értékelést az iskola személyi anyagként kezeli. A tanári munka értékelése alapot jelent a pedagógusok jutalmazásához és elmarasztalásához.

4.4 Az iskola élet- és munkarendje, hagyományok

4.4.1 Általános munkarend

4.4.1.1. Az intézmény tanulóinak munkarendje

Az intézményi rendszabályok (házirend) tartalmazzák a tanulók jogait és kötelességeit, valamint az iskola belső rendjének, életének részletes szabályozását.

A rendszabályok betartása kötelező, erre elsősorban minden tanuló saját maga, másodsorban a pedagógusok ügyelnek.

A házirendet az intézmény vezetője készíti el és a nevelőtestület fogadja el a törvényben meghatározottak egyetértésével.

4.4.1.2. A tanév helyi rendje

A tanév általában szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-ig tart.

A tanév helyi rendjét, programjait a nevelőtestület határozza meg a tanévnyitói értekezleten, amit a munkatervben rögzítenek.

A tanév helyi rendjét, az intézmény rendszabályát (házirend) és a balesetvédelmi, tűzvédelmi előírásokat az osztályfőnökök az első tanítási napon ismertetik a tanulókkal, az első szülői értekezleten pedig a szülőkkel.

Az intézmény belső rendszabályát (házirendjét) ki kell függeszteni az épület bejáratánál az előcsarnokban, a szervezeti és a működési szabályzata, a nevelési, pedagógiai, valamint a minőségirányítási programja a könyvtárban kerül elhelyezésre.

4.4.2. Közösségfejlesztés

A közösségi nevelés alapvető, legfontosabb színtere az osztályközösség. Itt tanulhatják meg az osztályfőnök irányításával mások véleményének, személyiségének tiszteletben tartását, a másság iránti toleranciát, a jó értelemben vett együvé tartozásból fakadó szolidaritást. Az osztályközösség összekovácsolásának hagyománnyá vált eseménye az elsősök számára a tanév első tanítási napján megszervezett színes programok. Terveink között szerepel gólyatábor megszervezése is.

Az iskolai szintű közösségteremtés fontos eleme, hogy a tanulók azonosuljanak az iskola oktatási és nevelési céljaival. Ennek egy igen fontos eleme lehet a multimédiás oktatási anyagok közös kutatást követő készítése.

A közösségformálás ugyancsak jól szolgálják az iskolai ünnepek, rendezvények: Szakmai napok, Karácsony, Diáknapi, Gólyabál, Szalagavató, Farsang, Húsvét, Író – Olvasó találkozók, Olvasási- Versmondó verseny, Irodalmi séták, valamint a sportnapok, iskolai véradás.

Hasonlóan fontos az iskolai versenyeken, a városi diákrendezvényeken, a területi és országos szakmai és közismereti versenyeken való (tanárok segítségével történő) részvétel, hiszen az eredménytől független, méltó részvétel jól erősíti a közösségtudatot.

Ugyancsak sokat tehetnek a közösségek kialakításáért az osztály, illetve iskolai szinten szervezett tanulmányi kirándulások.

4.4.3. Szabadidős tevékenység, tanulmányi kirándulás

Iskolánk kiemelten kezeli, hogy diákjaink szabadidejüket hasznosan töltsék el. Ennek érdekében a tanév elején a szabadidő - szervező megtervezi – a nevelőtestület előzetes javaslatainak figyelembevételével – a tanulók tanítási órához szorosan nem kötődő tanórán kívüli nem kötelező foglalkozásokat, programokat.

Ezeknek a célja:

- általános-, és szakmai műveltség fejlesztése
- az osztály és az iskolai közösség összekovácsolása
- közös (tanulók, pedagógusok) kutató és szervezőmunka
- az iskolai tanulmányok, tanórai anyag kiegészítése
- országunk földrajzának és kultúrájának szélesebb körű megismerése

Ezek megvalósításának lehetőségeit (múzeumok, tárlatok megtekintése, könyvtárak, vendéglátóipari létesítmények, mozi és színházi előadások, zenei rendezvények stb.) a szabadidő – szervező az osztályfőnökökkel és a szaktanárokkal történt egyeztetés után kutatja fel és szervezi meg.

A tanítás nélküli munkanapok terhére igazgatói engedéllyel a képzési idő alatt egyszer 1 napot minden osztály felhasználhat osztálykirándulás céljára abban az esetben, ha a kirándulás szakmai jellegű. Az osztálykirándulásokhoz a program szervezőjének (a szabadidő – szervező, vagy az osztályfőnök) írásban programot kell készítenie.

4.4.4. Hagyományok

Az iskolai hagyományok és névadók emlékének ápolása a közösségformálás, az iskolához való kötődés eszköze. Fontos tehát régi hagyományaink ápolása és új hagyományörző tevékenységeink felkarolása.

A tanulók életével összefüggő hagyományok

- 1.) Ünnepeles tanévnyitó
- 2.) A tanév elején közösség formáló programokat szervezünk tanulóinknak (kulturális sport programok, néprajzi előadások, a város nevezetességeinek megtekintése, gólyatábor stb.), hogy megismerhessék városunkat, közvetlen környezetüket.
- 3.) Október hónapban az első évfolyamos tanulók részére "gólyabált" szervezünk.
- 4.) Hansági Napok keretén belül a Hansági Ferenc Emlékverseny és Szakmai Bemutató.
- 5.) Tanévenként - megfelelő programok megléte esetén - diák napokat szervezünk a téli szünet előtt, melynek része a karácsonyi ünnepség is.
- 6.) Évente két alkalommal véradást szervezünk.
- 7.) Januárban vagy február hónapban megrendezzük a végzős tanulók szalagavató ünnepségét és bálját.

- 8.) Meghirdetjük a Hansági Kupa kispályás teremlabdarúgó tornát.
- 9.) Az integrált oktatáshoz kapcsolódóan minden évben családi vacsoraestet szerveznek a végzős tanulóink szüleiknek. Farsangi népi hagyományok, fánksütési verseny.
- 10.) Olvasás és versmondási verseny (író – olvasó találkozó),
- 11.) A húsvéti ünnephez kapcsolódó programok (hagyományok felelevenítése, tojásfestés stb.)
- 12.) Állásbörze végzős tanulóink részére
- 13.) Európai unió napjához kapcsolódó iskolai vetélkedő
- 14.) A ballagáshoz kapcsolódó hagyományok:
  - A negyedévesek minden évben megkoszorúzzák névadónk emléktábláját.
  - A diákönkormányzat javaslata és az iskolavezetés döntése alapján a kiemelkedő tanulmányi eredményű és aktív közönségi munkát végző végzős tanulónak az "Év diákja" címet adományozzuk.
  - A ballagó negyedévesek ünnepélyesen átadják az iskola zászlóját a harmadéves tanulók képviselőinek.

4.4.5 A könyvtár használata

Az iskolai könyvtár fő célja olyan állomány összeállítása, amely az intézményekbe járó diákok korosztályának, érdeklődésének és szakmai előremenetelnek megfelel. E mellett az oktatási intézmény pedagógusainak is segítséget nyújt munkájukban, illetve szórakozásukban.

Minden tanév elején a könyvtáros egyezteteti a feladatokat a vezetőséggel, és meghallgatja a kollegákat, és az ő igényeiket is figyelembe veszi az éves program kialakításánál. Minden tanítási idényben az elsősök látogatást tesznek a könyvtárban és megismerkednek felépítésével, struktúrájával, működésével, kölcsönzés szabályaival, ill. a könyvtár látogatásának feltételével. A felmenő évfolyamok látogatást tesznek a szegedi Somogyi Könyvtárban, és irányítottan megismerkednek az intézmény szabályzatával, és a kölcsönzés rendjével. Az iskolai könyvtár feladata segíteni a különféle ünnepségek szervezésében. A diákok szakdolgozat írásához szükséges kutatási anyagok biztosítása.

Az állomány alakításában az általános gyűjtőkör és a szakkönyvtár ötvözetét kell megvalósítani. Szépirodalom (világ, és magyar irodalom) szórakoztató irodalom, lexikonok, szótárak, szakkönyvek vegyesen megtalálhatók.

A dokumentumok szabadpolcos rendszerben vannak elhelyezve, így könnyen áttekinthető minden diák részére. A videofilmeket fiókos tárolóban találhatjuk meg, de ezek nem kölcsönözhetőek. Az audiovizuális dokumentumok mellett találhatóak a periodikák.

A könyvtári könyvek közül a szépirodalom betűrendbe sorolva található, a szakkönyveket témakörök szerint csoportosítva, és elkülönítve az állományból a kézikönyvek szótárak, lexikonok). A periodikák szabadpolcon egymás mellett találhatóak, az audiovizuális dokumentumok tantárgyanként csoportosítva vannak elhelyezve. A dokumentumok kölcsönözhető részei: folyóiratok, szépirodalom, szakirodalom egy része. Nem kölcsönözhető, csak helyben használható dokumentumok: videofilmek, CD-k, kézikönyvek, szakkönyvek egy része.

A könyvtáros feladata a periodikák folyamatos beszerzése, kötelező olvasmányok megrendelése, használatuk ellenőrzése, az állománygyarapítás, állományvédelem és a könyvek számítógépen történt folyamatos, napra kész nyilvántartása, valamint könyvtárhasználati órák tartása.

4.5. Egészségmegőrzés, egészségnevelési program

4.5.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

1. A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
2. Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.
3. A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten- a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében -foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- a táplálkozás
- az alkohol-és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
- a családi és kortárskapcsolatok
- a környezet védelme
- az aktív életmód, a sport,
- a személyes higiénia,
- a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés ügyében a szaktanárok tanóra keretében nagyon sokat tehetnek. Feladatuk megtanítani az egészséggel kapcsolatos alapismereteket. A tanulók megtanulják, hogyan élhetnek egészségesen, az egészség nagy kincs és védeni kell. Biológia órán a diákok megismerkednek a szervrendszerek egészségtanával, a helyes körömápolással, a helyes cipőválasztással. Nagyon fontos, hogy a gyerekek eleget aludjanak és kipihenten érkezzenek az iskolába. A tanórákon lehetőség van beszélgetni a dohányzás, a kábítószer, a túlzott alkoholfogyasztás okozta súlyos következményekről.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

4.5.2 Az iskolai egészségnevelést szolgáló tevékenységformák

1. Az iskola előadásokat szervez a családtervezéssel, fogamzásgátlással kapcsolatban, az iskola belső világa és a benne megvalósuló életminőség témakörében.
2. A személyi, környezeti higiéné egyéni és kiscsoportos kialakítására egészségvédelmi szakköröket szervezünk. Ennek színtere lehet még a tanóra is.
4. Az iskola egészségügyi szolgálata (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele:

- évente egy alkalommal egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában,
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.

5. A nevelő a diákokat a szülőszerepre, családi életre felkészít, ennek színtere elsősorban az osztályfőnöki óra.
6. A mai világ könnyen ad teret a szenvedélybetegségek elburjánzására, ezért a nevelő nagy hangsúlyt fektet a megelőzésére: pl. drogcentrum látogatása.
7. A szülői értekezlet, amely felkérésre vagy aktualitáshoz kötötten tartandó kiváló terület a szülő-, diák-, tanár között felmerülő egészségvédelmi problémák, feladatok megbeszélésére.
8. A testedzés a gyerekek mindennapjainak lényeges eleme. A mai szellemileg leterhelt és elektronikus játékokkal teli világunkban az iskola törekszik arra, hogy nagyobb hangsúlyt fektessen a sportolás fontosságára. Az egészségnevelés területén az iskola szeretné megvalósítani, hogy a diákok nagyobb százaléka sportoljon rendszeresen. (Felmérés igazolja, hogy a tanulók kis százaléka sportol rendszeresen-önállóan vagy

egyesületben.) Az iskola biztosítja a diákok számára a tömegsportot, a játékos egészségfejlesztő testmozgást. A diákok figyelmét a nevelők a sportolás szeretete és szépsége felé irányítják.

Színterei:

- jégkorcsolyapálya
- Hansági Labdarugó Kupa, amely évente kerül megrendezésre
- kerékpártúrák

9. Nagy szerepet töltenek be azok a fórumok, továbbképzések, melyek segítik a pedagógust, hogy egészségnevelő munkája minél hatékonyabb legyen.

4.6. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok

Célok:

a hátrányos helyzet felismerése és felismertetése
a beilleszkedési zavarokkal küzdők segítése
a másság elfogadása és elfogadtatása, a tolerancia képességének elsajátítása
folyamatos prevenció munká
osztályfőnökök, pedagógusok folyamatos tájékoztatása, segítése
kortárssegítők bevonása
szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás

Feladatok:

rendszeres felmérések készítése
a tanuló és a tanárok közötti személyes kapcsolat erősítése – személyes beszélgetések
a pedagógusok rendszeres képzése
a prevenció munká külsős szakemberek bevonásával
fejlesztő pedagógusok bevonása
kortársklub szervezése
szülői értekezletek, szülői tanácsadások

Ezeket a feladatokat az ifjúságvédelmi felelős koordinálja az intézményen belül, a törvényi előírásoknak megfelelően. Tevékenysége során kapcsolatot tart a gyámügyi és gyermekjóléti szervekkel, hatóságokkal, az iskolaorvossal, védőnővel, a pedagógusokkal és az intézmény vezetésével.

Az ifjúságvédelmi feladatok tervezésében fontos szerepet játszanak az előző évi felmérések, melyek irányt mutatnak a következő évi programok tervezéséhez. Amennyiben szükség van újabb módszerek alkalmazására, további szakemberek bevonására, ez beépítésre kerül az éves tervbe.

Az évek folyamán egyre nagyobb probléma a hátrányos helyzetű tanulók számának növekedése. Ezért az ifjúságvédelmi felelős vezetésével minden évben felmérésre kerül a tanulók veszélyeztetettségi állapota. A kérdőív rákérdez az otthoni családi háttérre, drogokra, alkoholra, cigarettára, szabadidő eltöltésére, sporttevékenységre.

A felmérések eredményei mindig összehasonlíthatók az előző év eredményeivel.

Óriási probléma a drogfogyasztók számának növekedése és a drogdealerek megjelenése. A drogprevenció újfajta eleme, hogy diákokat is bevonva, interaktív programokat is kell szervezni a tanulóknak a hagyományos előadásokon kívül. Erre legalkalmasabb az iskolanap. Az interaktív módszer hatékonynak bizonyul a hagyományos felvilágosító órákon is. Alkalmazható az AIDS, a HEPATITIS B, stb. esetében is.

Szükség van külső szakemberek pszichológusok, rendőrök, orvosok, szociális munkások, stb. bevonására is

Az öntevékeny diákcsoportok kialakításával is eredményekre számítunk, hiszen az azonos korú kortársak próbálnak a veszélyek felismerésében és azok segítséget nyújtani kezelésében, megoldásában.

Az iskolai ifjúságvédelmi munka fontos alapelve, hogy csak a családokkal, szülőkkel karöltve lehet hatékonyan küzdeni a gyermekekre leselkedő veszélyek ellen.

Alapvető kapcsolattartási mód a szülői értekezlet és a fogadóóra. Ez sem hagyható el sőt bővíthetőek külső előadók meghívásával. Ilyen a minden tanév elején a 9. osztályos tanulók szüleinek megtartott drogprevenciós szülői értekezlet. Fontos dolog felhívni a szülők figyelmét a problémákra, ugyanis a szülők sokszor hitetlenül, értetlenül és megdöbbenve állnak a tények előtt.

A diákok legtöbbször igénylik a névtelenséget, mely biztonságérzetet ad a számukra. Terveink között szerepel a segélyszolgálat – internetes – megszervezése a diákönkormányzat támogatásával és segítségével.

A pedagógusok minden évben folyamatosan belső és külső képzéseken vesznek részt. Ezek a képzések és rendezvények finanszírozása pályázati forrásból és iskolai támogatásból valósul meg.

4.7. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Célok:

- az iskola ismerje a 2. évfolyam végére a tanulók szociális hátterét,
- a beiskolázott osztályok osztályfőnökei, a szaktanárok legyenek felkészültek a szociális hátrányok felismerésére, kezelésére,
- tanácsadás,
- belső és külső segítőhálózat kiépítése (segélyek, szociális támogatás lehetőségeiről, módjairól).

A hátrányos helyzetű tanulókat minden évben szükséges felmérni. Ez két részből áll: az újonnan érkező 9. osztályosok szűrése, a másik a felsőbb osztályosok újra szűrése.

Az első azért fontos, mert az iskolai tanulmányaikat most kezdők segítése talán megelőzheti azokat a problémákat, melyeket egy új közösségbe való beilleszkedés, egy másfajta iskolába való megfelelés előidézhet. A már meglévő vagy az úgynevezett hozott problémák sajnos így is háttérbe szorítják a tanulókat társaikkal szemben.

A szűrés első része egy tesztből áll, mely a családi viszonyokra kérdez rá (szülei együtt élnek-e, ki él még a családban, mennyi zsebpénzt kap, milyen sűrűn jár szórakozni, dohányzik-e, milyen alkoholt fogyaszt, ha fogyaszt, használ-e kábítószer, s ha igen milyen), természetesen név nélkül. Ez a kérdőív egy általános rálátást biztosít elsősorban az osztályfőnök, másrészt az ifjúságvédelmi munkát ellátó tanár számára.

Miután elkészült a felmérés feldolgozása, szükséges a kapcsolatfelvétel a védőnővel, a tantestülettel, természetesen a szülőkkel (ez a kör jelenti a belső segítő hálózatot), s ha szükség van rá, akkor külső segítőkkel is.

A szülővel történő kapcsolatfelvétel mindenképpen a legfontosabb. Ekkor derül ki, hogy az iskola közösen dolgozhat a szülővel, számíthat a segítségére vagy a pedagógusok csak saját, korlátozott lehetőségeikkel élhetnek. Amennyiben a szülők partnerként működnek közre kiderülhet, hogy ők személyesen is igényelnek-e valamilyen segítséget. Amennyiben igen, az iskola megfelelő szakembert, intézményt javasolhat.

A külső segítők délutáni foglalkozásokon is részt vehetnek, önismereti köröket tartva a pedagógus által javasolt tanulóknak illetve az érdeklődőknek. A külső segítők lehetnek pszichológusok, a témára szakosodott szociális munkások vagy a témában jártas egyetemisták, főiskolások. Ezt az önismereti kört szülőknek is lehet javasolni.

Az iskola ifjúságvédelmi felelőse folyamatosan tájékozódik, hogy a gyámhatóság, illetve a helyi önkormányzat szociális osztálya milyen támogatási rendszereket dolgoz ki a szociálisan rászoruló családok számára és erről tájékoztatja az osztályfőnököket és a szülőket.

A tanulók és a szülők tájékoztatási lehetőségekről, az igénybe vehető szolgáltatásoknál (a rászorult tanulók legalább 80 %-a éljen a lehetőséggel).

Az anyagi helyzetből fakadó szociális hátrányok enyhítésére az önkormányzati segélyek megszerzésében való segédkezés mellett, az iskola a tandíj részletekben történő befizetését, valamint az érintett, de legalább 4,5 átlagúaknak a tandíjmentességet tudja lehetőségként biztosítani.

4.8. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési zavarok kezelése a tanuló és a pedagógusok számára egyre nagyobb feladat. Megoldása a fejlesztő pedagógusok és a tanárok koncentrált közös munkáját igényli, szükség szerint szakemberek segítségének igénybe vételével.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelése két alapvető irányban történik meg az iskolában:

A. A pedagógusok az órai tapasztalatok alapján javasolhatják az érintett tanulóknak az iskola által biztosított kortárs segítő csoportok munkájába való bekapcsolódást, szülői belegegyezéssel rendszeres pszichológiai tanácsadás igénybevételét az iskolán belül.

B. Amennyiben a magatartási nehézség tünetei tartósan fennállnak, a pedagógus javaslatot tehet a szülőnek szakmai segítség igénybevételére.

A Nevelési Tanácsadó (Csongrád Megyei Pedagógiai Szak-és Szakmai Szolgáltató Intézet; 6726 Szeged, Közép fasor 1-3) szakszolgálat szolgáltatásai írásbeli kérelem benyújtásával vehetők igénybe. A nevelési-oktatási intézmények kezdeményezik a vizsgálatokat, amelyekhez részletes pedagógiai jellemzést csatolnak. A vizsgálat kezdeményezése tényének és az írásbeli anyagok ismertetését követően a szülővel, vagy gondviselővel alá kell azokat íratni, aki ezúton jelzi, hogy a vizsgálat elvégzéséhez hozzájárul, és a szükséges mértékben közreműködik.

A szakszolgálat a vizsgálatokat az iskola megbízott szakembere közreműködésével előjegyzett időpontban végzi, amiről a szülőt írásban értesíteni kell.

A magatartási nehézségek vizsgálata gyermekpszichiáter, pszichológus illetve gyógypedagógus szakemberek részvételével zajlik. A tanulók rehabilitációs célú foglalkoztatására – pszichés gondozás, terápia megkezdésére – a vizsgálati eredmények alapján, a körülmények körültekintő mérlegelését követően kerülhet sor. A terápia kereteinek (pl. időtartam, találkozások gyakorisága), valamint módszereinek meghatározását csak a segítő szakember végezheti el.

A magatartási nehézségek tüneteinek eredményes kezeléséhez szükség van a szülő és a pedagógus aktív, konstruktív és rendszeres együttműködésére is a gyermekkel, tanulóval való megfelelő bánásmód meghatározásában, mivel ezek képezik az alapját az érzelmi támasznyújtásnak, a szorongások, félelmek csökkentésének.

Súlyosabb tünetek, organikus háttérre utaló jelek esetén az egészségügyi ellátások – gyermekneurológiai, gyermekpszichiátriai vizsgálat, terápia – igénybevétele válhat szükségessé, iskolaorvosi, vagy házi orvosi javaslat alapján

4.9. Közoktatási esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

4.9.1 A Közoktatási esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések általános célja

Az intézményi esélyegyenlőségi program alapvető feladata, hogy elősegítse a Pedagógiai Programban megfogalmazott nevelési, oktatási, képzési célok megvalósulását a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulói csoporton belül. Ennek megfelelően biztosítsa az intézményben a szegregációmentesség és az egyenlő

bánásmód elvének teljes körű érvényesülését az említett tanulói körben. A megfogalmazott elvek érvényesülése érdekében, az intézménynek biztosítani kell a tanórai és a tanórán kívüli szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést. A napi gyakorlat szintjén kell megvalósítani a esélyteremtést, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálását.

A vezetés aktív szerepet vállal az iskola mindennapi életében, és azon dolgozik, hogy a fenti, a küldetésnyilatkozatban és a Pedagógiai és Minőségirányítási Program célrendszerében megfogalmazott stratégiai és hosszú távú célokat ismerjék a munkatársak, s képesek legyenek ezekért együttműködően, felelősséget vállalva, aktívan dolgozni. Ez irányú erőfeszítések eredményeként a dolgozók elkötelezettek, aktívak és motiváltak. Az iskolavezetés és a dolgozók együttgondolkodása eredményeként létrehozták a közös értékrendet megfogalmazó „Hanságis X parancsolat”, melyben rögzítésre kerültek a szegregációmentes, egyenlő bánásmód alapelvei is.

4.9.2 A Közoktatási esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések konkrét céljai

- a beiratkozásnál, de legkésőbb szeptember 30-ig minél több tanulóról derüljön ki, hogy milyen hátrányok sújtják
- Szülők teljes körű tájékozottságának javítása (HH, HHH, SNI meghatározásáról, szakértői lehetőségek, pályázati lehetőségek)
- a szülőkkel való kapcsolattartás erősítése
- tanításban, ismeretközvetítésben: a korábbi cselekvési tervek, folyamatszabályozások felülvizsgálata, szükség esetén korrekciója.
- a tanulók egyéni fejlesztésének kiemelt fontosságú alkalmazása a hátránnyal sújtott célcsoport esetében
- lehetőség biztosítása a külföldi tanulmányutakon való részvételre
- kompetencia-alapú tananyagok alkalmazása és fejlesztése, újszerű módszerek alkalmazása a napi tanítási gyakorlatban
- célirányos beiskolázások a kötelező továbbképzések keretében, a hátrányos helyzetűek érdekeinek figyelembe vétele a humán erőforrás-fejlesztésben

4.9.3 A Közoktatási esélyegyenlőséget szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos felelőségek

- Az igazgató felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Intézményi esélyegyenlőségi program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az igazgató felelősége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.
- Az minőségügyi igazgatóhelyettes felelős az Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálásáért, a program végrehajtásának nyomonkövetéséért. Az általános igazgatóhelyettes felelős az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.
- A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. A tantestület minden tagjának felelősége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.
- Minden, az intézménnyel munkaviszonyban, szerződéses viszonyban álló, valamint szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy ismerje a Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi programot és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

4.9.4 A Közoktatási esélyegyenlőséget szolgáló konkrét intézkedések

A közoktatási esélyegyenlőséggel kapcsolatos konkrét intézkedések az intézmény Közoktatási Esélyegyenlőségi intézkedési tervében található meg.

A közoktatási Esélyegyenlőségi intézkedési tervben leírt feladatok végrehajtásának értékelésére évente kerül sor. Az értékelés, valamint az évenkénti helyzetelemzés eredményei alapján kell a következő évi Esélyegyenlőségi intézkedési tervet meghatározni.

Az Esélyegyenlőségi intézkedési tervet minden év december 31-ig kell elkészíteni. Az Esélyegyenlőségi intézkedési terv készítésekor az értékelések mellett figyelembe kell venni a tanulók, szülők az elégedettségmérés során a vonatkozó témában megfogalmazott véleményét.

A intézkedési terv elfogadását megelőzően biztosítani kell a konzultáció és véleményformálás lehetőségét a fenntartó, szülők, tanulók és a megvalósításban érintett szakmai partnerek képviselői számára.

4.10. Az iskola környezeti nevelési programja:

4.10.1 Helyzetelemzés, helyzetkép:

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból:

Az iskolában jelenleg a tantestület egyharmada foglalkozik intenzíven környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azon kívül. Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vállalnak, s vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol csak nagyon fokozatosan és lépésenként haladunk előre. A további munkában is szükség van az iskolavezetőség, a tapasztaltabb és a fiatal kollégák együttműködésére.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban:

A) Hagyományos tanórai oktatásszervezésben:

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át ismereteinket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

B.) Nem hagyományos tanórai keretben:

- A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem a téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat. Pl. Kitaibel Pál Biológia Verseny Víz Világnapja városi vetélkedő.
- A diákok és a tanárok közösen anketokon, előadásokon vesznek részt. Pl. Parlagfű anket.
- Helyi iskolai vetélkedőt szervezünk a Legtisztább és legszebb osztály címért
- Rendszeres látogatói vagyunk a Szegedi Vadasparknak, ahol a Zooiskola előadásokkal várja a tanulóinkat, a Paraszttudvar megtekinthető, szakkörökön, hétvégi családi napokon veszünk részt.
- Kiállításokat rendezünk a jeles napokra: A Föld Napján rajzkiállítást.

4.10.2. Erőforrások:

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó

kapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

A. Iskolán belüli együttműködés:

- Tanárok. Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését. Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak.

- Diákok. Az iskola minden diákjának feladat, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kultúrált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoporthoz.

- Tanárok és diákok. A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában a témnapoknak, a versenyeknek. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése igazgatóhelyettesi feladat lehet.

- Tanárok és szülők. Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők erősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségeket figyelembe véve – a családok maguk is biztosítják.

- Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak. Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (pl. féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás). Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használunk. Ezek felkutatása és beszerzése az iskolai gondnok feladata. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez a takarítók aktív, környezettudatos munkájára is szükségünk van.

1 Iskolán kívüli együttműködés:

- Fenntartó. Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés- az iskola egész életén belül – a környezeti programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

- Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények. A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények látogatása.

Iskolánk szempontjából kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő.

- Civil szervezetek. A civil szervezetek szakmai ismeretekkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. Tantestületünk több tagja rendszeresen részt vesz előadásainon, továbbképzéseiken. Szükséges, hogy több, az egész tantestületet érintő környezeti témájú előadás és foglalkozás legyen a jövőben. A civil szervezetekkel való iskolai szintű kapcsolattartás igazgatóhelyettesi feladat. A szaktanárok egyénileg alakítanak kapcsolatot az egyes civil szervezetekkel.

- Hivatalos szervek. A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

2 Iskolai büfé:

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Fontos, hogy megőrizzük azt a helyzetet, hogy a büfé nem egy nagyvállalat része, hanem egy, az iskolákra szabottan működő önálló egység. Kívánatos, hogy legyen az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék- és gyümölcskínálat. Újra időszerűvé vált annak felmérése, hogy az egészséges táplálkozás érdekében mi legyen a büfé kínálata. A tanulók és a tanárok körében ezt az iskolai diákönkormányzat, a szülők közt az iskolai szülői munkaközössége végzi.

4.10.3. Alapelvek:

- a fenntartható fejlődés
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései
- alapvető emberi szükségletek
- emberi jogok
- demokrácia
- elővigyázatosság
- biológiai és társadalmi sokféleség
- az ökológiai lábnyom

Tartsuk szem előtt, hogy egy gyereket képezünk minden órán és foglalkozáson, vagyis fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki!

4.10.4. Hosszú távú célunk, jövőképünk:

Tanítványaink környezettudatos állampolgárrá váljanak.

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást
- a környezet értékei iránti felelős magatartást
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét
- a rendszerszemléletet
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését
- az egészséges életmód igényét és elsajátítani az ehhez vezető módszereket

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban: Például:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás

- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- problémaérzékenység
- kreativitás
- tolerancia és segítő életmód
- vitakészség, kritikus véleményalkotás
- kommunikáció, média használat
- konfliktuskezelés és megoldás
- állampolgári részvétel és cselekvés

4.10.5. Konkrét célok:

Rövid távú céljaink tervezésében figyelembe vesszük, hogy a hosszabb távú célok megvalósításához milyen lépések vezetnek.

Új tervek:

- a tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához
- tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés módszereinek bemutatása
- új környezeti nevelési irodalmak feldolgozásán alapuló foglalkozások szervezése: témanap

Hagyományok ápolása:

- iskolanap szervezése az egész iskolai közösség számára
- drog-prevenációs program folytatása
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában

Szaktárgyi célok:

- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre, pl. ember és környezete
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon, pl. a környezetszennyezés hatása az épített környezetre, az emberre
- interaktív módszerek kipróbálása, pl. csoportmunka
- környezetvédelmi versenyre felkészítés
- multimédiás módszerek alkalmazása
- számítógép felhasználása a tanórákon

4.10.6. Tanulásszervezési és tartalmi keretek:

Tanórán kívüli és tanórai foglalkozások:

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségeink:

- tanulmányi kirándulások
- akadályversenyek, városismereti versenyek
- kézműves foglalkozások, pl. egy-egy ünnephez kötötten
- pályázatok, újságkészítés, iskolarádió működtetése
- látogatás: múzeum, állatkert botanikus kert, nemzeti park, szeméttelp, hulladékégető, gyufagyár, szennyvíztisztító
- iskolazöldítés
- jeles napok: Föld Világnapja, Víz Világnapja, A Tiszta Tiszáért
- moduloktatás, projektek, pl. savas eső

4.10.7. Módszerek:

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Ezek nem mindegyike ismert mindenki előtt. Fontos, hogy minden tanár kipróbálja ezeket a módszereket, melyek így válnak hitelessé.

Módszereink:

- kooperatív tanulási technikák
- projektmódszer
- közösségépítés
- kreatív tevékenység
- művész kifejezés

4.10.8. Taneszközök:

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépül a környezeti nevelés speciális eszközigénye.

4.10.9. Kommunikáció:

A környezeti nevelésben nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értéktelentől különböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt-ezen képesség napjainkban nélkülözhetetlen.

Iskolán belüli kommunikáció formái:

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel
- házi dolgozat készítése
- posztetek készítése és bemutatása
- faliújságon közölt információk készítése
- iskolarádió felhasználása híradásra

Iskolán kívüli kommunikáció formái:

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző lapokból
- környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása
- környezetvédelemről szóló rádió-és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése

4.10.10. Továbbképzés:

Az élethosszig tartó tanulás egy pedagógus számára nélkülözhetetlen. Ennek egyszerre kell tartalmaznia a szakmai és a módszertani ismeretekben való fejlődést.

Az iskola továbbképzési programjába beépítve tanáraink részt vesznek a külső intézmények által szervezett környezeti nevelési tanár-továbbképzési programokon.

4.11. A képzés egyedi vonásai

4.11.1. Integrált tartalmú tananyagok szerinti oktatás a szakközépiskolában

4.11.1.1 Az integrált tananyagok szerinti oktatás lényegének leírása:

A módszer központi gondolata, hogy az oktatás hatékonysága, elmélyítése elősegíthető az egyes tantárgyak integrációjával, azaz egy kiválasztott témakört lehetőség szerint minél több tantárgy szemszögéből megközelítve célszerű megtanítani, építve a minél aktívabb tanulói közreműködésre. A kialakult gyakorlat szerint az adott téma körüljárása történhet akár egy foglalkozás alkalmával, de lehet egy hosszabb, tantárgyanként több tanóra kiterjedő oktatás is. Ennek megfelelően a tanítás során az előre meghatározott tananyagrészeket azonos időegység alatt, több tantárgy szemszögéből, különböző módszertani eszközök felhasználásával dolgozzák fel a tanulók a szaktanárok segítségével, építve a minél aktívabb tanulói közreműködésre (multidiszciplináris, illetve interdiszciplináris megközelítés az alkalmazott modulok témájától függően). A tevékenység megfelelő összehangolása érdekében az integrált modulok szerinti oktatás év elején összeállított rend szerint történik, az érintett szaktanárok által közösen összeállított tananyagok és módszerek segítségével.

4.11.1.2 Az integrált tananyagok szerinti oktatás alkalmazásának célja:

Az oktatás egyediségének biztosítása mellett a tanulói aktivitásra épülő munkáltatás – beleértve a multimédiás oktatási anyagok tanulói közreműködéssel való készítését, órai és önálló tanulói használatát – hatékonyan segíti a korszerű közismereti és szakmai ismeretek megszerzését. Az integrált tartalmú, projektmunkán alapuló oktatásnak célja továbbá, hogy a plusz ismeretek megszerzésén túl, a tanulóban kialakuljon az önálló tananyag-feldolgozás és a teamben való dolgozás képessége is. Fontos célnak tekintjük, hogy a tanulók a képzés során a számítástechnika eszközeit szervesen tudják integrálni a szakmai és általános tudás megszerzésének folyamatába. A KIT alapú ismeretek, összekapcsolva a tanulók önálló munkáltatásával a pedagógiai program céljai és feladataiban rögzített elképzelésünk szerint nem csupán a kor szelleme szerinti tárgyi tudás megszerzését teszik lehetővé, hanem olyan személyiségformáló erő, amely jelentősen meghatározza tanulóink boldogulási lehetőségét a jövőben.

4.11.1.3 A szakközépiskola 9-12. évfolyamon, az integrált tantárgyi modulok keretében fejlesztendő legfontosabb kompetenciák moduljai:

- a. **Alapészségek fejlesztése:** írás, olvasás, számítástechnikai alkalmazás, általános szóbeli kommunikáció, önálló szövegfeldolgozás, önálló írásbeli munkák készítése, gondolatok írásban való megfogalmazása
- b. **Tanulásmódszertan:** vázlatot készít, kitartóan koncentrálni, információkat gyűjt, megfigyeléseket pontosan visszaad, alkalmazza a hatékony tervezés lépéseit, hibáit korrigálja
- c. **Szakirányú alapozó** élelmiszer alapanyagokat felismer, munkautasítás alapján dolgozik, nyersanyagokat pontosan mér, munkavédelmi, balesetvédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi szabályokat betart, szabályokat betart
- d. **Szakmai-anyanyelvi kommunikáció:** kérdéseket tesz fel, válaszát megfogalmazza, segítséget kér, megérti a másik közlését munkáját szóban bemutatja, tapasztalatait megfogalmazza
- e. Személyiségfejlesztés – önismeret, tanulásmódszertan
- f. Pályaorientáció
- g. Szakmai anyanyelvi, idegen nyelvi kommunikáció, szakirányú alapozó

Az integrált tantárgyi modulok szerinti tanítási foglalkozások megvalósításával kapcsolatos folyamatleírást, beleértve a felhasználandó dokumentumok listáját, az Intézményi Minőségirányítási Program tartalmazza „*A szakközépiskola 9-12. osztályai integrált tananyagok szerinti oktatásának leírása*” címmel.

4.11.2 Multimédia készítés

Az integrált oktatáshoz kapcsolódóan, annak szerves részeként az iskolában multimédiás oktatási anyagok készítése folyik. A megfelelő tanári koordinációval végzett önálló vagy csoportos munka minden tekintetben szép eredményeket hozhat mind a tanulmányok, mind a személyiségfejlődés terén. Az irányított önálló tanulói kutatómunka és témafeldolgozás révén nem csupán sikerélményhez juthatnak a munkában résztvevők, hanem gyakorlatot szerezhetnek az e szakmacsoport egyik lehetséges szakmai kimenetének megszerzéséhez szükséges majdani technikai vagy szakmenedzseri szakdolgozat kutatói, feldolgozó munkájában is.

Mindemellett a készítők megismerkedhetnek szakmájuk és azok nagy alakjainak, környezetük múltjával, valamint jelenével. Az anyagok gyűjtése, rendszerezése, feldolgozása intenzív alkotó munka és így a közvetlen emberi kapcsolatok erősítését szolgálja, szemben a technizálódó információs társadalmi hatások személytelenítő hatásaival szemben.

Az interaktív multimédiás művek elkészítése nem pusztán számítógépes technikai, hanem kulturális és technikai munka együtt, hiszen míg a készítők eljutnak a tényleges feldolgozás fázisába addig a tanuló, a tanár és a velük kapcsolatban álló adatszolgáltató magánszemélyek, civil szervezetek, intézmények képviselői kerülnek egymással napi segítő munkakapcsolatba.

Az intézményünk tantestülete a fentiekkel kapcsolatban támogatja az olyan együttműködések kialakítását, illetve tovább ápolását, amelyek lehetőséget biztosítanak más iskolák, szervezetek hasonló tevékenysége során szerzett tapasztalatainak, jó gyakorlatának megismerését. (Konferenciák, UNESCO Asszociált Iskolák Hálózata keretében a „Fedezd fel Magyarországot – Rockenbauer Pál Emlékmozgalom”)

4.11.3. Tantárgyak integrált oktatása tanirodai gyakorlatok keretében, különböző képzési formákban. A taniroda működési rendje

A tanulók csoportbontásban a tantárgyak összekapcsolásával komplex képzésben vesznek részt a tanirodai gyakorlatokon. Egyes tantárgyak egymástól nehezen választhatók el, elmélyültebb tudás nyújtható összekapcsolásukkal. A képzésben a gyakorlat, mint tanirodai nap épül be, valós szituációk megteremtésével, a tanulók cserélésével. Ezen a napon a tanulók előírt öltözékben jelennek meg.

4.11.3.1. Szakközépiskola (vendéglátás – idegenforgalmi szakmacsoportban)

1. Gazdasági ismeretek (9.; 10. évfolyam): gazdasági életben előforduló bizonylatok használata, kitöltése, gépírási ismeretek elsajátítása, pénzügyi tevékenységhez kapcsolódó tranzakciók (átutalás, incassó) megismerése, bankszámlapénz, pénzhelyettesítők kezelése, valutadevizaváltás gyakorlata.
2. Szállodaismeret (11.; 12. évfolyam): szállásfoglalás, nyilvántartás, vendég érkezésével, távozásával kapcsolatos teendők, számla nyitás-, zárás, fogyasztóhelyi terhelések, pénztárzárás, valuta-, deviza váltás, éjszakai zárás, széf kezelése, kapcsolattartás, utazási irodákkal, megrendelés visszaigazolás opciók kezelése.
3. Turizmus és vendéglátás alapjai (11.; 12. évfolyam): utazási ajánlatok elkészítése, kapcsolat szállodákkal és más irodákkal, megrendelések küldése, forgatókönyv készítés, bevételek, kiadások kezelése, alapvető vendéglátóipari bizonylatok megismerése, kalkuláció készítés, eszköznyilvántartás, leltározás, árképzés.

4.11.3.2. Szakiskola (pályaorientáció), szakképzés

1. Mindennapi ismeretek (10. évfolyam): önéletrajz írása, bizonylatok használata, internetes vásárlás.
2. Felsőfokú akkreditált vendéglátó szakmenedzser képzés gazdasági ismeret, marketing, szakmai elméleti tárgyak képzése során épül a tanmenetbe.
3. Felsőfokú akkreditált idegenforgalmi szakmenedzser képzés gazdasági ismeret, marketing, turizmus, idegenforgalmi ismeret és rendezvényszervezés valamint szállodaismeret tárgyakban építhető be.
4. Idegenforgalmi ügyintéző képzés idegenforgalmi ismeretek, forgatókönyv készítés, megrendelés, visszaigazolás, opciók, előleg kezelés, bizonylatolás, útvonalterv, konferenciaszervezéshez kapcsolódó feladatok. A kötelező szakmai gyakorlatba 30 %-ban beszámítható.

4.11.4. A szakiskola 9-10. osztályai projektszellemű tanítási foglalkozásairól

4.11.4.1. A projektszellemű tanítási foglalkozások meghatározása:

A projektszellemű tanítási foglalkozások iskolánkban olyan integrált tartalmú tantárgyi modulokat jelentenek (9. osztályban „Illik-nem illik”; „Család”; „Étterem; „Piac, vitamin”; 10. osztályban „Utazás”; „Hagyományok”; „Munka világa”) jelentenek, amelyek során a valamennyi műveltségterület tanárai egy kiválasztott téma köré csoportosítva dolgozzák fel a szakiskolai tanterv lényeges, kapcsolódó anyagait. Az egyes műveltségterületek feldolgozása során közösen egyeztetett rendszerben a kulcskompetenciák fejlesztése folyik, amelyek szorosan kapcsolódnak a szakiskola szakképzési szakaszának bemeneti kompetenciáihoz. A műveltségi területenként folyó kompetencia-fejlesztések készítik elő tanítási modult záró szintetizáló-záró rendezvényeket, foglalkozásokat, komplex tevékenységeket (rendezvények, tanulmányi kirándulás, záródolgozat). A projektszellemű tananyag-feldolgozásnak lényeges eleme, hogy a mind a műveltségterületek feldolgozása, mind a záró projektek során, a kompetenciák fejlesztése gyakorlatorientált, egyéni és csoportos munkában végrehajtott feladatmegoldások révén, az IKT-k hangsúlyos alkalmazásával valósulnak meg.

4.11.4.2. A projektszellemű tanítási gyakorlat alkalmazásának célja:

Lehetőséget biztosítani a tanulók lemorzsolódásának csökkentésére, a szakképzésbe való sikeres bekapcsolódásra és az élethosszig tartó tanulás megvalósítására. Továbbá teret adni az eddig folytatott jó gyakorlatok eredményeinek megszilárdítására, korábban elkezdett tartalmi, pedagógiai megújulás folytatására, új tartalmak, módszerek napi gyakorlatba való integrálásával. Ennek fontos eleme a differenciált, tanulói közreműködésre építő oktatási módszerek alkalmazása az alapképességek és -készségek, valamint kulcskompetenciák fejlesztésére a 9-10. évfolyamon; lehetőséget adva ezzel a szakképzésbe való sikeres bekapcsolódásra és az élethosszig tartó tanulás megvalósítására.

4.11.4.3. A 9-10. évfolyamon fejlesztendő kompetenciák főbb moduljai a vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoport bemeneti kompetenciái alapján

- h. Alapészségek fejlesztése: írás, olvasás, számolás (I/1), számítástechnikai alkalmazás (I/2), általános szóbeli kommunikáció (I/3)
- i. Személyiségfejlesztés – önismeret (II/1), tanulásmódszertan (II/2)
- j. Pályaorientáció (III)
- k. Szakmai anyanyelvi, idegen nyelvi kommunikáció (IV/1), szakirányú alapozó (IV/2)

A projektszellemű tanítási foglalkozások megvalósításával kapcsolatos folyamatleírást, beleértve a felhasználandó dokumentumok listáját, az Intézményi Minőségirányítási Program tartalmazza „A 9-10. osztály projektszellemű tanítási foglalkozásairól” címmel.

4.11.5. Kompetencia alapú tananyagok használata a szakiskola 9-10 évfolyamán

4.11.5.1. A kompetencia alapú tananyagok használatának meghatározása:

Az iskolánk 2005 őszén sikeres pályázatot nyújtott be a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium, Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program és EQUAL Program Irányító Hatóság (HEFOP IH) által meghirdetett HEFOP/2005/3.1.3 *”Felkészítés a kompetencia-alapú oktatásra”* pályázatra. Ennek keretében iskolánkban egyrészt 6 pedagógus és 3 intézményi vezető módszertani továbbképzésen vesz részt a HEFOP 3.1.1-es *„Pedagógusok és oktatási szakértők felkészítése a kompetencia alapú képzés és oktatás feladataira”* című központi program által kifejlesztett kompetencia alapú, digitális oktatási tartalmakat használó nevelési, oktatási programcsomagok bevezetése, valamint digitális taneszközök oktatásban való alkalmazása céljából.

Másrészt a pályázat keretében sor kerül a megszerzett új eljárások, pedagógiai eszközrendszer adaptálására, alkalmazására a projekt keretében a szakiskola 9-10. évfolyamán, két kötelezően vállalt (szövegértési-szövegalkotási, matematikai-logikai) és két szabadon választott (idegen nyelvi, életpálya-építés) kompetencia területen.

Minden, a képzésbe vont pedagógus számára kötelező a vállalt kompetencia-területhez illeszkedő fejlesztési téma kidolgozása (projekt-terv, tananyagfejlesztés, tanári segédlet, a fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó iskolán kívüli tevékenység) és gyakorlati megvalósítása.

4.11.5.2. Kompetencia alapú tananyagok használatának célja

Intézményünkben 1996 óta folyik önerőből és pályázatokkal támogatott szakmai innováció. Ezek révén sikerült a Pedagógia Programban is hangsúlyosan megjelenő új módszertani eszközöket a napi gyakorlatba meggyökereztetni (integrált tantárgyi modulok, megtanító stratégia, oktatási projektek alkalmazása), valamint jól használható oktatási segédanyagokat kifejleszteni az iskola pedagógusainak együttműködése révén. A pályázati projekt megvalósításával az eddig folytatott jó gyakorlatok eredményeinek megszilárdítását, a korábban elkezdett tartalmi, pedagógiai megújulás folytatását, **új tartalmak, módszerek napi gyakorlatba, projekt-szellemű foglalkozásokba való integrálását kívánjuk elérni.** A projektben közreműködő pedagógusok és szakmai közösségek fejlesztő munkájának és a tesztelt pedagógiai eszközrendszer adaptálásának eredményeként differenciált, tanulói közreműködésre építő oktatási módszerek alkalmazására és az alapképességek és -készségek, valamint kulcskompetenciák fejlesztésére nyílik lehetőség a szakiskolai 9., majd fölmenő rendszerben a 10. évfolyamán. Ezek révén elvárásaink szerint csökken a tanulói lemorzsolódás, lehetőséget nyílik az érintett tanulók számára a szakképzésbe való sikeres bekapcsolódásra és a munkaerő-piaci boldogulás érdekében az élethosszig tartó tanulás megvalósítására.

4.11.5.3. A 9-10. évfolyamon adaptálásra kerülő kompetencia alapú tananyagok (pályázatban és önként vállalt területek együttesen)

- szövegértés-szövegalkotási (szakiskola A és C)
- matematikai-logikai (szakiskola A)
- idegen nyelvi (angol, német A)
- életpálya tervezés (A és C)
- szociális, életviteli és környezeti (A)

A kompetenciák elsajátíttatását módszertani segítségként a digitális tananyagok használatára felkészítő továbbképzések támogatják a korábbi, intézményi jó gyakorlatok alkalmazása mellett.

4.11.6. Projekt módszer alkalmazása a szakiskola 11. és 12. évfolyamán

4.11.6.1. A szakmai projekt meghatározása:

A szakmai képzés keretében a projektmódszer alkalmazását állítottuk az oktatás középpontjába 2004 őszétől. Az így megvalósuló tevékenységgel az orientációs és szakképző szakasz működtetése során céljaiban és módszereiben egymásra épülő kompetenciafejlesztéseket szándékozunk megvalósítani.

A fölmenő rendszerben bevezetésre került módszer alkalmazásával a központi programok és szakmai vizsgakövetelmények alapján számba vett kompetenciák fejlesztése folyik a szakmai képzés keretein belül. A szakmai projektek keretében életszerű gyakorlati feladatok megoldása révén, lehetővé válik a tanulók számára az aktív tapasztaláson és a saját élményeiken alapuló tanulás, ismeretszerzés, amelynek fontos eleme a tanulók tanulói irányítással való közreműködése.

A projekt összetett megoldandó feladatot tartalmaz, melyet a tanulók-és tanárok közös tervező, kivitelező és értékelő tevékenység során oldanak meg. A munka középpontjában valós gyakorlati feladat megoldása áll, ami egyben a projekt célja és amihez kapcsolódnak a megoldáshoz szükséges ismeretek. A szakmai projektek tartalma ilyen módon több tantárgy anyagából (technológia, gyakorlat, élelmiszerismeret, idegen nyelv, vendéglátó gazdálkodás), integrált módon tevődnek össze. A célok megvalósítása során nagyban kell építeni a tanulók együttműködésére, önálló munkavégzésére, akik projekt alakításának aktív közreműködői a tervezés fázisától a szervezésen, kivitelezésen át egészen az értékelésig.

4.11.6.2. A szakmai projektek alkalmazásának célja

A tanulók valódi szakmai feladatok megoldása közben ismerjék meg és sajátítsák el szakmájuk alapfogásait. Sajátítsanak el minél magasabb szintű önállóságot a munkavégzés valamennyi fázisában, a tervezéstől a megvalósításon át az értékeléssel bezárólag. Alakuljon ki bennük a reális értékelés és önértékelés képessége. Kiemelten szerepel elképzeléseinkben azon elvárás, hogy az elméleti ismereteket szintén minél inkább a gyakorlati környezethez kötve tanulhassák meg tanulóink.

A szakmai projektek alkalmazásával célunk az is, hogy a tanulók lemorzsolódása csökkenjen, a szakmai vizsgán valós, a mindennapi életben használható, piacképes tudásáról adjanak számot és a megszerzett kompetenciák alapján váljanak képessé az élethosszig tartó tanulás megvalósítására.

4.11.6.3. A 11-12. évfolyamon fejlesztendő kompetenciák moduljai

- a. Több szakmacsoportban közös kompetenciamodulok
- b. A szakmacsoportban közös kompetenciamodulok
- c. A szakképesítés-csoportban közös kompetenciamodulok
- d. A szakképesítés speciális kompetenciamoduljai

A szakmai projektek megvalósításával kapcsolatos folyamatleírást, beleértve a fejlesztendő kompetenciák részletes leírását, felhasználandó dokumentumok listáját, az Intézményi Minőségirányítási Program tartalmazza „*Szakmai projektek alkalmazása a szakiskola 11-12. évfolyamán, a szakképző szakaszban*” címmel.

4.11.7. Felzárkóztató évfolyam működtetése a szakiskolában

4.11.7.1. A felzárkóztató oktatás meghatározása

A szakiskolai felzárkóztató oktatás célját, feladatát és működési rendjét a többször módosított, közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 27. §-ának (8) bekezdése, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 39/A. §-a szabályozza. Eszerint a „szakiskolában - a nappali rendszerű iskolai oktatás keretében - felzárkóztató oktatás szervezhető azoknak a tanulóknak, akik alapfokú iskolai végzettség hiányában kívánnak bekapcsolódni a szakképzésbe...”. „A szülő legkorábban abban az évben kérheti, hogy gyermeke - az általános iskolai tanulmányai folytatása helyett - a következő tanítási évet a felzárkóztató oktatásban kezdhesse meg, amelyben az betölti a tizenötödik életévét. A felzárkóztató oktatásba bekapcsolódhatnak azok a tanulók is, akik alapfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek, de tanulmányaikat nem kívánják a szakiskola kilencedik évfolyamán megkezdeni, illetve folytatni.”

„A tanuló a felzárkóztató oktatás keretében elsajátítja azokat az ismereteket, amelyek a szakképzés megkezdéséhez szükségesek, továbbá megszerzi a szakképzésbe történő bekapcsolódáshoz szükséges elméleti és gyakorlati tudáselemeket (kompetenciát). A tanuló a felzárkóztató oktatás sikeres befejezése után a szakképzési évfolyamon, évfolyamokon felkészül a szakmai vizsga letételére.”

4.11.7.2. A felzárkóztató oktatás alkalmazásának célja célja

- A szakképzést előkészítő évfolyamon folyó felzárkóztatás célja **a szakképzésbe történő bekapcsolódáshoz szükséges elméleti és gyakorlati tudáselemek (általános és szakmai kompetenciák) megszerzése. A tanuló a szakképzési évfolyamon a szakmai és vizsgakövetelményekben meghatározott elméleti és gyakorlati tudáselemek (kompetenciák) megéléséhez kötött szakképzés megszerzésére készülhet fel. (Kt. szerint)**
- a lemorzsolódó, a hagyományos oktatási rendszerhez nehezen illeszkedő, onnan kieső, gyenge képességű, szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek számára olyan megoldást nyújtani, hogy az egy év alatt – pótolva a hiányosságokat – lehetőséget kapjanak egy vagy több szakma megszerzésére, és így a társadalomba való beilleszkedésüket, és a munkaerőpiacon való sikeres érvényesülésüket elősegítsük
- a társadalmilag hasznos magatartásformák kialakítása, a tanuláshoz szükséges motiváció megteremtése, a munkavégzésre való szocializálás, a pályaválasztási döntés megalapozása, a szakmai vizsgára történő felkészülés előkészítése a szakmatanuláshoz szükséges bemeneti kompetenciák elsajátítása által, a tanulók élettervezésének elősegítése, sikerélményhez juttatása a tanulásban és a munkában.
- A szakképzést előkészítő évfolyamon történő oktatás lehetővé teszi a gyakorlatorientált felkészítéssel, hogy a tanulók a pályaaorientációs szakasz keretében megismert legalább három szakmacsoporton belül és azon kívül is, ha megfelelnek a bemeneti kompetenciakövetelményeknek (a felzárkóztató 10. évfolyam elvégzése után) egy adott szakképzés megszerzésére képessé váljanak, általános és szakmai kompetenciáik fejlesztése által. A felzárkóztató oktatás szakképzést előkészítő évfolyamának befejezéséről kiállított iskolai bizonyítvány a szakiskola első szakképzési évfolyamába lépésre jogosít.

4.11.7.3. A felzárkóztató évfolyamon fejlesztendő kompetenciák főbb moduljai

A felzárkóztató oktatás moduljai lényegében megegyeznek a pályaaorientációs osztályokban alkalmazott modulokkal. Eltérés ebben az esetben csak az időbeosztás és a projektek témájából adódik.

A modulok a következők (részletesen a felzárkóztató oktatás helyi tanterve tartalmazza):

1/II. Személyiségfejlesztés – önismeret

2/II. Tanulásmódszertan

3/I. Alapészségek fejlesztése: írás, olvasás, számolás

4/I. Számítástechnikai alkalmazás

5/I. Általános szóbeli kommunikáció

6/III. Pályaorientáció

7/IV. Szakmai kommunikáció –anyanyelvi - idegen nyelvi

8/IV. Szakirányú alapozó

A felzárkóztató oktatás megvalósításával kapcsolatos folyamatleírást, beleértve a fejlesztendő kompetenciák részletes leírását, felhasználandó dokumentumok listáját, az Intézményi Minőségirányítási Program tartalmazza „*A felzárkóztató évfolyam projektszellemű tanítási foglalkozásainak leírása*” címmel.

5. ISKOLAHASZNÁLÓK AZ ISKOLAI KÖZÉLETBEN

5.1 Szülői részvétel

Az iskola, mint szolgáltató intézmény és a szülői ház, mint megrendelő, mint iskolahasználó között bonyolult, sokrétű, sajátos kapcsolat alakul ki. Sajátos, mert a szolgáltató intézménynek is lehetnek elvárásai a megrendelővel szemben, sőt esetenként a gyerek érdekében még konfliktusokat is vállalhat, de alapvetően az iskola dolga, hogy megfeleljen az iskolahasználók érdekének, elvárásainak. A mi értelmezésünkben a legfőbb iskolahasználó a gyerek, akinek érdekeit képviselni, értékeit kialakítani a család hivatott. Ebben az iskola csupán társ, segítség lehet.

Iskolánk működésének jellemzője, hogy:

- az iskola legfontosabb fellebbviteli fórumán, az iskolai szülői szervezet értekezletein részt vesznek a szülők képviselői,
- az iskola minden rendezvénye, tanítási órája nyilvános, s azok bármelyikén minden diák szülője részt vehet, az igazgatóval történt előzetes egyeztetés után,
- az iskola biztosítja az összes szükséges feltételt bármely szülői érdekképviseleti szerveződésnek.

Már a felvételtkor, s később is rendszeresen az osztályfőnökök egyeztetik a szülőkkel a gyerekekre vonatkozó szándékaikat, elképzeléseiket, a szükséges pedagógiai, képzési teendőket. Szakmai tanácsokat adnak a lehetséges megoldásokról. Fontos viszont, hogy a gyerekek szándékai ellenére csak rendkívül kivételes eljárás esetén vállalunk együttműködést.

Pedagógiai programunk fontos része, hogy a szülők minél több információval rendelkezzenek gyermekük iskolai munkájáról. Ennek keretében vállaljuk, hogy:

- Folyamatos, rendszeres szóbeli tájékoztatást adunk a osztályfőnökökön keresztül a tanuló iskolai munkájáról, eredményeiről, fejlődéséről, sikereiről, problémáiról. Azonnal jelentkezünk hiányzás, olyan komolyabb konfliktus esetén, amelyekről a jogszabályok és a SZMSZ rendelkezik. Minden kérdést - ameddig csak lehet - igyekszünk személyesen a gyerekekkel, szülőkkel közösen megoldani.
- Segítséget, együttműködést nyújtunk minden szülő által felvetett kérdésben.
- Bevonjuk az osztályfőnökökön keresztül a szülőket minden fontos tanulói döntésbe, a emelt szintű érettségi tantárgyak, szabadon választható tárgyak, pályaválasztás meghatározásába.
- Igény szerint szakmai előadásokat, szülőprogramokat szervezünk a serdülőkor sajátosságait, a tipikus nevelési helyzeteket, drog veszélyeit bemutatva.
- Rendszeresen információkat adunk az egész iskola életéről.
  - Szervezett formában legalább évente két alkalommal szóban a szülői értekezleten.
  - Szükség esetén összevont osztályfőnöki, szülői, szaktanári, tanulói megbeszéléseket tartunk.

Nem kívánjuk átvenni a család szerepét. Nem vállaljuk, hogy rákényszerítsük a gyereket a munkára, hogy érdeklődési körük ellenére válasszanak programokat, tantárgyakat. Ezzel együtt nem hárítjuk a szülői házra az iskolai problémák megoldását sem.

A tanuló felvételével, a tanulói jogviszony létrejöttével nemcsak pedagógiai, hanem jogi, gazdasági kapcsolat is létrejön a szülői ház és az iskola között. Az iskola minden évben tájékoztatja a szülőket a gazdálkodásának fő vonalairól, fejlesztési elképzeléseiről.

Az iskola - szemben a legtöbb alapítványi és magániskolával - nem csak a szülők által fenntartott iskola. Mi mégis - vagy éppen ezért - olyan szakmai programot állítottunk össze és kívánunk megvalósítani, ami nem megy - nem mehet - a szülői házzal való együttműködés nélkül, nemcsak az egyes gyerekekre, hanem az egész iskolára vonatkozóan. Ezért kérjük, hogy:

- vegyenek részt az iskola életében,

- véleményezzék az iskola pedagógiai programját,
- vessék össze ígéreteinket tapasztalataikkal, s tegyék meg észrevételeiket. A nevelőtestület vállalja, hogy bármely szülői javaslatot azonnal megtárgyal és a javaslat elfogadása esetén beépíti a programba. Elvetése esetén vállalja a nyilvános vitát.
- ha elégedettek munkánkkal, segítsék szakmailag, anyagilag vagy más eszközökkel a gyerekeink nevelését.

Az iskola és a szülő kapcsolatának hagyományos fórumait is működtetjük:

Szülői értekezlet

Félévenként egyet szervezünk, illetve indokolt esetben rendkívüli szülői értekezletet tartunk. Ezek előre tervezésre kerülnek az iskola tanévi programjában. A szülői értekezlet alapvető témája a tanulmányi munka értékelése, a közösséget érintő problémák megvitatása és egyéb tennivalók megbeszélése.

Nagyon fontos, hogy a tanulók személyiségi jogait tiszteletben kell tartani.

Fogadóóra

Félévenként egyet szervezünk, de a szülő munkaidőben vagy előzetes megbeszélés szerint keresheti az osztályfőnököt vagy a szaktanárt és az iskolavezetés bármelyik tagját. A fogadóórákon az egyéni problémák megbeszélésére nyílik lehetőség.

Szülői Munkaközösség (SZÜLŐI SZERVEZET)

Működik az osztályon belül, mint osztály szülői szervezet, illetve az iskola nagyobb keretein belül, mint iskola szülői szervezet. A szülői értekezleten a szülők közül kerülnek kiválasztásra tagjaik. Az osztály szülői szervezet az osztály munkáját, rendezvényeit és működését segíti, míg az iskolai szülői szervezet az iskolavezetés és a nevelőtestület partnereként segíti az iskolai feladatok végrehajtását, közreműködik a programok lebonyolításában, felkarolja a szülői kezdeményezéseket és továbbítja azokat az intézmény felé. Az iskolával szembeni elvárásokat segít megfogalmazni, s azokat közvetíti. A szülők képviselőiben kérhet felülvizsgálást a működés tartalmi kérdéseiről és rendjéről, valamint a kapott információkat továbbítja a szülők felé. Delegál az Iskolaszékbe.

5.2 Tanulói részvétel

A Ktv. 11.§. g.) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy a tanulók véleménynyilvánítási jogokkal bírnak. E jogok gyakorlásának módjai lehetnek közvetlenek, illetve közvetettek.

Problémáikkal, gondjaikkal indokolt esetben közvetlenül kereshetik az iskolavezetést. Minden tanuló joga, hogy tájékoztatást kapjon az életüket közvetlenül érintő kérdésekben, kérdezhet és véleményt nyilváníthat, de mindezek nem zavarhatják az iskola oktató-nevelő munkáját és nem sérthetik mások személyiségi jogait. Ennek szellemében a kölcsönös tisztelet megadása mellett közvetlenül fordulhatnak elsősorban az osztályfőnökhöz, szaktanárukhöz, az iskolavezetéshez, illetve amennyiben problémájuk megítélésük szerint nem került orvoslásra, úgy az iskola fenntartóhoz.

A közvetett részvétel módja az iskolai életben, a véleménynyilvánítás, jogi képviselő közvetett eszköze a tanulói önkormányzat.

A Hansági Ferenc Szakiskola és Szakközépiskola Diákönkormányzata tanévenként újjá alakuló szervezet, mely az iskolai életben való tanulói részvétel legfontosabb fórumaként működik. A diákélet szervezését az osztályok (egy max. két fő) képviselői az általuk választott titkár irányításával, és a diákönkormányzatot segítő tanárok (két fő) közösen látják el.

Az iskolai önkormányzat legfontosabb fóruma az évente legalább egyszer összehívott diákparlament, ahol az osztályokat választott küldöttek képviselik, felvethetik a diákságot érintő problémákat, javaslatokat tehetnek, illetve kérdéseket intézhetnek az iskola vezetéséhez.

A diákönkormányzat, megfelelő fórumokon keresztül ellátja a diákság érdekvédelmét, és lehetőség szerint megpróbálja a felmerülő problémákat orvosolni. Ezen felül lehetőséget biztosít a szabadidő hasznos eltöltéséhez is, illetve gondoskodik az iskolában töltött idő kellemesebbé tételéről is.

Fő feladatai közé tartozik az iskolarádió működtetése, rendezvények, versenyek, ünnepek, vetélkedők, iskolanapok szervezése.

Iskolánk tanulói között rendkívül sok a hátrányos helyzetű, s ennek következtében sokféle veszélynek kitett tanuló. Ezért a diákönkormányzat, illetve annak tanár vezetője az iskolai ifjúságvédelmi felelőssel szorosan együttműködve részt vesz a devianciával, drogmegelőzéssel, és egyéb veszélyforrások elkerülésének lehetőségeivel foglalkozó előadások szervezésében.

5.3 Az iskola és a kollégiumok kapcsolata

Intézményünk nem rendelkezik kollégiummal, de vidéki tanulóinkat – igény szerint – szinte bármelyik szegedi középiskola kollégiumában el tudjuk helyezni. A szülők illetve a diákok dönthetik el, hogy a felajánlott lehetőségek közül melyiket választják.

A kollégiumokkal a kapcsolattartás, az együttműködés folyamatos, a tájékoztatás kölcsönös.

A nevelőtanárok rendszeresen érdeklődnek a diákok tanulmányi eredménye, magatartása iránt, s az iskola illetve az osztályfőnökök is tájékoztatást kapnak diákjaink kollégiumi életével kapcsolatban.

Tanulóink többsége megtalálja helyét a kollégium diákközösségében, s aktívan részt vesznek az ott folyó munkában, amely nagymértékben elősegíti, hogy jó közösségi emberekké váljanak.

6. HELYI TANTERV

A pedagógiai program ezen részében az adott képzési formák óratervei találhatóak, az egyes tárgyak helyi tanterveit valamennyi képzési forma esetében a mellékletek tartalmazzák.

6.1 Szakközépiskola (2007/2008-as tanévtől)

A szakközépiskolában a világbanki tantervek alapján készített helyi tantervek alapján folyik tovább az oktatás.

Szakközépiskolában a nem kötelező órakeretet a 9-10. évfolyamokon szakmai orientációra, a 11-12. évfolyamokon a második idegen nyelv oktatására, illetve szakmai alapozásra használjuk.

Az ének-zene és a rajz és vizuális kultúra tárgyakból a művészeti ismeretek címmel integrált tantárgy lett létrehozva a 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet 10§ (4). pontja alapján. A tantárgy érdemjegye az egyes résztantárgyakra adott osztályzatok alapján történik.

A világbanki modell alapján folyó képzés óraterve:

Tantárgy	9.	10.	11.	12.	Ér.	Oszt./csop.
Magyar nyelv	2	2	1	1	K* E	
Irodalom	2	2	3	3	K* E	
Történelem	3	2	2	3	K* E	
Filozófia, Társadalomismeret	-	-	1	1		
Idegen nyelv 1.	4	4	4	4	K*; E	9-12/2
Matematika	3	3	3	4	K* E	9-12/2
Fizika	1	1	-	-	V	
Kémia	2	1	-	-	V	
Biológia	1	2	-	-	V	
Földrajz	-	1	2		V - E	
Informatika, technológiai ism.	2	2	-	-	V	9-10/2
Művészeti ismeretek	0,5	0,5	-	-	-	
Testnevelés	2	2	2	2	V	
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1		
SZAKMAI ELŐKÉSZÍTÉS						
Vendéglátó alapismeretek ٢	4	4	-	-		
Turizmus és vendéglátó ism.xx (komplex)	-	-	2	2	V - E	
Élelmiszerismeret xx	-	-				
Ételkészítési ismeretek xx	-	-	2	2		11-12/2
Felhasználási ismeretek/cukrász	-	-	1,5-1,5	1,5-1,5		11-12/2
Gazd.ism.	-	-	-	-	-	
Összesen						
Nem kötelező órakeret						
Marketing (Turizmus)			1	1		
Idegen nyelv *			2	2	V	9-12/2
Gasztronómiai alapismeretek x	-	-	-	-		9-10/2
Száll.és idegenfor.ism.xx(komp)	-	-	1	1		
ÖSSZESEN	27,5	27,5	30	30		

K* kötelezően összevont érettségi tantárgy(ak)

K kötelező érettségi tárgy

V választható érettségi tárgy

E emelt szintű érettségire felkészítő vizsgatantárgy

x szakmai orientációs tárgy xx szakmai alapozó tárgy

xxx a tanuló választása alapján emeltszintű érettségire történő felkészítéshez vagy a szakmai orientáló és a szakmai alapozó tárgyakhoz használható fel

* az idegen nyelvek váltására kényszerült tanulók felzárkóztatására, illetve a 2. idegen nyelvre

٢ élelm.; gasztr.; gazd.ism.; szakmai számítás

Megjegyzés:

1. A tantervek tantárgyainak egyes tananyagaiból integrált tartalmú tantárgyi modulok kerülnek kialakításra. A modulok alkalmazásának részletes szabályozását az IMIP „A szakközépiskola 9-12. osztályai integrált tananyagok szerinti oktatásának leírása” leírás tartalmazza.

6.2 Szakiskola 2006. szeptemberétől életbe lépő óraterve a közismereti képzés 9.-10. évfolyamaira

A Szakiskolai Fejlesztési Program A komponense ajánlása alapján a pályorientációs, illetve szakmai alapozó évfolyamokon a következő a felhasználható időkeret:

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként	
	9.	10.
Magyar nyelv és irodalom+ művészeti ism.	3	3
Élő idegen nyelv	3	3
Matematika (ebből 1 óra csop.bontás számtech.)	2	2
Ember és társadalom (történelem)	2	2
Ember a természetben (biológia, fizika,kémia)	3	3
Földünk és környezetünk	1	1
Művészetek	-	-
Informatika	2	2
Vend.alapism. (csop. bontás)	6	6
Testnevelés és sport	2	2
Gazdasági alapismeretek	1,5	-
Tanulás tanítása-TMT (tanulásmódszertani tréning)/csop. bont.	1	1
Osztályfőnöki	1	1
Vend.gazd. (számítások)	-	1,5
Összesen:	27,5	27,5

Megjegyzések:

2. A tanítás során felhasznált tantervek a Szakiskolai Fejlesztési Program kerettantervei. A kerettantervek tantárgyainak egyes tananyagaiból integrált tartalmú tantárgyi modulok kerülnek kialakításra. A modulok alkalmazásának részletes szabályozását az IMIP „**A 9-10. osztály projektszellemű tanítási foglalkozásairól**” leírás tartalmazza.
3. A HEFOP 3.1.3 „Felkészítés a kompetencia-alapú oktatásra” elnevezésű pályázat eredményeként az érintett évfolyamokon, a 2006/2007-es tanévtől kezdődően, felmenő rendszerben sor kerül a kompetencia-fejlesztő tananyagok adaptációjára és alkalmazására a Pedagógiai Program „**4.10.5. Kompetencia alapú tananyagok használata a szakiskola 9-10. évfolyamán**” című fejezetében részletezettek szerint.
4. A 10. évfolyamon a szakmai alapozás keretében vendéglátóhelyeket, szállodákat, termelőüzemeket látogatnak meg hetente a tanulók, ahol előre megtervezett szempontok szerint megfigyeléseket végeznek. A megfigyelési szempontok alapján a tanulók beszámolót készítenek, illetve a tapasztalatokat a pályorientációs foglalkozásokon értékelik.

6.3 A felnőttoktatás programja

1. Helyzetelemzés

A közoktatási törvény a felnőttoktatást a tanuló elfoglaltságához igazodó iskolai nevelésként és oktatásként szabályozza. Azok vehetnek részt benne, akik már nem tankötelesek, nappali rendszerű iskolai oktatásban nem tudnak vagy nem akarnak részt venni, olyanok a munkahelyi, családi körülményeik, iskolai tapasztalataik, (esetleg kudarcaik), hogy a hagyományos módon nem tudják elvégezni, befejezni tanulmányaikat.

Az oktatással foglalkozó elemzések, statisztikák szerint az utóbbi években folyamatosan növekedett az érdeklődés a felnőttoktatás iránt, főleg a társadalom nagyobb elvárásai, az átalakuló munkaerőpiac támasztotta igények miatt.

2. Célok, feladatok

Cél: a tanulók felkészítése a sikeres érettségi vizsgára.

Feladat: az ismeretek átadására a tanulók igényeihez, körülményeihez, céljaihoz igazodó legrugalmasabb oktatási formák biztosítása.

3. A képzés

Az iskolarendszerű felnőttoktatásban résztvevő iskolák a kerettantervről szóló 28/2000 (IX.21) OM rendelet 2.§(1) bekezdés d, pontja szerint az iskolai pedagógiai program részét képező helyi tantervek elkészítésében a rendelet 1.számú mellékleteként kiadott kerettanterveket alkalmazzák.

A felnőttoktatás kerettantervei jelentős mértékben eltérnek a nappali rendszerű iskolai oktatás kerettanterveitől, viszont a tanulmányi követelmények, beleértve az érettségi vizsga követelményeit azonosak a nappali oktatás követelményeivel. A felnőttoktatásban is lehetősége van a tanulónak választani, hogy középszintű, vagy emelt szintű érettségi vizsgára készül fel. Az ehhez szükséges emelt óraszámot legfeljebb a nappali munkarend szerinti oktatásban lehet biztosítani. Az esti-levelező oktatásban a tanuló egyéni felkészülés keretében tud elmélyültebben foglalkozni a tananyaggal, és az emelt szintű vizsgára felkészülni.

A felnőttoktatásban a tanuló - azáltal, hogy képzési formát választ – önmaga dönti el, hogy milyen módon kívánja teljesíteni tanulmányi kötelezettségét.

Iskolánk felnőttoktatási kínálata tartalmazza az esti, a levelező és a nappali munkarend szerinti képzést.

Képzési típusok:

–nappali munkarend	heti 5 nap, 27 óra
–esti munkarend	heti 3 nap, 18 óra
–levelező munkarend	heti 2nap, 11-12 óra

Képzési formák:

–nappali tagozat	2 éves szakközépiskola, gimnázium
–esti tagozat	4 éves szakközépiskola, gimnázium
–levelező tagozat	4 éves szakközépiskola, gimnázium

4. A tanulók jelentkezésének feltételei

A 9. évfolyamra történő jelentkezése esetében: 16.életév betöltése, az általános iskola elvégzése.

a 10, 11, 12.évfolyamra történő jelentkezés feltétele: általánosan művelő évfolyamok elvégzése szakiskolában, középiskolában. A 10., 11., 12. évfolyamra történő felvétel egyéni elbírálás, esetleg sikeres különbözeti vizsgák után realizálódik.

5. Értékelési rendszer

A felnőttoktatás külön rendelkezései értelmében a tanulók magatartását, szorgalmát értékelni nem kell.

A tanulmányi teljesítmény értékelése:

- a nappali és esti tagozaton folyamatosan értékeljük a tanulók tudását (a nappali képzésben elfogadott elvek alapján)
- a levelező tagozaton a tanév folyamán negyedévente beszámolót tesznek a tanulók

FELNŐTTEK SZAKKÖZÉPISKOLÁJA
NAPPALI TAGOZAT

Tantárgy	11. évfolyam	12. évfolyam
Anyanyelv/kommunikáció	1	1
Irodalom	3	3
Matematika	4	5
Fizika	-	-
Kémia	2	2 V
Biológia	2	2 V
Földünk és környezetünk	2	2 V
Történelem	3	4
Művészeti ismeretek	-	-
Társadalomismeret	-	-
Informatika ^x	2	-
Filozófia/etika	-	-
Idegen nyelv ^x (angol v. német)	5	5
Osztályfőnöki	1	1
Testnevelés	2	2 V
Összesen	27	27

^x csoportbontásban

FELNŐTTEK SZAKKÖZÉPISKOLÁJA
ESTI TAGOZAT

	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Anyanyelv/kommunikáció	1	1	1	1
Irodalom	2	2	3	3
Matematika	3	3	3	3
Fizika	1	1	2 2 2 0 0 0	2 0 0 0
Kémia	1	1	2 0 0 2 2 0	0 0 2 0
Biológia	1	1	0 2 0 0 2 2	0 2 0 0
Földünk és környezetünk	1	1	0 0 2 2 0 2	0 0 0 2
Történelem	2	2	2	2
Művészeti ismeretek	1	1	-	-
Társadalomismeret	1	1	-	-
Informatika*	1	1	-	-
Filozófia/etika	-	-	-	1
Idegen nyelv* (angol v. német)	3	3	3	3
Szakmai ismeretek	-	-	2	3
Összesen	18	18	18	18

*csoportbontásban

FELNŐTTEK SZAKKÖZÉPISKOLÁJA
LEVELEZŐ TAGOZAT

	9.évfolyam	10.évfolyam	11.évfolyam	12.évfolyam
Anyanyelv/kommunikáció	1	1	1	0,5
Irodalom	1	1	1	1
Matematika	2	2	2	2
Fizika	0,5	0,5	1 1 1 0 0 0	1 0 0 0
Kémia	0,5	0,5	1 0 0 1 1 0	0 0 1 0
Biológia	0,5	0,5	0 1 0 0 1 1	0 1 0 0
Földünk és környezetünk	0,5	0,5	0 0 1 1 0 1	0 0 0 1
Történelem	1	1	1	1
Művészeti ismeretek	0,5	0,5	-	-
Társadalomismeret	0,5	0,5	-	-
Informatika*	1	1	-	-
Filozófia/etika	-	-	-	0,5
Idegen nyelv* (angol v.német)	3	3	3	3
Szakmai ismeretek	-	-	2	3
összesen	12	12	12	12

*csoportbontásban

FELNŐTTEK GIMNÁZIUMA
NAPPALI TAGOZAT

	11.évfolyam	12.évfolyam
Anyanyelv/kommunikáció	2	2
Irodalom	4	4
Matematika	5	5
Fizika	2	2
Kémia	2	2
Biológia	2	2
Földünk és környezetünk	2	2
Történelem	4	4
Művészeti ismeretek	1	-
Társadalomismeret	-	2
Informatika ^x	2	-
Filozófia/etika	-	1
Idegen nyelv ^x (angol v.német)	6	6
Osztályfőnöki	1	1
Testnevelés	2	2
Összesen	35	35

^x csoportbontásban

FELNŐTTEK GIMNÁZIUMA
ESTI TAGOZAT

	9.évfolyam	10.évfolyam	11.évfolyam	12.évfolyam
Anyanyelv/kommunikáció	2	2	1	1
Irodalom	2	2	3	3
Matematika	3	3	3	3
Fizika	1	1	2 2 2 0 0 0	2 2 2 0 0 0
Kémia	1	1	2 0 0 2 2 0	2 0 0 2 2 0
Biológia	1	1	0 2 0 0 2 2	0 2 0 0 2 2
Földünk és környezetünk	1	1	0 0 2 2 0 2	0 0 2 2 0 2
Történelem	2	2	2	2
Művészeti ismeretek	1	1	-	-
Társadalomismeret	1	1	-	-
Informatika*	-	-	2	1
Filozófia/etika	-	-	-	1
Idegen nyelv*(angol v.német)	3	3	3	3
Összesen	18	18	18	18

*csoportbontásban

FELNŐTTEK GIMNÁZIUMA
LEVELEZŐ TAGOZAT

	9.évfolyam	10.évfolyam	11.évfolyam	12.évfolyam
Anyanyelv/kommunikáció	1	1	1	0,5
Irodalom	1	1	1	1
Matematika	2	2	2	2
Fizika	0,5	0,5	1 1 1 0 0 0	1 1 1 0 0 0
Kémia	0,5	0,5	1 0 0 1 1 0	1 0 0 1 1 0
Biológia	0,5	0,5	0 1 0 0 1 1	0 1 0 0 1 1
Földünk és környezetünk	0,5	0,5	0 0 1 1 0 1	0 0 1 1 0 1
Történelem	1	1	1	1
Művészeti ismeretek	0,5	0,5	-	-
Társadalomismeret	0,5	0,5	-	-
Informatika*	-	-	1	1
Filozófia/etika	-	-	-	0,5
Idegen nyelv*(angol v.német)	3	3	3	3
Összesen	11	11	11	11

* csoportbontásban

6.4. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei

A tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának első lépése a helyzetelemzés. Össze kell gyűjteni a forgalomban lévő tananyagokról szóló információikat. A tevékenységet a tankönyvek, tanulmányi segédletek esetében a tankönyvrendelésért felelős tanár (továbbiakban tankönyvfelelős) végzi, munkájába bevonja a többi tanárt is. Rendezi az iskolába érkező tankönyvajánlatokat, tankönyvbemutatókról szóló értesítéseket. Megszervezi a tankönyvbemutatókon való részvételt. Fogadja a tankönyvkiadók referenseit, tájékozódó megbeszéléseket folytat velük. A taneszközökre vonatkozó helyzetfelmérést az oktatástechnikus végzi. Összegyűjti a taneszköz ajánlatokat, a tanárok részéről érkező igényeket. A tanári munkacsoportok (munkaközösségek) megfogalmazzák igényeiket a milyen típusú tankönyvekre van szükség, amelyek leginkább megfelelnek a tanítás-tanulás támasztotta követelményeknek.

A helyzetfelmérést a döntési folyamat követi. A tanári munkacsoportok koordinátorai vezetésével összegzik véleményeket. Egybevetik az igényeket és a kínálatot. Összeállítják a tankönyvlistát. Ennek birtokában a tankönyv felelős felméri a beszerzési lehetőségeket. Kiválasztja a terjesztőket, amelyek a legkedvezőbb feltételekkel szállítják a kívánt tankönyveket (szállítási időpont, fizetési feltételek, visszáru)

Következő lépés a tankönyvek, taneszközök beszerzése. A tankönyvek megrendelőlapjait a tankönyvfelelős, a taneszközök megrendelését az oktatástechnikus készíti el. A tankönyvrendelés több elemből álló tevékenység. Az osztályonkénti tankönyvlistákon a tanulók megjelölik, hogy mely tankönyveket kívánják az iskolán keresztül, megvásárolni., majd a raktárkészlet összevetésével elkészül a tényleges rendelési lista. Időben elkülönül a közismereti (kivéve az idegen nyelvi könyvek), a szakmai és az idegen nyelvi tankönyvek rendelése. A tankönyvek elosztását, az ezzel kapcsolatos adminisztrációs tevékenységet az iskolai tankönyvterjesztő végzi, aki részt vesz a beszerzésben is.

A tanári munkacsoportok minden tanévben értékelik a használatban lévő tankönyvek tanítási-tanulási hatékonyságát. Ha szükséges változtatnak a tankönyvlistán. A módosítást iskolai tapasztalatok illetve a tankönyvpiac bővülése indokolhatja. A munkacsoportok folyamatosan nyomon követik a tankönyvi kínálatot.

6.5. Továbbhaladás

6.5.1. Továbbhaladás, a magasabb évfolyamra lépés feltétele

Magasabb évfolyamba csak az a tanuló léphet, aki az előző évfolyam tantárgyi követelményeit sikeresen teljesítette és hiányzásai nem haladják meg a törvényi előírásokban meghatározott mértéket.

Amennyiben a tanuló a tantervi követelményeket egy, vagy két tantárgyból nem teljesítette javítóvizsgát köteles tenni. Szakmai gyakorlatból akkor tehet javítóvizsgát, ha a nevelőtestület azt engedélyezte. Kettőnél több tárgyból történt bukás esetén a nevelőtestület dönthet a javítóvizsgáról ill. az évfolyamismétlésről. Azon tanulók esetében is a nevelőtestület dönthet a továbbhaladásról, akiknek az igazolt és igazolatlan mulasztásuk a 250 tanítási órát meghaladta. Amennyiben a tanuló hiányzása valamely tantárgyból az éves óraszám 30 %-át meghaladta, vagy ha a tanuló teljesítménye nem értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható kivéve, ha a nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét engedélyezi. (11/1994. VI.8. MKM rendelet 20.; 21. §. idevonatkozó rendelkezései)

Azon szakközépiszkolai tanuló esetében, aki a 10. évfolyam követelményeit nem teljesítette, a tantestület javaslata alapján az iskola igazgatója hivatalosan megkeresi a tanuló gondviselőjét és kezdeményezi, hogy a tanuló a tanulmányait a következő tanévben a szakiskola megfelelő évfolyamán folytassa tovább.

A szakképzésre vonatkozóan a szakképzési törvény az irányadó.

A felsőfokú szakképzésben a továbbhaladást a felsőoktatási intézmény által kiadott és érvényben lévő tanulmányi és vizsga szabályzat és az iskola kiegészítő vizsgaszabályzata határozza meg.

6.5.2 A tanulmányi követelmények egy tanévnél rövidebb idő alatti teljesítése

A tanuló – kérelmére - a tanév követelményeit rövidebb idő alatt is teljesítheti. Ennek feltétele, hogy a tantestület által meghatározott időpontban, az évfolyam óratervében szereplő tantárgyakból sikeres osztályozó vizsgát tegyen.

6.5.3 A szakmai képzés rövidítésének feltételei

Azok a tanulók, akik második vagy további szakképesítést kívánnak szerezni, vagy középiskolában szakirányú orientációs és szakmai alapozó oktatásban részesültek írásban kérhetik előző tanulmányaik beszámítását, amennyiben az adott tantárgyak a szakmai program tantárgyai között szerepelnek.

6.6. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje

Az írásbeli számonkérés történhet egy anyag részre vonatkozó feladatlappal, ebben az esetben nem kell erről a diákokat tájékoztatni és szóbeli felelet értékével egyenlő az írásbeli dolgozat osztályzata. Amennyiben több anyag részt átölelő, nagyobb téma ismereteire vonatkozik az írásbeli számonkérés, minden esetben a diákokat előre tájékoztatni kell ennek időpontjáról és egy tanítási napon egy témazáró dolgozatnál több nem íratható (a haladási naplóban „D” jelzéssel tájékoztatják a szaktanárok egymást). A témazáró dolgozatok értékelése során részletesen kell tájékoztatni a tanulókat az értékelés szempontjairól.

6.7. Az otthoni felkészülés

Az egyes tantárgyak házi feladatait úgy kell megállapítani a szaktanároknak, hogy azok igényelt felkészülési ideje átlagos képességű tanulót feltételezve – az írásbeli és szóbeli együttesen – ne haladja meg a tárgyakénti fél órát.

A tanítási szünetekre lehetőség szerint az osztályt tanító tanárok egyeztetése alapján csak annyi otthoni feladat adható, amely mellett a diákok pihenése, kikapcsolódása és feltöltődése biztosított, vagyis ne haladja meg a hétköznap, következő órára földolt tananyag mennyiségét.

A tanulók számára egyéni kutatómunkán alapuló feladatok adhatók. Ilyen esetekben részletesen ismertetni kell, hogy mit várunk el a diákoktól és ehhez forrás lehetőségeket valamint megfelelő időt kell számukra biztosítani.

6.8 A tanulói teljesítmények értékelésének alapelvei és formái

A tanulók értékelésével kapcsolatban a következő elveket tekintjük lényegesnek:

- személyre szóló legyen,
- ösztönző legyen,
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű,
- a szóbeli és írásbeli értékelés megfelelő arány biztosítva legyen,
- folyamatos és kiszámítható legyen,
- megfelelő légkörben történjen.

A tanév elején az egyes tantárgyak követelményeit, illetve azok teljesítésének minimális szintjét meg kell ismertetni a tanulókkal és fogadó órákon a szülőkkel. Az egységes követelményeket megváltoztatni csak tantestületi döntéssel lehet, azokat valamennyi tanárnak tartania kell magát.

A Közoktatási Törvény (Ktv.) 70.§. értelmében a tanulók teljesítményét, előmenetelét évközben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és tanítási év végén osztályzattal

minősítjük, jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Lényegesnek tartjuk, hogy minden órán legyen valamilyen értékelés, amelynek formái a következők lehetnek:

- folyamatos megfigyelés, korrekció,
- szóbeli számonkérés,
- írásbeli, feladatlapos számonkérés,
- írásbeli témazáró,
- otthoni önálló munka értékelése,
- diagnosztizáló (állapotfelmérő) értékelés,
- kísérlet elvégzésének, elemzésének értékelése (pl. fizika, kémia stb.),
tudósok életútjának bemutatására szolgáló kiselőadások értékelése,
illetve bármilyen témájú kiselőadás értékelése,
- csoportmunka értékelése,
- egyéb, tanórán kívüli munkák értékelése (pl. versenyfeladatok, szorgalmi feladatok megoldása, versenyeken való eredményes részvétel),

A tanulónak félévenként legalább három érdemjegyet kell kapnia tantárgyanként. A témák végén témazáró dolgozattal értékelünk, amelynek időtartama egy tanítási óránál rövidebb nem lehet és amelynek érdemjegyét súlyozottan vesszük figyelembe a félévi és év végi osztályzatok megállapításánál (A témazáró dolgozatok jegyei az átlag meghatározásánál két jegynek számítanak).

Félévkor, valamint év végén legalább elégséges osztályzatot az a tanuló kaphat, akinek a kapott érdemjegyi átlaga 1,6-nél nem kevesebb, az adott tantárgy óráiról 30%-nál többet nem hiányzott és a témazáró dolgozatok legalább 50%-át megírta. Ez utóbbi két feltétel valamelyikének nem teljesülése esetén a tanuló csak az esetben osztható, ha az osztályozó konferencia időpontjáig osztályozó vizsgát tesz.

A félévi értesítőbe, illetve évvégén a bizonyítványba a kiemelkedő tantárgyi teljesítményt dicsérettel ismerjük el.

6.9. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

A magatartásjegy a tanárokkal és tanuló társakkal szemben tanúsított viselkedés, a közösségi munka értékmérője. Ide tartoznak a különböző - nem tanórai - tevékenységek.

Példás: Viselkedése ellen kifogás nem merül fel. Az osztályközösséget pozitív irányba befolyásoló tagja. Nemcsak jó ötletei vannak, azokat meg is valósítja. Mindig számítani lehet rá. Igazolatlan órája nincs. Bukott tanuló nem kaphat példás magatartás osztályzatot.

Jó: Viselkedése ellen kifogás nem merül fel. A rábízott feladatokat végrehajtja, de nem kezdeményez.

Változó: Viselkedése nem mindig felel meg a követelményeknek. Igazolatlan órái: maximum 6-7. Igazgatói vagy osztályfőnöki figyelmeztetése van.

Rossz: Társaival és tanáraival szembehelyezkedik, zavarja a munkát. Igazolatlan órái: 10-nél több. Igazgatói vagy nevelőtestületi figyelmeztetése van. Súlyos fegyelmi vétséget követ el (pl. rongálás, lopás, verekedés).

Ha valakinek osztályfőnöki figyelmeztetése vagy 1-2 igazolatlan órája van; az osztályfőnök és az osztályközösség döntse el, kaphat-e „jó” osztályzatot.

Igazgatói vagy tantestületi figyelmeztetéssel büntetett tanuló nem lehet "változó"-nál jobb magatartású.

Szorgalomjegy a tanuláshoz való viszony értékmérője (képessegekhez viszonyítva). Pluszként idetartozik a tanulmányi versenyeken való részvétel, órai kiselőadások, stb.

Példás: mindent megtesz a jó eredményekért, egyes tantárgyakból plusz munkát végez.

Jó: nincs kivetnivaló a tanuláshoz való hozzáállásában, de nem tesz meg minden tőle telhetőt.

Változó: teljesítménye ingadozik, bizonyos tantárgyakat elhanyagol, esetleg egy-két tantárgyból bukásra állt az osztályozó értekezlet előtt.

Hanyag: elhanyagolja kötelességeit, egy vagy több tárgyból bukik (esetleg egyből sem, de az utolsó pillanatig bukásra állt és a képességei alapján sokkal többre lenne képes).

6.10. Belső vizsgarendszer

Érdekes szervezni, mert motivációs erővel bír, rendszerező tanév végi ismétlésre készítet, alkalmas a vizsgaszituáció kipróbálására és nagyban elősegíti a tanárok egységességre való törekvését.

Szintfelmérés: a szakközépiskola és a szakiskola 10. valamint az 1/11. osztályos tanulói részére az adott tanév munkatervében meghatározott időpontban (május vagy június hónapban).

A szintfelmérés célja, hogy a tanulók és a tanárok felmérjék, mennyire sikerült elsajátítani a vizsgatárgyak tananyagát az egy vagy a két év során. A diákok előismeretet szereznek a vizsga folyamatáról, légköréről, s ennek birtokában már a képzést lezáró vizsgára kevesebb izgalommal készülnek, s a szerzett tapasztalatokkal magabiztosabban jobb teljesítményre lesznek képesek.

A szintfelmérés írásbeli és szóbeli részből áll.

A szakközépiskola és a pályaorientáció 10. évfolyamán az

írásbeli rész tantárgyai a magyar nyelv és irodalom, matematika, a

szóbeli rész kötelező tantárgyai a magyar nyelv és irodalom, matematika (elégtelen dolgozat esetén), idegen nyelv, történelem (csak középiskolai osztályoknál), a

szóbeli rész szabadon választható tantárgyai (egy tantárgyat kell választani) szakközépiskolai osztályoknál: kémia, biológia, földrajz

pályaorientációs osztályoknál: történelem, kémia, biológia.

Az 1/11 évfolyamán az

írásbeli rész tantárgya a vendégláipari gazdálkodási alapismeret,

gyakorlati rész szakmai (pincér, cukrász, ételkészítési) technológiai gyakorlat

szóbeli rész tantárgyai az élelmiszerismeret, szakmai technológia, szakmai idegen nyelv.

A szintfelmérésen szerzett érdemjegyek kiemelt szerepet kapnak (két témazáró dolgozat érdemjegynek számít) a tantárgyak tanév végi osztályzatának megállapításakor.

6.11. Az egyes tantárgyi modulok értékelése és minősítése

Az integrált tantárgyi modulok értékelésére és minősítésére vonatkozó tudnivalók a „4.10.1. A képzés egyedi vonásai; integrált oktatás” című részben található meg.

6.12. A középszintű érettségi témakörei

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24) OM rendelet kinyomtatva az iskola könyvtárában megtalálható, valamint elérhető a

<http://www.okm.gov.hu> címen „Érettségi vizsgák/Kétszintű érettségi vizsga” fejezetben.

6.13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az általános fizikai teherbíró képességek mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

6.13.1. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésének fő célja

Az oktatás területén

Az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, szerepének népszerűsítése, és tudatosítása az iskolás korú fiatalok körében.

– Minőségellenőrzés

Az általános fizikai teherbíró-képesség egységes mérése, értékelése és minősítése.

– Minőségbiztosítás

Minden fiatal úgy jusson el a felnőtté válásig, hogy a szükséges fitness szint „kell” értékét elérje és megtartsa.

– A rendszeres testedzés egészségmegtartó, egészségjavító szerepének tudatosítása.

A sportági elméleti ismeretek önálló, tudatos alkalmazása, folyamatos népszerűsítése, gyakorlása.

Az egészségügy területén

Az iskola orvosok és védőnők vizsgálati módszereinek, illetve adatainak kibővítése, hogy a testnevelők által mért adatok ismeretében az egészségügyiek felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról, a leglényegesebb kondicionális képességek alapján.

A primér prevenció alapja a közvetlen kapcsolattartásra épített szoros orvos – pedagógus együttműködés.

6.13.2. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésének lehetőségei

Erőnléten az egyén fizikai, pszichikai összetevőjét értjük, amelyet mindenekelőtt az állóképesség, az erő és a gyorsaság, a velük kapcsolatos pszichikai tulajdonságok határoznak meg.

Az erőnlét két legfőbb meghatározó tényezője tartalmi és metodikai szempontból a koordinációs és a kondicionális képességek.

A koordinációs képességek fejlesztése lényegében az ügyesség edzése, mellyel végső soron a mozgás végrehajtásának és gazdaságosságának pontosságát javítjuk. Fejlődése szoros összefüggésben van a kondicionális képességek fejlődésével.

A rendszeres testedzés hatására növekszik az izomrendszer teljesítménye, fejlődik az izom ereje, gyorsasága és állóképessége, vagyis a kondicionális képességek.

Iskolánkban az általános fizikai teherbíró-képesség mérésére az OM által 2000-ben a rendelkezésünkre bocsátott „Hungarofit” tesztrendszerrel, és az ehhez kapcsolódó segédkönyvet és számítógépes programot használjuk.

Ez a tesztrendszer kiegészítő vizsgálatában méri és értékeli az optimális testtömeget és az attól való eltérést.

Alapvizsgálatában méri és értékeli az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeket:

– az aerob kapacitást, amely a kardiorespiratórikus rendszer állóképességének legjobb mérőszáma

– azon izomcsoportok erejét, erő-állóképességét, amelyeket a mindennapi tevékenységünk során a leggyakrabban használunk és amelyek gyengesége pl. a tartási rendellenességek leggyakoribb okozói.

A fizikai fitness önmagában is értékelhető, de célszerű a vizsgálatokat kiegészíteni egyéni vonatkozású információkkal is (pl. edzés, versenysport, életvitel)

A vizsgálatokat az e célra elkészített mérési és értékelési útmutató alapján végezzük.

6.13.3. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérési módszere

A test általános izomerejét, erő-állóképességét legpontosabban hat motorikus próba alapján értékelhetjük:

I. Aerob vagy alap-állóképesség mérése:

- 2000 m-es síkfutás

II. Izomerő mérése

1. *Az alsó végtag dinamikus erejének mérése* (dinamikus ugróerő)
  - helyből távolugrás páros lábbal
2. *A kar-, törzs- és a láb-izmok együttes dinamikus erejének mérése* (dinamikus dobóerő)
  - kétkezes labdadobás (vetés) hátra, fej fölött tömött labdával
3. *A kar-, törzs- és a láb-izmok együttes dinamikus erejének mérése* (dinamikus dobóerő)
  - egykezes labda-lökés helyből az ügyesebb kézzel, tömött labdával
4. *A vállövi- és a kar-izmok erő-állóképességének mérése* (dinamikus erő-állóképesség)
  - mellsőfekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás, folyamatosan kifáradásig
5. *A csípőhajlító és a has-izom erő-állóképességének mérése* (dinamikus erő-állóképesség)
  - hanyattfekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan, kifáradásig.
6. *A hátizmok erő-állóképességének mérése* (dinamikus erő-állóképesség)
  - hason-fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig

6.13.4. Általános vizsgálati szempontok

1. A felmérések megkezdése előtt a tanulónak tisztában kell lenni a vizsgálat céljával, gyakorlati hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.
2. A vizsgálati módszert, az erre a célra elkészített mérési útmutató alapján kell elvégezni.
3. Az általános fizikai teherbíró-képesség pontértékeinek meghatározása a táblázatok alapján történik.
4. A kondicionális képességek mérésére alkalmazott motorikus próbák elvégzését az izomerő mérésére alkalmazott próbákkal kell kezdeni.
5. A dinamikus erő mérésére alkalmazott próbáknál legalább három kísérleti lehetőséget kell biztosítani, melyből a legjobb teljesítmény alapján kell a pontértéket számolni.
6. A mérések és az értékelés során el kell érni azt, hogy a tanulók megszerezzék azokat az ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a tudatos edzésvégzéshez, a pillanatnyi fitességi állapot ellenőrzéséhez.

6.13.5. A testnevelők által elvégzendő feladatok**Egységes minőségellenőrzés**

A tanév elején és a tanév végén mérik a fizikai állapot minősítéséhez szükséges motorikus próbákban elért teljesítményt, és a mért eredmények pontértékei alapján kell az értékelést és a minősítést elvégezni.

Egységes minőségbiztosítás

Fel kell tárnai az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek terén mutatkozó esetleges hiányokat, és törekedni kell azok mielőbbi felszámolására, illetve a „kell” szint megtartására.

Folyamatos visszacsatolás

A tanulók aktív közreműködésével a rendszeres testedzés hatásának elemzése. A pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során a fiatalok önismeretének, tárgyilagos önértékelésének, akaratának és önbecsülésének fejlesztése.

Adatok nyilvántartása

Az egyéni adatlapok vezetése, a mért adatok kiértékelése. Osztályonkénti összesítő adatlapok elkészítése

7. SZAKMAI PROGRAM

A szakképző évfolyamokon az OKJ szakképesítések központi programjai, valamint a szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei alapján szervezzük a képzést.

A tanítási-tanulási folyamat szervezése során figyelembe vettük a szakképző intézményt fenntartó helyi rendelkezéseit, a szülői szervezet állásfoglalásait, a gyakorlati képzés megszervezésében közreműködő gazdálkodó szervezet igényeit.

A szakmai tantárgyak oktatása - a tantárgyi programokban, illetve a szakmai és vizsgakövetelményekben megadott tárgyi feltételek szerint berendezett és felszerelt - tankonyha, egy cukrász tanműhely, egy tanterem meglétét igényli, amely az előírt felszereltségben rendelkezésre áll.

Az egyes szakmai tantárgyakhoz szükséges berendezések és felszerelések az adott tantárgy központi programjánál kerülnek felsorolásra, valamint a meglévő eszközök listájával együtt megtalálhatók a 8. fejezetben.

A pedagógiai program ezen részében az adott képzési formák óratervei találhatóak, az egyes tárgyak teljes helyi tanterveit valamennyi képzési forma esetében a mellékletek tartalmazzák.

7.1 A szakiskolai szakképző évfolyamok szakmai programjai

7.1.1. A szakmai képzés szervezésének általános elvei

A 11. 12. és 13. évfolyamon az érvényben lévő szakmai program, szakmai vizsgakövetelmények szerint történik a szakmai vizsgára való felkészítés. Fontos elem azonban, hogy a 2004/2005-ös tanévtől kezdődően a kabinetekben projekt módszer szerint történik a szakmai kompetenciák és szakmai elmélet egy részének – beleértve az idegen nyelvet is – elsajátítása. A projekt módszer szerint oktatás részletes elveit a „**4.10. A képzés egyedi vonásai**” című fejezet „**4.10.6. Projekt módszer alkalmazása a szakiskola 11. és 12. évfolyamán**” alfejezete tartalmazza.

A 11-12-13. évfolyamon fejlesztendő kompetenciák moduljai

- a. Több szakmacsoportban közös kompetenciamodulok
- b. A szakmacsoportban közös kompetenciamodulok
- c. A szakképesítés-csoportban közös kompetenciamodulok
- d. A szakképesítés speciális kompetenciamoduljai

A projektfoglalkozások során a következő kulcs-szakmai kompetenciák kialakítását tekintjük lényegesnek a három szakmában:

A. Mindhárom szakma esetében:

- legyen képes árugazdálkodást végezni
- legyen képes előkészíteni a termeléshez a nyersanyagokat, gépeket, berendezéseket
- legyen képes elvégezni az ügyviteli és adminisztrációs tevékenységeket
- legyen képes a munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírásokat érvényesíteni

B. Szakács szakma:

- legyen képes a konyhai műveleteket elvégezni
- legyen képes a befejező műveleteket elvégezni
- legyen képes az ételeket, élelmiszereket készen tartani
- legyen képes az ételkészítéshez kapcsolódó feladatokat elvégezni
- legyen képes munkaszervezést végezni

C. Pincér szakma:

- legyen képes az árubeszerzést, a készletezést és árutárolást elvégezni
- legyen képes előkészíteni az értékesítést
- legyen képes ételt, italt készíteni
- legyen képes értékesítést végezni

- legyen képes a zárás utáni teendőket elvégezni
- legyen képes pénzkezelési feladatokat végezni
- legyen képes áruforgalmi munkát végezni
- legyen képes speciális pincér-feladatok elvégzésére

D. Cukrász szakma:

- legyen képes cukrász tésztákat készíteni
- legyen képes cukrászati késztermékeket készíteni
- legyen képes fagyaltot, parfét, krémeket készíteni
- legyen képes befejező műveleteket végezni
- legyen képes cukrászkészítményeket tárolni
- legyen képes a cukrászathoz kapcsolódó feladatokat elvégezni
- legyen képes munkaszervezést végezni

7.1.2. Szakács, cukrász, pincér szakképesítés központi programjai (2005/2006. tanévtől valamennyi szakiskolai szakmában alkalmazott)

A szakképzésről szóló módosított 1993. évi LXXVI. törvény 5.§ (2) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján folyamatosan kerültek kiadásra többek között az iskolában folytatott szakmai képzések új központi programjai, amelyek alapján létre jöttek a helyi szakmai programok.

Az alábbi szakmák tekintetében az illetékes miniszter által kiadott szakmai programok a következő jóváhagyási számmal kerültek kiadásra:

cukrász - 4245/3/2004. (I. 12.)

pincér - 20430/18/2005. (VII. 28.)

szakács - 20430/20/2005. (VII. 28.).

A fentiek értelmében a korábbi szakmai programok alapján szakmai képzés nem szervezhető.

7.1.3. Óraterv a szakképző évfolyamok számára a 2006/2007-es tanévtől kezdődően, felmenő rendszerben

1/11. évfolyam

Szakács   pincér   cukrász

Nap	Tananyag	Óra szám
1. nap	Tanműhelyi foglalkozás	3,5 óra
2. nap	Tanteremben elmélet idegen nyelv vend.gazd.ism. testnevelés	1,5 óra 1 óra 1 óra
3. nap	Integrált képzés (tanműhelyben) (projektek előkészítése) élelmiszerismeret összevont szakmai technológia (csop.bontásban) * idegen nyelv (csoportbontásban)	0,5 óra 2 óra 0,5 óra
4. nap	Integrált képzés (tanteremben) (projektek előkészítése) - vend.gazd.ism. élelmiszerismeret összevont - szakmai technológia (csop.bontásban)	1 óra 0,5 óra 2 óra
5. nap	Tanteremben elmélet élelmiszerismeret - osztályfőnöki óra	1 óra 0,5 óra
Összesen:		15

Megjegyzések:

1. A 2. és 4. napon a vendéglátó gazdálkodási ismeretek csoportbontásban
2. Idegen nyelv csoportbontásban
3. Kétszakmás képzés esetén +0,5 óra a második szakma idegen nyelvéből
4. A projektek alkalmazásának részletes szabályozását az IMIP „*Szakmai projektek alkalmazása a szakiskola 11-12. évfolyamán, a szakképző szakaszban*” leírása tartalmazza.

2/12. évfolyam**Szakács****pincér****cukrász**

Nap	Tananyag	Óra szám
1. nap	Tanműhelyi foglalkozás	3,5 óra
2. nap	Tanteremben elmélet - idegen nyelv - vend.gazd.ism. (csoportbontásban) - testnevelés	1,5 óra 1 óra 1 óra
3. nap	Integrált képzés (tanműhelyben) (projektek előkészítése) - élelmiszerismeret összevont - szakmai technológia (csoportbontásban) - idegen nyelv (csoportbontásban)	0,5 óra 3 óra 0,5 óra
4. nap	Integrált képzés (tanteremben) (projektek előkészítése) - vend.gazd.ism. (csoportbontásban) - élelmiszerismeret összevont szakmai technológia (csoportbontásban)	1 óra 0,5 2 óra
5. nap	Tanteremben elmélet - élelmiszerismeret - társadalom ismeret - osztályfőnöki óra	1 óra 1 óra 0,5 óra
Összesen:		17

Megjegyzések:

1. A 2. és 4. napon a vendéglátó gazdálkodási ismeretek csoportbontásban
2. Idegen nyelv csoportbontásban
3. Kétszakmás képzés esetén +0,5 óra a második szakma idegen nyelvéből
4. A projektek alkalmazásának részletes szabályozását az IMIP „*Szakmai projektek alkalmazása a szakiskola 11-12. évfolyamán, a szakképző szakaszban*” leírása tartalmazza.

3/13. évfolyam**Szakács****pincér****cukrász**

A 3/13. évfolyam szakmai vizsgát megelőzően 3 hét tanműhelyi gyakorlat és elméleti felkészítés. A tanév további napján folyamatos munkahelyi gyakorlat.

7.1.4. Szakács, cukrász, pincér szakképesítés központi programjai (2008/2009. tanévtől mindhárom szakiskolai szakmában alkalmazott)

A szakács, cukrász, pincér szakképesítések központi programjai, amelyek alapján létrejöttek a helyi szakmai programok, a

- a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény,
- a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény,
- a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény,

valamint

- a 10/2007. (II. 27.) SZMM rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 1/2006. (II. 17.) OM rendelet módosításáról,
- a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről, valamint a térségi integrált szakképző központ tanácsadó testületéről szóló 8/2006. (III. 23.) OM rendelet,
- az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól szóló 4/2002. (II. 26.) OM rendelet,
- a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet,
- a 33 811 03 1000 00 00 Szakács, a 33 811 01 0000 00 00 Cukrász, a 33 811 02 1000 00 00 Pincér szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó szakképesítésért felelős miniszteri rendelet

alapján készültek.

7.1.5. Óraterv a szakképző évfolyamok (szakács, cukrász, pincér szakmák) számára a 2008/2009-es tanévtől kezdődően, felmenő rendszerben

A 33 811 03 1000 00 00 számú, Szakács szakképesítés szakmai követelménymoduljainak	
azonosítója	megnevezése
1428-06	Biztonságvédelmi és minőségbiztosítási feladatok végzése
1429-06	Ügyviteli tevékenységek végzése
1464-06	Előkészítés
1465-06	Ételkészítés

A 33 811 01 0000 00 00 számú, Cukrász szakképesítés szakmai követelménymoduljainak	
azonosítója	megnevezése
0536-06	Cukrászati termékgyártás
1424-06	Cukrászati előkészítés
1425-06	Cukrászati termelési feladatok 1
1426-06	Cukrászati termelési feladatok 2
1427-06	Cukrászati adminisztrálás

A 33 811 02 1000 00 00 számú, Pincér szakképesítés szakmai követelménymoduljainak	
azonosítója	megnevezése
1470-06	Vendéglátási tevékenységek gyakorlása
1471-06	Nyitással, üzemeléssel, zárással kapcsolatos feladatok végzése
1472-06	Vendég fogadása, felszolgálat
1473-06	Rendezvény és szobai felszolgálat
1474-06	Adminisztráció és speciális feladatok

Ssz.	Tantárgy Megnevezés	1/11. évfolyam			2/12. évfolyam			3/13. évfolyam			Összesen	
		Elm.	Gyak.	Össz.	Elm.	Gyak.	Össz.	Elm.	Gyak.	Össz.	Elm.	Gyak.
	Osztályfőnöki óra Élet és pályatervezés	18	-	18	18	-	18	16	-	16	52	-
1.	Vendéglátó szakmai alapismeretek	36	-	36	36	-	36	-	-	-	72	-
2.	Gazdálkodási alapismeretek	36	-	36	36	-	36	32	-	32	104	-
3.	Élelmiszerismeret	72	-	72	72	-	72	32	-	32	176	-
5.	Szakmai ismeretek	36	-	36	36	-	36	32	-	32	104	-
6.	Szakmai gyakorlatok											
	Összevont gyakorlat	-	252	252	-	126	126	-	112	112	-	490
	Üzemi gyakorlat	-	490	490	-	630	630	-	560	560	-	1680
	Nyári gyakorlat	-	90	90	-	90	90	-	-	-	-	180
	Kötelező összesen	198	832	1030	198	846	1044	112	672	784	508	2350
7.	Szabad sáv	180	-	180	180	-	180	80	-	80	440	-
	a) Informatika	36	-	36	36	-	36	16	-	16	88	-
	b) Kommunikáció	36	-	36	36	-	36	-	-	-	72	-
	c) Szakmai idegen nyelv*	108	-	108	108	-	108	64	-	64	280	-
	Összesen	378	832	1210	378	846	1224	192	672	864	948	2350

Elmélet és gyakorlat összesen: 3298

A szakképesítés vizsgáztatási követelményei

A szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Iskolai rendszerű szakképzés esetén:

Az utolsó szakképző évfolyam eredményes elvégzése, amely egyenértékű a modulzáró vizsga eredményes letételével.

Amennyiben a szintvizsgát a kamara megszervezte, úgy az iskolai rendszerű szakképzésben résztvevő vizsgára bocsátásának feltétele az eredményes szintvizsga

7.1.6 A Protokoll- és utazás ügyintéző/Utazás ügyintéző leágazás szakma szakmai programja

A Protokoll- és utazás ügyintéző szakképesítés központi programja, amely alapján létre jött a helyi szakmai program, a

- a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény,
- a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény,
- a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény,

valamint

- a 10/2007. (II. 27.) SZMM rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 1/2006. (II. 17.) OM rendelet módosításáról,
- a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről, valamint a térségi integrált szakképző központ tanácsadó testületéről szóló 8/2006. (III. 23.) OM rendelet,
- az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól szóló 4/2002. (II. 26.) OM rendelet,
- a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet,
- a 54 812 02 0010 54 02 Protokoll- és utazás ügyintéző szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó szakképesítésért felelős miniszteri rendelet

alapján készült.

7.1.7. Óraterv a Protokoll- és utazás ügyintéző/Utazás ügyintéző leágazású szakma számára a 2008/2009-es tanévtől kezdődően

A követelménymodulokhoz tartozó tantárgyak:

Követelménymodul azonosítója és megnevezése	Adott követelménymodulhoz tartozó tantárgyak
1447-06 Adminisztráció végzése	Üzleti adminisztráció Pénzügyi-banki ismeretek
1448-06 Kommunikációs tevékenység gyakorlása	Üzleti kommunikáció Szakmai idegen nyelv
1458-06 Referensi tevékenységek végzése	Vendéglátó-ismeretek Utazásszervezés elmélet-gyakorlat Szállodai ismeretek Szakmai idegen nyelv Turisztikai ismeretek Turizmusföldrajz Gasztronómia
1461-06 Utazásközvetítés	Vendéglátó-ismeretek Szállodai ismeretek Pénzügyi-banki ismeretek Utazás ügyintézés Turisztikai ismeretek
1463-06 Információkezelés, közvetítés	Üzleti kommunikáció Utazás ügyintézés

TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMOK

Ssz.	Tantárgy megnevezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Vendéglátó-ismeretek	32	--	32
2.	Üzleti kommunikáció*	36	28	64
3.	Üzleti adminisztráció*	18	14	32
4.	Utazásszervezés elmélet és gyakorlat*	64	64	128
5.	Szállodai ismeretek	32	--	32
6.	Szakmai idegen nyelv*	96	--	96
7.	Pénzügyi-banki ismeretek	32	32	64
8.	Utazás ügyintézés*	64	128 (ebből kihelyezett 64 óra)	192
9.	Turisztikai ismeretek	64	--	64
10.	Turizmusföldrajz	128	--	128
11.	Gasztronómia	32	--	32
12.	Osztályfőnöki óra	32	--	32
13.	SZABAD SÁV Idegen nyelv Rendezvényszervezés	154	70	224
Összesen		784	336	1120

A javasolt óraszámok magukban foglalják az összefoglalásra, értékelésre, valamint a programon belüli szabad sávra fordítható időt is.

A *-gal jelölt tárgyak feldolgozása csoportbontást igényel

8. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges – törvényben előírt - nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét az iskola által felkért szakértői csoport tagjai állították össze, amelyet a meglévő eszközök listájával egészítettünk ki. Az említett listát a pedagógiai program melléklete tartalmazza.

9. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

9.1 A felülvizsgált pedagógiai program érvénybe lépése

A felülvizsgált pedagógiai programot a tantestület, az SZMK és a diákönkormányzat elfogadja, dönt a módosító javaslatokról. Az elfogadást követően az iskola szakértővel véleményezteteti az elkészült dokumentumot, majd az ez alapján módosított anyagot a fenntartó elé terjeszti. A pedagógiai program az iskolát fenntartó alapítvány jóváhagyását követően lép érvénybe.

9.2 A pedagógiai program felülvizsgálata

A pedagógiai nevelési program részének felülvizsgálatára a törvényi szabályozás változásakor, pályázati kötelezettségek vállalásakor, az oktatási környezet érzékelhető, jelentős átalakulásakor, de legalább három évente kerül sor. A helyi tantervünket – különös tekintettel az óratervekre – tanév indulása előtt szükség esetén felülvizsgáljuk. Változtatás a jogszabályi változások átvezetésétől eltekintve csak a tantestület, az SZMK és a diákönkormányzat beleegyezésével és a fenntartó jóváhagyásával lehetséges.